

შესავალი

I იაპონური ენის ზოგადი დახასიათება

1. მეტყველების ნაწილები

იაპონურ ენაში მეტყველების ნაწილებია: ზმნა, ზედსართავი სახელი, არსებითი სახელი, ზმნიზედა, კავშირი და თანდებული. დასაშვებია მეტყველების ნაწილების უფრო დაწვრილებით დაყოფა, მაგრამ ნაცვალსახელები ან რიცხვითი სახელები იაპონურ ენაში გრამატიკული თვალსაზრისით არ განსხვავდება არსებითი სახელისაგან. ამდენად შეიძლება მათი არსებითი სახელების ჯგუფისათვის მიკუთვნება.

2. სიტყვათა წყობა

შემასმენელი ყოველთვის დგას წინადაღების ბოლოს. განსაზღვრება მოდის განსაზღვრულის წინ.

3. შემასმენელი

იაპონურ ენაში არის 3 ტიპის შემასმენელი: ა) არსებითი სახელით, ბ) ზმნით გ) ზედსართავი სახელით გამოხატული. შემასმენელმა შეიძლება მიიღოს შემდეგი ფორმები: (1) მტკიცებითი და უარყოფითი, (2) ახლანდელი-მომავალი ან წარსული დრო.

ზედსართავი სახელები თავისი ცვლილების ტიპის მიხედვით 2 ჯგუფად იყოფა: 1 და თა ზედსათავი სახელები.

იაპონურ ენაში სიტყვები არ იცვლება პირის, რიცხვის და სქესის მიხედვით.

4. თანდებულები და ნაწილაკები

თანდებული ერთვის სიტყვას და გვიჩვენებს ამ სიტყვის დამოკიდებულებას სხვა წინადაღების წევრების მიმართ, ან მის განსაკუთრებულ მნიშვნელობას.

ნაწილაკები აკავშირებენ ორ წინადაღებას ან ანიჭებენ წინადაღებას გარკვეულ ხასიათს.

5. გამოტოვება

სიტყვა, ან სიტყვათშეთანხმება ხშირად გამოიტოვება, როცა ის კონტექსტის მიხედვით ისედაც გასაგებია, და არის აუცილებელი მისი პირდაპირ ხსენება. შეიძლება გამოტოვებული იყოს ქვემდებარე ან შემასმენელიც კი.

II იაპონური დამწერლობა

იაპონურ დამწერლობაში გამოიყენება სამი სხვადასხვა ტიპის დამწერლობა: ჰირაგანა, კატაკანა და კანჯი (ჩინური იეროგლიფები). ჰირაგანა და კატაკანა მარცვლოვანი ანბანია. ანბანის თითოეული ასო ერთი მორაა (მორა – ხმოვანების ერთეული, ი. ამ თავის III ნაწ.). იეროგლიფები გადმოგვცემენ როგორც ხმოვანებას, ასევე მნიშვნელობას.

წერილობითი იაპონური ენა არის 3 ტიპის ნიშნების კომბინაცია. კატაკანა გამოიყენება უცხო სახელებისა და ნასესხები უცხო სიტყვების დასაწერად. 1945 იეროგლიფი დამტკიცებულია, როგორც ყოველდღიურ ცხოვრებაში აუცილებელი. ჰირაგანათი კი იწერება გრამატიკული თანდებულები ნაწილაკები, სიტყვათა ცვალებადი ნაწილები და ა. შ. ამ 3 ტიპის დამწერლობის გარდა უცხოელებისათვის კითხვის გასაადვილებლად ხანდახან მიმართავენ როომაჯის (ლათინური ასოები). იაპონიაში შეიძლება შეხვდეთ როომაჯით დაწერილ სადგურის დასახელებებს, გზის მაჩვენებლებს. ქვემოთ მოყვანილია ამ ოთხივე დამწერლობის მაგალითები:

<u>田中</u>	<u>さん</u>	<u>は</u>	<u>ミラー</u>	<u>さん</u>	<u>と</u>	<u>デパート</u>	<u>へ</u>	<u>行</u>	<u>きます。</u>
〇	ា	ា	Δ	ា	ា	Δ	ា	〇	ា

ბატონი ტანაკა ბატონ მილერთან ერთად უნივერმადში მიდის.

<u>大阪</u>	<u>ōsaka</u>
〇	օ

(〇-იეროგლიფები, ា-ჰირაგანა, Δ-კატაკანა, օ-როომაჯი)

III የଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦରେ ପାଞ୍ଚମି ଶବ୍ଦରେ ପାଞ୍ଚମି

1. ଜାନା ଲାଗୁ ମନ୍ତ୍ରା

	ଶବ୍ଦରେ ଅ	ଶବ୍ଦରେ ଇ	ଶବ୍ଦରେ ଉ	ଶବ୍ଦରେ ଏ	ଶବ୍ଦରେ ଓ
ଶବ୍ଦରେ ଅ	ଅ ଆ	ଇ ଇ	ଉ ଉ	ଏ ଏ	ଓ ଓ
ଶବ୍ଦରେ କ	କା କା	କି କି	କୁ କୁ	କେ କେ	କୋ କୋ
ଶବ୍ଦରେ ସ	ସା ସା	ଶି ଶି	ସୁ ସୁ	ସେ ସେ	ସୋ ସୋ
ଶବ୍ଦରେ ତ	ତା ତା	ଚି ଚି	ତୁ ତୁ	ଟେ ଟେ	ଟୋ ଟୋ
ଶବ୍ଦରେ ନ	ନା ନା	ନି ନି	ନୁ ନୁ	ନେ ନେ	ନୋ ନୋ
ଶବ୍ଦରେ ହ	ହା ହା	ହି ହି	ଫୁ ଫୁ	ହେ ହେ	ହୋ ହୋ
ଶବ୍ଦରେ ମ	ମା ମା	ମି ମି	ମୁ ମୁ	ମେ ମେ	ମୋ ମୋ
ଶବ୍ଦରେ ଯ	ଯା ଯା	(ଇ ଇ)	ଯୁ ଯୁ	(ଏ ଏ)	ଯୋ ଯୋ
ଶବ୍ଦରେ ର	ରା ରା	ରି ରି	ରୁ ରୁ	ରେ ରେ	ରୋ ରୋ
ଶବ୍ଦରେ ଓ	ଓ ଓ	(ଇ ଇ)	(ଉ ଉ)	(ଏ ଏ)	ଓ ଓ
	ନ ନ				
ଶବ୍ଦରେ ଗ	ଗା ଗା	ଗି ଗି	ଗୁ ଗୁ	ଗେ ଗେ	ଗୋ ଗୋ
ଶବ୍ଦରେ ଜ	ଜା ଜା	ଜି ଜି	ଜୁ ଜୁ	ଜେ ଜେ	ଜୋ ଜୋ
ଶବ୍ଦରେ ଦ	ଦା ଦା	ଦି ଦି	ଦୁ ଦୁ	ଦେ ଦେ	ଦୋ ଦୋ
ଶବ୍ଦରେ ବ	ବା ବା	ବି ବି	ବୁ ବୁ	ବେ ବେ	ବୋ ବୋ
ଶବ୍ଦରେ ପ	ପା ପା	ପି ପି	ପୁ ପୁ	ପେ ପେ	ପୋ ପୋ

ଅ-ପୋରାଗାନା

ଅ-ପୋରାଗାନା

ଅ-ରମଣମାଞ୍ଜି

କିଯା କିଯା	କିଯୁ କିଯୁ	କିଯୋ କିଯୋ
kyā	kyū	kyō

ଶିଯା ଶିଯା	ଶିଯୁ ଶିଯୁ	ଶିଯୋ ଶିଯୋ
sha	shu	sho

ଚିଯା ଚିଯା	ଚିଯୁ ଚିଯୁ	ଚିଯୋ ଚିଯୋ
cha	chu	cho

ନିଯା ନିଯା	ନିଯୁ ନିଯୁ	ନିଯୋ ନିଯୋ
nya	nyu	nyo

ହିଯା ହିଯା	ହିଯୁ ହିଯୁ	ହିଯୋ ହିଯୋ
hya	hyu	hyo

ମିଯା ମିଯା	ମିଯୁ ମିଯୁ	ମିଯୋ ମିଯୋ
mya	myu	myo

ରିଯା ରିଯା	ରିଯୁ ରିଯୁ	ରିଯୋ ରିଯୋ
ryā	ryu	ryo

ଗିଯା ଗିଯା	ଗିଯୁ ଗିଯୁ	ଗିଯୋ ଗିଯୋ
gyā	gyu	gyo

ଜିଯା ଜିଯା	ଜିଯୁ ଜିଯୁ	ଜିଯୋ ଜିଯୋ
ja	ju	jo

ବିଯା ବିଯା	ବିଯୁ ବିଯୁ	ବିଯୋ ବିଯୋ
byā	byu	byo

ପିଯା ପିଯା	ପିଯୁ ପିଯୁ	ପିଯୋ ପିଯୋ
pyā	pyu	pyo

ქვემოთ მოცემული ასოები ზემოთ ცხრილში არ არის. ისინი გამოიყენება ისეთი მარცვლების ჩასაწერად, რომლებიც იაპონური ენისათვის არ არის დამახასიათებელი, და გვხვდება მხოლოდ უცხოური წარმოშობის სიტყვებში.

ツア tsa	ウイ wi	トウ tu	ウエ we	ウォ wo
ファ fa	ティ ti	ドウ du	シェ she	ツオ tso
	フィ fi	デュ dyu	チエ che	フオ fo
	ディ di		ツエ tse	
			フエ fe	
			ジエ je	

იაპონური ენის ფონეტიკური სისტემა ემყარება ხუთ ხმოვან ბგერას: **a, i, u, e, o** (იხ. უკულა ცხრილი წინა გვერდზე), მარცვალი მათ საფუძველზეა შექმნილი. ეს უკულა ცხრილი წინა გვერდზე), მარცვალი მათ საფუძველზეა შექმნილი. ეს ხმოვნები გამოიყენება ან დამოუკიდებლად ან თანხმოვანთან და ნახევარხმოვან “y”-სთან ერთად მაგ.: (**k+ty+a= ჺ ა**). გამონაკლისს წარმოადგენს მორამარცვალ-წარმომქმნელი ბგერა **n**, რომელსაც არ ახლავს ხმოვანი. უკულა ეს ბგერები ერთნაირი სიგრძით წარმოითქმის.

შენიშვნა 1. მორა (**ტაქტი**) – ხმოვანების გრძლიობის ერთეული იაპონურ ენაში.
შენიშვნა 2. იაპონური ენის სიტყვების ედერადობის ჩასაწერად გამოიყენება მარცვლოვანი ანბანი კანა (იხ. კანა და მორა წინა გვერდზე.) კანას ერთი ასო ანდა ამ ასოს შეთანხმება კიდევ ერთ პატარა ასოსთან (მაგ.: ჺ ა) როგორც წესი შეესაბამება ერთ მორას.

2. გრძელი ხმოვნები

გრძელი ხმოვნები ჩვეულებრივ **a, i, u, e, o** ხმოვნებთან შედარებით ორჯერ მეტ ხანს ჟღერებ. თუ **a** ხმოვნის გრძლიობას ავიდებთ გრძლიობის ერთეულად, გრძელი **aa** ჟღერებ. ხმოვნის გრძლიობა ორი ერთეულის ტოლი იქნება. ეს ნიშნავს, რომ **a** ბგერის გრძლიობა ერთი მორაა, ხოლო **aa** ბგერისა კი ორი.

შენიშვნა

გრძელი ხმოვნების ჩაწერა **rōmaji-ი**

ხმოვანს გაგრძელებისათვის თავზე ხაზი უკეთდება, გარდა **i** და **u** ორგ შემთხვევაში **e** ხმოვანისა:

მოკლე ხმოვნები: **a i u e o**

გრძელი ხმოვნები: **ā ii ū ei ō**

ē გამოიყენება ზოგიერთ სიტყვებში, როგორიცაა:

ē (დიახ) **nē** (არა?) **onēsan** (უფროსი და)

ē გამოიყენება აგრეთვე ნასესხებ სიტყვებში: **kēki** (ნამცხვარი)

გამოყენებული ტერმინები

dai~ka	მე~ გაკვეთილი	meishi	არსებოთი სახელი
bunkei	წინადადების მოდელი	dōshi	ზმა
reibun	წინადადების მაგალითი	keyōshi	ზედსართავი სახელი
kaiwa	დიალოგი	i- keyōshi	i-ზედსართავი სახელი
renshū	საგარჯიშო	na-keyōshi	na-ზედსართავი სახელი
mondai	დამოუკიდებელი სამუშაო	joshi	თანდებული, ნაწილაკი
kotae	პასუხი	fukushi	ზმინზედა
yomimono	საკითხავი მასალა	setsuzokushi	კაგშირი
fukushū	გამეორება	sūshi	რიცხვითი სახელი
mokuji	შინაარსი	josūshi	თვლის სუფიქსი
sakuin	საძიებელი	gimonshi	კითხვითი სიტყვა
bunpō	გრამატიკა	meishi-bun	წინადადება, რომლის შემასმენელი ნაწარმოებია არსებითი სახელით წინადადება, რომლის შემასმენელი ნაწარმოებია ზმინთ
bun	წინადადება	dōshi-bun	წინადადება, რომლის შემასმენელი ნაწარმოებია ზედსართავი სახელით
tango (go)	სიტყვა	keiyōshi-bun	წინადადება, რომლის შემასმენელი ნაწარმოებია ზედსართავი
ku	ფრაზა	shugo	ქვემდებარებული სუბიექტი
setsu	მარტივი წინადადება	jutsugo	შემასმენელი
hatsuon	წარმოთქმა	mokutekigo	ობიექტი
boin	სმოგანი	shudai	თემა
shuin	თანხმოვანი	kōtei	მტკიცებითი
haku	მორა	hitei	უარყოფითი
akusento	აქცენტი	kanryō	სრული
intonēshon	ინტონაცია	mi-kanryō	არასრული
[ka-] gyō	[ka] სვეტი	kako	წარსული
[i-] retsu	[i] რიგი	hi-kako	არა წარსული
teinei-tai	თავაზიანი ფორმა		
futsū-tai	უბრალო ფორმა		
katsuyō	უდლება		
fōmu	ფორმა		
-kei	~ ფორმა		
shūshoku	განსაზღვრება		
reigai	გამონაკლისი		

ՃԱՐՑԵԼՈ ՃԱԿՑԵԼՈՆԸ

DAI IKKA

1 ԽօԾԿՅԵՔԸ ԾԱ ՃԱՄՌԵՎԵՔԸ

kotoba to hyōgen

watashi	わたし	իյ
watashi tachi	わたしたち	իցեն
anata	あなた	Շյեն
ano hito (anokata)	あのひと (あのかた)	ուս
mina san	みなさん	(anokata արևս anohito-ը տաշանանո ցորմա, անյ “ու նացոնո”)
~san	~さん	ճացոնեծո ԾԱ յալճացոնեծո, ովքեն յցելա
~chan	~ちゃん	(յրտցու პորոցնեծու և ակելա յցելա գամոնեցազ յրտցար պատրիությունաւ մուսդամո)
~kun	~くん	(յրտցու ծովու և ակելա)
jin	じん	(մուշտույթու մռյալճայեռծաս մագ. amerika-jin ամերիկյան)
sensei	せんせい	մասնացլեծու, ոնսթրուկտորու, (և ակադիմիությունու բուժեծա ԾԱ ույժու և ակադեմիա տաշնեց)
kyōshi	きょうし	մասնացլեծու, քյուագոնգո
gakusei	がくせい	սტուդենտո
kaishain	かいしゃいん	ցորմու ան յոմանու տանամշրոմյալո
shain	しゃいん	յոմանու տանամշրոմյալո (ցամոյյենցա յոմանու և ակադեմիությունու լասակելեծաստան յրտագ. մագ. IMC ու shyain)
ginkōin	ぎんこういん	ճանշու տանամշրոմյալո
isha	いしゃ	յյիմո
kenkyūsha	けんきゅうしゃ	մկանացարո
enjinia	エンジニア	(engineer) ոնյոնյերո
daigaku	だいがく	շնուցերսութչու, և ասմացլու ոնսթությունո
byōin	びょういん	սաացաթմյուոցո
denki	でんき	յլյայթրոծա, և ոնառույ
dare	だれ	շոն (donata արևս dare -ը տաշանանո ցորմա)
-sai	-さい	բլոցանեծու աջմնունելու և յոյիսո

nansai (o-ikutsu)	なんさい (おいくつ)	რამდენი წლის (o-ikutsu არის nan-sai-ს თავაზიანი ფორმა)
hai	はい	დიახ
jie	いいえ	არა
shitsurei desu ga	しつれいですが	უკაცრავად, მაგრამ . . .
o-namae wa?	おなまえは?	თქვენი სახელი?
hajimemashite.	はじめまして。	სასიამოვნოა თქვენი გაცნობა (სიტყვასიტყვით: ეს ჩვენი პირველი შეხვედრაა).
dōzo yoroshiku. [onegai-shimasu].	どうぞよろしく [おねがいします]。	გთხოვთ კარგად მიმიღოთ (ამბობენ საკუთარი თავის წარდგენის შემდეგ).
kochira wa ~san desu.	こちらは ~さんです。	ეს ბატონი ~ა
~kara kimashita.	~から きました。	მე ~დან ჩამოვედი.

amerika	アメリカ	ა.შ.შ.
igirisu	イギリス	ინგლისი
indo	インド	ინდოეთი
indonesia	インドネシア	ინდონეზია
kankoku	カンコク	სამხრეთი კორეა
tai	タイ	ტაილანდი
chūgoku	ちゅうごく	ჩინეთი
doitsu	ドイツ	გერმანია
nihon	にほん	იაპონია
furansu	フランス	საფრანგეთი
burajiru	ブラジル	ბრაზილია
sakura-daigaku / fuji-daigaku	さくら だいがく/ ふじだいがく	(უნივერსიტეტების სახელები)
IMC/pawā-denki/ burajiru-eā	IMC/パワーでんき/ ブラジルエアー	(კომპანიების სახელები)
AKC	AKC	(კვლევითი ინსტიტუტის სახელი)
kōbe-byōin	こうべ びょういん	(საავადმყოფოს სახელი)

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. მე მაიკ მილერი ვარ.
2. ბატონი სანტოსი სტუდენტი არ არის.
3. ბატონი მილერი ფირმის თანამშრომელია?
4. ბატონი სანტოსიც ფირმის თანამშრომელია.

წინადადების მაგალითები rēbun

1. (თქვენ) ბატონი მაიკ მილერი ბრძანდებით?
დიახ, (მე) მაიკ მილერი ვარ.
2. თქვენ სტუდენტი ხართ?
არა, (მე) სტუდენტი არ ვარ. ფირმის თანამშრომელი ვარ.
3. ბატონი ვანგი ინჟინერია?
არა, ბატონი ვანგი არ არის ინჟინერი. ის ექიმია.
4. ის ბატონი ვინ არის?
ის პროფესორი ვატია. საკურას უნივერსიტეტის მასწავლებელი.
5. ტერეზა რამდენი წლისაა?
ცხრა წლისაა.

დიალოგი kaiwa

სასიამოვნოა თქვენი გაცნობა

სატო:	დილა მშვიდობის.
იამადა:	დილა მშვიდობის.
მილერი:	ბატონო სატო, ეს მაიკ მილერია.
სატო:	მაიკ მილერი. ამერიკიდან ჩამოვედი.

სასიამოვნოა თქვენი გაცნობა.

სასიამოვნოა თქვენი გაცნობა.

მე სატო კეიკო ვარ.

სასიამოვნოა თქვენი გაცნობა.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

KUNI HITO KOTOBA ქვეყანა აღამიანი ენა

kuni ქვეყანა	hito ადამიანი	kotoba ენა
amerika აშშ	amerika-jin ამერიკელი	eigo ინგლისური ენა
gurujia საქართველო	grujia-jin	gurujia-go
igirisu ინგლისი	igirisu-jin	eigo
itaria იტალია	itaria-jin	itaria-go
iran ირანი	iran-jin	perushia-go
indo ინდოეთი	indo-jin	hindii-go
indonesia ინდონეზია	indonesia-jin	indonesia-go
ejiputo ეგვიპტე	ejiputo-jin	arabia-go
ōsutoraria ავსტრალია	ōsutoraria-jin	eigo
kanada კანადა	kanada-jin	eigo, furansu-go
kankoku სამხრეთი კორეა	kankoku-jin	kankoku-go
saujiarabia საუდის არაბეთი	saujiarabia-jin	arabia-go
shingapōru სინგაპური	shingapōru-jin	eigo
supein ესპანეთი	supein-jin	supein-go
tai ტაილანდი	tai-jin	tai-go
chūgoku ჩინეთი	chūgoku-jin	chūgoku-go
doitsu გერმანია	doitsu-jin	doitsu-go
nihon იაპონია	nihon-jin	nihon-go
furansu საფრანგეთი	furansu-jin	furansu-go
firipin ფილიპინები	firipin-jin	firipin-go
burajiru პრაზილია	burajiru-jin	portugaru-go
betonamu ვიეტნამი	betonamu-jin	betonamu-go
marēshia მალაიზია	marēshia-jin	marēshia-go
mekishiko მექსიკა	mekishiko-jin	supein-go
roshia რუსეთი	roshia-jin	roshia-go

IV გრამატიკა bumpō

1. s_1 wa s_2 desu

1) თანდებული wa

თანდებული **wa** მიგვანიშნებს, რომ მის წინ მდგომი სიტყვა არის წინადადების თემა. თქვენ ირჩევთ სასაუბრო თემის გამომხატველ სიტყვას, უმატებთ **wa**-ს და იძლევით ინფორმაციას შერჩეული თემის შესახებ.
watashi wa maiku mirā desu. მე მაიკ მიღერი ვარ.

მე მაიკ მილერი ვარ.

2) desu

არსებით სახელს desu-თან ერთად შეუძლია შემასმენლის როლის შესრულება. desu მტკიცებითი ფორმაა. ის გამოხატავს აგრეთვე მოსაუბრის პატივისცემას მსმენელის მიმართ და არ გამოიყენება უარყოფითი წინადადების ან წარსული დროის შემთხვევაში.

მა ინჟინერი ვარ.

2. ジ₁ wa ジ₂ ja arimasen

ja arimasen არის desu-ის უარყოფითი ფორმა. ეს ფორმა გვხვდება ყოველდღიურ მეტყველებაში. წერის დროს ან ოფიციალური საუბრისას მის მარათაც **dewa arimasen**-ს იყენებენ.

santosu-san wa gakusei ja arimasen. (dewa) ბატონი სანტოსი სტუდენტი არ არის.

3. V ka

1) ნაწილაკი **ka** გამ
წინადაღება იწარმოებ
დროს წინადაღებაში
ინტონაცია აღმავალი
არა მისი ნათქვამი.
პასუხობთ: **hai** ან **ie.**

mirā-san wa amerika-jin desu ka.

hai, amerika-jin desu.

mirā-san wa sensei desuka.

iie, sensei ja arimasen.

ბატონი მილერი ამერიკელია?

ନୀତି କାନ୍ଦିଲା.

გატონი მილერი მასწავლებელია?

არა, მასწავლებელი არ არის.

2) კითხვითი წინადადება კითხვითი სიტყვით.

კითხვითი სიტყვა კითხვით წინადადებაში მიგვანიშნებს თუ რას ეხება შეკითხვა. სიტყვათა წყობა აქაც არ იცვლება, წინადადებას ბოლოს ემატება კა.

anokata wa donata desu ka.

ის ვინ არის ის?

anokata wa mirā-san desu.

ის ბატონი მიღერია.

4. პ mo

mo ემატება თემად აღებულ სიტყვას wa-ს ნაცვლად მაშინ, როდესაც მოცემული არსებითი სახელი შინაარსით ჰგავს წინათ შემოტანილ არსებით სახელს.

mirā-san wa kaishain desu.

ბატონი მიღერი ფირმის თანამშრომელია.

guputa-san mo kaishain desu.

ბატონი გუპტაც ფირმის თანამშრომელია.

5. პ1 no პ2

no გამოიყენება ორი არსებითი სახელის დასაკავშირებლად. პ1 განსაზღვრავს პ2-ს. ამ გაკვეთილში პ1 არის ორგანიზაცია, პ2 კი მისი წევრია.

mirā-san wa IMC no shain desu. ბატონი მიღერი IMC-ის თანამშრომელია.

6. ~ san

san დაერთვის მსმენელის ან მესამე პირის სახელს, და გამოხატავს პატივისცემას ამ პირთა მიმართ. მოსაუბრე თავის სახელს san-ს არასდროს უმატებს.

ano kata wa mirā-san desu.

ის ბატონი მიღერია.

თავაზიანი მიმართვისას არასოდეს გამოიყენება სიტყვა anata (შენ). ჩვეულებრივ მსმენელს მიმართავენ გვარით, რომელსაც დაერთვის san.

suzuki: mirā-san wa gakusei desu ka.

თქვენ სტუდენტი ხართ?

mirā: iie, kaishain desu.

არა, მე ფირმის თანამშრომელი ვარ.

მეორე ბაკვეთილი DAI NI KA

1. სიტყვები და გამოთქმები

kotoba to hyōgen

kore	これ	ეს (ის, რაც აქ არის -მოსაუბრესთან ახლოს)
sore	それ	ეგ (ის, რაც მანდ არის -მსმენელთან ახლოს)
are	あれ	ის (ის, რაც იქ არის – მოსაუბრისა და მსმენელისაგან თანაბრად დაშორებული)
kono ~	この~	ეს ~ (აუცილებლად მოსდევს სახელი)
sono ~	その~	ეგ ~ (აუცილებლად მოსდევს სახელი)
ano ~	あの~	ის ~ (აუცილებლად მოსდევს სახელი)
hon	ほん	წიგნი
jisho	じしょ	ლექსიკონი
zasshi	ざっし	ჟურნალი
shinbun	しんぶん	გაზეთი
nōto	ノート	(notebook) რვეული
techō	てちょう	ბლოკნოტი
meishi	めいし	სავიზიტო ბარათი
kādo	カード	(card) ბარათი
terehon-kādo	テレホンカード	(telephone card) სატელეფონო ბარათი
enpitsu	えんぴつ	ფანქარი
bōrugen	ボールペン	(ballpoint pen) ბურთულიანი საწერ-კალამი
shāpu-penshiru	シャープペンシル	(propelling pencil) მიკროპენი, მექანიკური ფანქარი
kagi	かぎ	გასაღები
tokei	とけい	საათი
kasa	かさ	ქოლგა
kaban	かばん	ჩანთა
[kassetto-] tēpu	[カセット] テープ	(cassette tape) აუდიო კასეტა
tēpu-rekōdā	テープレコーダー	(tape recorder) მაგნიტოფონი
terebi	テレビ	(television) ტელევიზორი
raijo	ラジオ	(radio) რადიო

kamera	カメラ	(camera) ფოტოაპარატი
kompyūtā	コンピューター	(computer) კომპიუტერი
jidōsha	じどうしゃ	ავტომანქანა
tsukue	つくえ	მაგიდა
isu	いす	სეამი
chokorēto	チョコレート	(chocolate) შოკოლადი
kōhii	コーヒー	(coffee) ყავა
eigo	えいご	ინგლისური ენა
nihongo	にほんご	იაპონური ენა
~go	~ご	~ ენა
nan	なん	რა
sō	そう	ასე
chigaimasu.	ちがいます。	არა, ასე არ არის.
sōdesu ka.	そうですか。	მართლა? გასაგებია.
anō	あのう	(შორისდებული, რომელიც გამოხატავს მოსაუბრის მორიდებას.) მიიღეთ ეს ჩემი კეთილგანწყობის ნიშნად.
honno kimochi desu.	ほんの きもちで す。	ინებეთ; გთხოვთ.
dōzo.	どうぞ。	გმადლობ.
dōmo.	どうも	დიდი მადლობა.
[dōmo]arigatō [gozaimasu].	[どうも]ありがとうございます。 [ござります]。	

kaiwa	かいわ	დიალოგი
korekara o sewa ni narimasu.	これから おせわに なります。	თქვენი კეთილგანწყობის იმედი მაქვს.
kochira koso yoroshiku.	こちらこそ よろしく。	მეც მიხარია თქვენი გაცნობა (dōzo yoroshiku-ს საპასუხო ფრაზა).

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. ეს ლექსიკონია.
2. ეს კომპიუტერის წიგნია.
3. ეგ ჩემი ქოლგაა.
4. ეგ ქოლგა ჩემია.

წინადადების მაგალითები rēbun

1. ეს ტელეფონის ბარათია?
დიახ, ასეა.
2. ეს რვეულია?
არა, არ არის. ეს ბლოკნოტია.
3. ეგ რა არის?
ეს სავიზიტო ბარათია.
4. ეს “9” არის, თუ “7”?
ეს “9” არის.
5. ეს რა ჟურნალია?
ეს არის ჟურნალი მანქანების შესახებ.
6. ის ვისი ჩანთაა?
ბატონი სატონს ჩანთაა.
7. ეს ქოლგა თქვენია?
არა, ჩემი არ არის.
8. ეს გასაღები ვისია?
ჩემია.

დიალოგი kaiwa

მიიღეთ ჩემი კეთილგანწყობის ნიშნად

იამადა: დიახ, ვინ არის?
სანტოსი: მე სანტოსი ვარ 408-ე ბინიდან.

სანტოსი: გამარჯობა, მე სანტოსი ვარ.
თქვენი კეთილგანწყობის იმედი მაქვს.
სასიამოვნოა თქვენი გაცნობა.

იამადა: ჩემთვისაც სასიამოვნოა თქვენი გაცნობა.
სანტოსი: აი, ეს მიიღეთ ჩემგან.

იამადა: გმადლობთ. რა არის?

სანტოსი: ყავაა. ინებეთ.

იამადა: დიდი მადლობა.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

NAMAE გვარები

უკლაშე გავრცელებული გვარები

satō	suzuki	takahashi	tanaka
watanabe	itō	nakamura	yamamoto
kobayashi	saitō	katō	yoshida
yamada	sasaki	matsumoto	yamaguchi
kimura	inoue	abe	hayashi

მისალმება

IV გრამატიკა bumpō

1. kore, sore, are

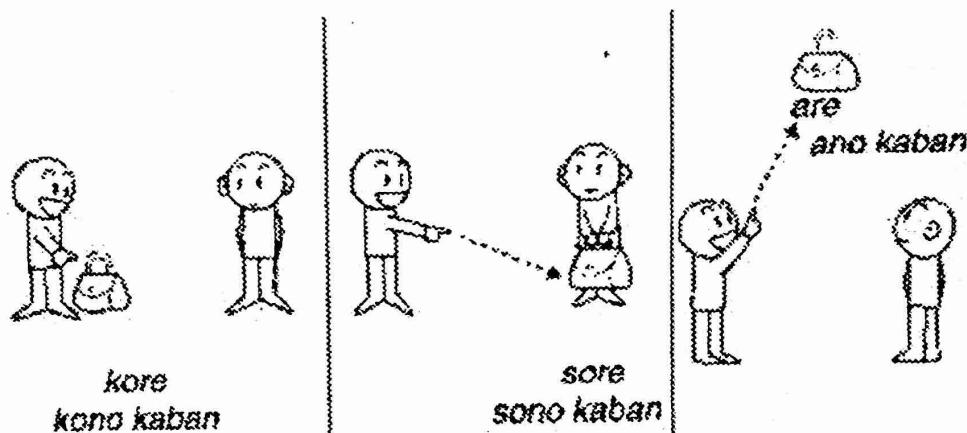
kore, sore, are ჩვენებითი ნაცვალსახელები შეიძლება გამოვიყენოთ არსებითი სახელების მაგივრად. kore აღნიშნავს ნივთს, რომელიც ახლოს არის მოსაუბრესთან, sore გვიჩვენებს ნივთს, რომელიც მსმენელთან არის ახლოს. are კი ითქმის ნივთზე, რომელიც შორს არის ორივესგან.

sore wa jisho desu ka. ეგ ლექსიკონია?
 kore o kudasai. ეს მომეცით, თუ შეიძლება.

2. kono ა, sono ა, ano ა

kono, sono და ano განსაზღვრავენ არსებით სახელს. "kono ა" ნიშნავს ნივთს ან ადამიანს, რომელიც მოსაუბრესთან ახლოს არის. "sono ა" არის ნივთი ან ადამიანი მსმენელის მახლობლად. "ano ა" კი მოსაუბრისა და მსმენელისაგან მოშორებული ნივთი ან ადამიანია.

kono hon wa watashino desu. ეს ჩემი წიგნია.
 anokata wa donata desu ka. ვინ არის ის ადამიანი?

3. sō desu / sō ja arimasen

თუ კითხვით წინადადებაში შედგენილი შემასმენელი ნაწარმოებია ა+desu მოდელის მიხედვით, მაშინ მისი დადებითი პასუხია hai, sō desu, ხოლო უარყოფითი პასუხი – iie, sō ja arimasen.

sore wa terehon-kādo desu ka. ეგ სატელეფონო ბარათია?
 hai, sō desu. დიახ, ასეა.
 sore wa terehon-kādo desu ka. ეგ სატელეფონო ბარათია?
 iie, sō ja arimasen. არა, არ არის.

sō ja arimasen-ის მაგივრად შესაძლებელია იყოს chigaimasu (მცდარია) იყოს გამოყენებული.

sore wa terehon-kādo desu ka. ეგ სატელეფონო ბარათია?
 iie chigaimasu. არა, არ არის.

4. ♪1 ka, ♪2 ka

ამ ფორმით მსმენელს შეგიძლიათ მისცეთ შეკითხვა-არჩევანი, რომლის პასუხადაც ის ♪1-სა და ♪2-ს შორის ირჩევს ერთ-ერთს. ასეთი კითხვის პასუხი არასდროს არის *hai* ან *iie*.

kore wa "9" desuka, "7" desu ka.

ეს "9" არის თუ "7"?

"9" desu.

"9" არის.

5. პ1 no პ2

პირველ გაკეთობილში თქვენ ისწავლეთ, რომ ის აკაგშირებს ორ არსებით სახელს. მოდით გავეცნოთ ი0-ს გამოყენების სხვა შემთხვევებს.

1) პ1 ხსნის, თუ რის შესახებ არის პ2.

kore wa konpyūtā no hon desu. ეს წიგნი კომპიუტერის შესახებაა.

2) პ1 ხსნის, თუ ვისია პ2.

kore wa watashi no hon desu.

ეს ჩემი წიგნია.

ხანდახან პ2, თუ ის ცხადია კონტექსტიდან, ამოვარდება ხოლმე. მაგრამ თუ ის პირს აღნიშნავს, მისი ამოგდება არ არის მიზანშეწონილი.

are wa dare no kaban desuka.

ის ვისი ჩანთაა?

satō-san no desu.

ბატონ სატოსია.

kono kaban wa anata no desu ka.

ეს ჩანთა თქვენია?

iie, watashi no ja arimasen.

არა, ჩემი არ არის.

mirā san wa IMC no shain desu ka.

ბატონი მიღერი *IMC*-ის

თანამშრომელია?

დიახ, *IMC*-ის თანამშრომელია.

hai, *IMC* no shain desu.

6. sō desuka

ამ ფრაზას ამბობს მსმენელი, როდესაც იგი ახალ ამბავს იგებს და ამით გამოხატავს, რომ მან გაიგო ის, რაც უთხრეს.

kono kasa wa anata nō desu ka.

ეს ქოლგა თქვენია?

iie chigaimasu. shumitto-san no desu.

არა, არ არის ჩემი. ბატონი შმიდტის

არის.

გასაგებია.

sō desu ka.

3

მასამე გაკვეთილი DAI SAN KA

I სიტყვები და გამოთქმები

koko	ここ	აქ, ეს ადგილი
soko	そこ	მანდ, ეგ ადგილი
asoko	あそこ	იქ, ის ადგილი
doko	どこ	სად
kochira	こちら	აქ, აქეთ (koko-ს თავაზიანი შესატყვისი)
sochira	そちら	მანდ, მანდეთ (soko-ს თავაზიანი შესატყვისი)
achira	あちら	იქ, იქით (asoko-ს თავაზიანი შესატყვისი)
dochira	どちら	სად, საით (doko-ს თავაზიანი შესატყვისი)
kyōshitsu	きょうしつ	საკლასო ოთახი
shokudō	しょくどう	სასადილო ოთახი
jimusho	じむしょ	ოფისი
kaigishitsu	かいぎしつ	საკონფერენციო დარბაზი
uketsuke	うけつけ	მიმღები (სასტუმროში, საავადმყოფოში და ა. შ.)
robii	ロビー	(lobby) ფოიე
heya	へや	ოთახი
toire (o-tearai)	トイレ (おてあらい)	(toilet) ტუალეტი, საპირფარეშო კიბე
kaidan	かいだん	(elevator) ლიფტი
erebētā	エレベーター	(escalator) ესკალატორი
esukarētā	エスカレーター	ქვეყანა
[o-] kuni	[お]くに	ფირმა
kaisha	かいしゃ	სახლი
uchi	うち	ტელეფონი
denwa	でんわ	ფეხსაცმელი
kutsu	くつ	(necktie) ჰალსტუხი
nekutai	ネクタイ	(wine) ღვინო
wain	ワイン	(tobacco) თამბაქო, სიგარეტი
tabako	タバコ	დახლი, განყოფილება მაღაზიაში
uriba	うりば	მიწისქვეშა სართული, სარდაფი
chika	ちか	- სართული
-kai (-gai)	-かい (-がい)	

kotoba to hyōgen

nan-gai	なんがい	რომელი სართული
~en	~えん	იქნი (იაპონური ფული)
ikura	いくら	რა ღირს
hyaku	ひゃく	ასი
sen	せん	ათასი
man	まん	ათი ათასი
kaiwa	かいわ	დიალოგი
sumimasen.	すみません。	უკაცრავად.
~de gozaimasu.	~で ございます。	(desu—ის თავაზიანი შესატყვისი)
[~o] misete	[~を]みせて ください。	[~] მაჩვენეთ, თუ შეიძლება
kudasai.	 	
ja	じゃ	კარგი, მაშ
[~o] kudasai.	[~を] ください。	მომეცით ~ თუ შეიძლება.

shin-ōsaka	しんおおさか	(სადგურის სახელი ოსაკაში)
italia	イタリア	იტალია
suisu	スイス	შვეიცარია
MT / yōnen / akikksu	MT/ヨーネン/アキックス	(კომპანიების სახელები)

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. ეს სასადილოა.
2. ტელეფონი იქ არის.

წინადადების მაგალითები rēbun

1. აქ შინ-ოსაკაა?
დიახ, ასეა.
2. ტუალეტი სად არის?
იქ არის.
3. ბატონი იამადა სად არის?
ოფისშია.
4. ლიფტი სად არის?
მანდ არის.
5. ოომელი ქვეყნიდან ხართ?
ამერიკიდან ვარ.
6. ეს სადაური ფეხსაცმელია?
იტალიური ფეხსაცმელია.
7. ეს საათი რა დირს?
18 600 იენი.

დიალოგი kaiwa

ეს მომეცით, თუ შეიძლება

მარია: უკაცრავად, ღვინო სად იყიდება?
 გამყიდველი: მიწისქვეშა პირველ სართულზე გახლავთ.
 მარია: გმადლობთ.

მარია: უკაცრავად, მაჩვენეთ ეგ ღვინო, თუ შეიძლება.
 გამყიდველი: დიახ, ინებეთ.
 მარია: ეს ფრანგული ღვინოა?
 გამყიდველი: არა, იტალიურია.
 მარია: რა დირს?
 გამყიდველი: 2 500 იენი.
 მარია: კარგი, მომეცით ეს.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

DEPĀTO უნივერსალი

okujo სახურავი	yūenchi გასართობი ადგილი ატრაქციონებით
8-kai	shokudō, moyōshimono-kaijō სასადილო, დარბაზი სხვადასხვა დონისძიებებისათვის
7-kai	tokei, megane, kamera საათები, სათვალეები, ფოტოაპარატები
6-kai	supōtsu-yōhin, ryokō-yōhin სპორტული ინვენტარი, ნივთები მოგზაურობისათვის
5-kai	kodomo-fuku, omocha, hon, bunbōgu საბავშვო ტანსაცმელი, სათამაშოები, წიგნები, საკანცელარიო ნივთები.
4-kai	kagu, shokki, denki-seihiin ავეჯი, ჭურჭელი, ელექტროსაქონელი
3-kai	shinshi-fuku მამაკაცის ტანსაცმელი
2-kai	fujin-fuku ქალის ტანსაცმელი
1-kai	kutsu, kabani, akusesarii, keshōhin ფეხსაცმელი, ჩანთები, სამკაულები, კოსმეტიკა
B1-kai	shokuryōhin პროდუქტები
B2-kai	chūshajō გარაჟი, მანქანის სადგომი

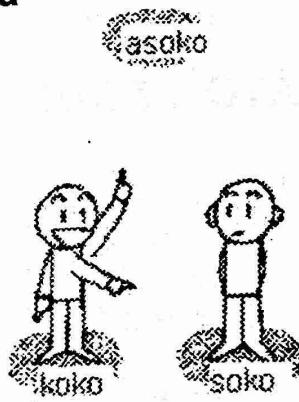
IV გრამატიკა bumpō

1. koko, soko, asoko, kochira, sochira, achira

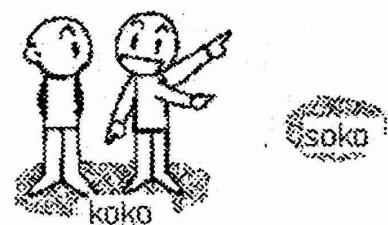
მეორე გაკვეთილში ჩვენებითი ნაცვალსახელები kore, sore და are განვიხილეთ ნივთებთან მიმართებაში. koko, soko, asoko კი ადგილის გარემოებებია. koko არის ადგილი, სადაც მოსაუბრე იმყოფება. soko ის ადგილია, სადაც მსმენელი იმყოფება. asoko კი ორივესაგან მოშორებული ადგილია.

kochira, sochira და achira გამოხატავს მიმართულებას და ადგილს ისევე, როგორც koko, soko და asoko. მაგრამ koko, soko და asoko—სთან შედარებით kochira, sochira და achira უფრო თავაზიანი ფორმებია.

შენიშვნა: თუ მოსაუბრე და მსმენელი ახლოს დგანან ერთმანეთთან, მაშინ ადგილი, სადაც ისინი იმყოფებიან აღინიშნება სიტყვით koko, ამავე სიტყვაციაში soko არის მათგან ოდნავ მოშორებული ადგილი, ხოლო asoko უფრო მეტად დაშორებული, ვიდრე soko.

asoko

soko

2. პ1 wa პ2 (ადგილი) desu

წინადადების ამ მოდელის გამოყენებით თქვენ შეგიძლიათ თქვათ, სად არის მოცემული ადგილი, ნივთი ან ადამიანი.

otearai wa asoko desu.

ტუალეტი იქ არის.

denwa wa 2-kai desu.

ტელეფონი მეორე სართულზეა.

yamada san wa jimusho desu.

ბატონი იამადა ოფისშია.

3. doko, dochira

doko ნიშნავს „სად“, ხოლო dochira ნიშნავს „რომელი მიმართულებით“ და „სად“ ეს უკანასკნელი ფორმა უფრო თავაზიანია ვიდრე doko.

otearai wa doko desu ka.

ტუალეტი სად არის?

asoko desu.

იქ არის.

erebētā wa dochira desu ka.

ლიფტი სად არის?

achira desu.

იქით არის. (იქ არის.)

3

doko-სა და dochira-ს ვიყენებთ, თუ გვსურს გავიგოთ, რომელი ქვეყნიდან არის ესა თუ ის პირი ან რომელ კომპანიას, სკოლას თუ ორგანიზაციას წარმოადგენს იგი. ასეთ შემთხვევაში, ჩვეულებრივ, არ გამოიყენება კითხვითი სიტყვა nan. dochira როგორც უკვე ვთქვით, უფრო თავაზიანი ფორმაა, ვიდრე doko.

gakkō wa doko desu ka.

kaisha wa dochira desu ka.

თქვენი სკოლის დასახელება?

რომელია თქვენი ფირმა?

4. პ1 დ2

თუ პ1 ქვეყნის დასახელებაა ხოლო პ2 - პროდუქციის სახელი, ეს ნიშნავს, რომ პ2 დამზადებულია პ1 ქვეყანაში. თუ პ1 კომპანიის დასახელებაა, ხოლო პ2 პროდუქციის სახელი, ეს ნიშნავს, რომ პ2 დამზადებულია პ1 კომპანიის მიერ. ამ წყობაში doko აღნიშნავს შეკითხვას, თუ სად ან ვის მიერ არის დამზადებული მოცემული საქონელი (პროდუქტი).

kore wa doko no konpyūtā desu ka. ეს სადაური კომპიუტერია?

IMC no konpyūtā desu. IMC-ის მიერ არის დამზადებული.

5. ko, so, a, do ჩვენებითი ნაცვალსახელების სისტემა

	ko რიგი	so რიგი	a რიგი	do რიგი
ნივთი	kore	sore	are	dore
ნივთი პირი	kono ა	sono ა	ano ა	dono ა
ადგილი	koko	soko	asoko	doko
მიმართულება ადგილი (თავაზიანი ფორმა)	kochira	sochira	achira	dochira

6. o-kuni

თავსართი ი ერთვის იმ სიტყვას, რომელიც ეხება მსმენელს. ამით მოსაუბრე გამოხატავს თავის პატივისცემას მსმენელის მიმართ.
(o)-kuni wa dochira desu ka. თქვენ რომელი ქვეყნიდან ხართ (ბრძანდებით)?

მეორეა ბაკვეთილი DAI YON KA

I სიტყვები და გამოთქმები

okiru	おきる
nenu	ねる
hataraku	はたらく
yasumu	やすむ
benkyō-suru	べんきょうする
owaru	おわる
depāto	デパート
ginkō	ぎんこう
yūbinkyoku	ゆうびんきょく
toshokan	としょかん
bijyutsukan	びじゅつかん
ima	いま
-ji	-じ
-fun (-pun)	-ふん (-ふん)
han-	はん
nan-ji	なんじ
nan-pun	なんぶん
gozen	ごぜん
gogo	ごご
asa	あさ
hiru	ひる
ban (yoru)	ばん (よる)
ototoi	おととい
kinō	きのう
kyō	きょう
ashita	あした
asatte	あさって
kesa	けさ
konban	こんばん

kotoba to hyōgen

გაღვიძება (იღვიძებს) ¹
დაძინება, დაწოლა (იძინებს, წვება)
მუშაობა (მუშაობს)
დასვენება (ისვენებს)
სწავლა, მეცადინეობა (მეცადინეობს)
დამთავრება (მთავრდება)
(department store) უნივერმარი
ბანკი
ფოსტა
ბიბლიოთეკა
ხელოვნების მუზეუმი
ახლა
-საათი
-წუთი
ნახევარი
რომელი საათი
რამდენი წუთი
დამისა და დილის საათები (24 საათიდან 12 საათამდე)
დღისა და დამის საათები (12საათიდან 24 საათამდე)
დილა
დღის საათები
საღამო (დამე)
გუშინწინ
გუშინ
დღეს
ხეალ
ზებ
ამ დილით
ამ საღამოს, ამაღამ

¹ おきる ნიშნავს: გაღვიძებას. ქართულ ენაში ზმნის საწყისი ფორმა გვიჩვენებს თუ რა მოქმედება ხდება, მაგრამ არ ჩანს როგორ ხდება მოქმედება: ადამიანი თვითონ იღვიძებს, თუ ვინმეს აღვიძებს. ამიტომ ქართულად ყველა ზმნას ფრჩხილებში დავურთეთ ზმნის მხრელობითი რიცხვის მესამე პირის ფორმა.

4

yasumi	やすみ
hiruyasumi	ひるやすみ
maiasa	まいあさ
maiban	まいばん
mainichi	まいにち
getsu-yōbi	げつようび
ka-yōbi	かようび
sui-yōbi	すようび
moku-yōbi	もくようび
kin-yōbi	きんようび
do-yōbi	どようび
nichi-yōbi	にちようび
nan-yōbi	なんようび
bangō	ばんごう
nan-ban	なんばん
~ kara	~から
~ made	~まで
~ to ~	~と~
sochira	そちら
taihen desu ne.	たいへんですね。
ēto	えーと

დასვენება, შვებულება
 შესვენება დღის საათებში
 ყოველ დილით
 ყოველდამე
 ყოველდღე
 ორშაბათი
 სამშაბათი
 ოთხშაბათი
 ხუთშაბათი
 პარასკევი
 შაბათი
 კვირა
 კვირის რომელი დღე
 ნომერი
 რა ნომერი
 ~დან
 ~მდე (~ის ჩათვლით)
 ~ და ~ (გამოიყენება არსებითი
 სახელების დასაგავშირებლად)
 თქვენთან, მანდ
 ძნელია, არა? (თანაგრძნობის
 გამოხატვისას ამბობენ)
 (შორისდებული, რომელსაც მოსაუბრე
 იყენებს, როდესაც სათქმელ სიტყვას
 იხსენებს)

kaiwa	かいわ	დიალოგი
104 (ichi rē yon)	1 0 4 (いちれいよん)	ცნობათა ბიუროს ტელეფონის ნომერი. (09-ს მსგავსი სამსახური იაპონიაში)
onegai-shimasu.	おねがいします	გთხოვთ; თუ შეიძლება.
kashikomarimash ita.	かしこまりました	ახლავე; ამ წერას; როგორც მიბრძანებთ.
o-toiawase no bangō	おといあわせの ばんごう	ნომერი, რომლიც იკითხეთ
[dōmo] arigatō gozaimashita	[どうも] ありがとう ございました。	(დიდი) მაღლობა.

tobirishi	トビリシ	თბილისი
nyūyōku	ニューヨーク	ნიუ-იორკი
pekin	ペキン	პეკინი
rondon	ロンドン	ლონდონი
bankoku	バンコク	ბანგკოკი
rosanzerusu	ロサンゼルス	ლოს-ანჯელესი
mosukuwa	モスクワ	მოსკოვი
yamato- bijutsukan	やまと びじゅつかん	(ხელოვნების მუზეუმის სახელი)
ōsaka-depāto	おおさか デパート	(უნივერმაციის სახელი)
midori-toshokan	みどり としょかん	(ბიბლიოთეკის სახელი)
appuru-ginkō	アップル ぎんこう	(ბანკის სახელი)

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. ახლა 4 საათი და 5 წუთია.
2. შე 9 საათიდან 5 საათამდე გმუშაობ.
3. შე დიღის 6 საათზე გდგები.
4. შე გუშინ ვიმეცადინე.

წინადადების მაგალითები rēbun

1. რომელი საათია ახლა? 2 საათი და 10 წუთია.
ნიუ-იორკში რომელი საათია ახლა?
ნიუ-იორკში დამის პირველის 10 წუთია.
2. ბანკი რომელი საათიდან რომელ საათამდე მუშაობს?
9 საათიდან 3 საათამდე.
რომელია დასვენების დღე?
შაბათი და ორშაბათი.
3. საღამოთი რომელ საათზე იძინებოთ ხოლმე?
პირველ საათზე ვიძინებ.
4. შაბათს მუშაობთ?
არა, არ ვმუშაობ.
5. გუშინ იმეცადინეთ?
არა, არ მიმეცადინია.
6. IMC-ს ტელეფონი რა ნომერია?
341-2597.

დიალოგი kaiwa

რომელი საათიდან რომელ საათამდე მუშაობთ?

ცნობათა ბიურო:	დიახ, 104-დან იშიდა გისმენთ.
კარინა:	იამატოს ხელოვნების მუზეუმის ნომერი მითხარით,
თუ შეიძლება.
ცნობათა ბიურო:	იამატოს ხელოვნების მუზეუმი, არა? ახლავვ.

ავტომოპასუხე:

ნომერი, რომელიც იკითხეთ არის 0797-38-5432.

მუზეუმის თანამშრომელი:

დიახ, იამატოს ხელოვნების მუზეუმიძ.

კარინა:

უკაცრავად, რომელი საათიდან რომელ
საათამდე მუშაობთ?

მუზეუმის თანამშრომელი:

9 საათიდან 4 საათამდე.

კარინა:

დასვენების დღე რომელია?

მუზეუმის თანამშრომელი:

ორშაბათი.

კარინა:

დიდი მადლობა.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

DENWA TEGAMI ტელეფონი, ფორმა

როგორ ვისარგებლოთ საზოგადობრივი ტელეფონით

1. აიღეთ ყურმილი.
2. ჩააგდეთ ხურდა პატარა ჭრილში ან სატელეფონო ბარათი ჩადეთ გრძელ ჭრილში.
3. აკრიფეთ ნომერი.
4. ილაპარაკეთ.
5. დაკიდეთ ყურმილი.
6. ამოიღეთ სატელეფონო ბარათი.

საზოგადობრივი ტელეფონი იდებს მხოლოდ 10 იქნიან და 100 იქნიან მონეტებს. თუ ჩაუშვებთ 100 იქნიან მონეტას ხურდა არ დაგიბრუნდებათ. თუ აპარატს აქვს ღილაკი Start, დააჭირეთ მას თითო ნომრის აკრეფის შემდეგ.

აუცილებელი ტელეფონის ნომრები

110 keisatsusho	პოლიციის განყოფილება
119 shōbōsho	სახანძრო
117 jihō	დრო
177 tenki-yohō	ამინდის პროგნოზი
104 denwa-bangō-annai	ცნობათა ბიურო (ტელეფონის ნომრებისათვის)

როგორ დავწეროთ მისამართი

〒650-0063

ფოსტის ნომერი

hyōgo-ken	kōbe-shi	chūō-ku	sannomiya 1-23
ჰეივექტურა	ქალაქი	რაიონი	დასახლება
kōbe-haitsu	405-gō		
სახლის დასახლება	ბინის ნომერი		

IV გრამატიკა **bunpō**

1. ზმნა

ზმნები იაპონურ ენაში იყოფა 3 ჯგუფად. სიმარტივისთვის ჯგუფებად დაყოფა ბოლოდან დავიწყოთ:

III ჯგუფის ზმნებია **suru** (კეთება) და **kuru** (მოსვლა), აგრეთვე ყველა ზმნა, რომელიც **suru**-თი იწარმოება.

II ჯგუფის ზმნები. მთავრდებიან. ru-ზე და მის წინ არის e ან i.

I ჯგუფისაა ყველა ის ზმნა, რომელიც III და II ჯგუფში არ შედის.

I ჯგუფი	II ჯგუფი	III ჯგუფი
hataraku yasumu owaru	neru okiru taberu (ჭამა)	suru (კეთება) benkyō suru kuru (მოსვლა)

შენიშვნა: არსებობს ზმნები, რომლებიც ფორმით II ჯგუფის ზმნებს ჰგავს, მაგრამ I ჯგუფისაა და იცვლება როგორც I ჯგუფის ზმნა. მგალითად **kaeru** (დაბრუნება), **shiru** (ცოდნა). დამატებითი ცნობებისათვის იხილეთ დანართი VI.

2. ზმნის masu ფორმა

masu ფორმა წინადადებას აძლევს თავაზიანობის ელფერს. ამ ფორმით შეიძლება ვაწარმოოთ მტკიცებითი, უარყოფითი და კითხვითი წინადადების შემასმენელი.

masu ფორმისათვის საჭიროა ზმნის masu ფუძე, რომელიც შემდეგნაირად იწარმოება:

I ჯგუფის ზმნების ბოლოკიდური u შეიცვლება i-თი: **hataraku**→**hataraki**, **owaru**→**owari**; დაბოლოვება **tsu** შეიცვლება **chi**-თ, ხოლო **su** **shi**-თ: **matsu** (მოცდა)→**machi**, **hanasu** (ლაპარაკი)→**hanashi**.

II ჯგუფის ზმნებს ჩამოშორდება დაბოლოება **ru**: **okiru**→**oki**, **neru**→**ne**.

III ჯგუფის **suru** (კეთება) ზმნის masu ფუძეა **shi**, ხოლო **kuru** (მოსვლა) ზმნისა **ki**.

1) მტკიცებითი ფორმა

ზმნის masu ფუძეს დამატებული masu არის ახლანდელი/მომავალი დროის მტკიცებითი ფორმა:

maiasa 6-ji ni okimasu.

ყოველ დილით 6 საათზე ვდგები.

ashita 6-ji ni okimasu.

ხვალ 6 საათზე ავდგები.

ზმნის masu ფუძეს დამატებული mashita არის წარსული დროის მტკიცებითი ფორმა:

watashi wa kinō benkyō shimashita. მე გუშინ ვიმეცადინე.

2) უარყოფითი ფორმა

ზმნის masu ფუქეს დამატებული masen არის ახლანდელი/მომავალი დროის უარყოფითი ფორმა:

watashi wa kyō benkyō shimasen. მე დღეს არ ვიმეცადინებ.

ზმნის masu ფუქეს დამატებული masen deshita არის წარსული დროის უარყოფითი ფორმა:

kinō 6-ji ni okimasen deshita. გუშინ 6 საათზე არ ავმდგარვარ.

ფორმა	დრო	ახლანდელი/ მომავალი	წარსული
მტკიცებითი		oki + masu	oki + mashita
უარყოფითი		oki + masen	oki + masen deshita

3) კითხვითი წინადადება

ზმნით ნაწარმოები შემასმენლიანი წინადადების ბოლოს **ka** ნაწილაკის დამატებით წინადადება გადაიქცევა კითხვით წინადადებად. ამ ფორმის კითხვაზე პასუხის გაცემისას მეორდება კითხვითი წინადადების ზმნა. ამ შემთხვევაში ვერ გამოიყენებო **sō desu** ან **sō ja arimasen**-ს.

kinō benkyō shimashita ka.

გუშინ იმეცადინებ?

hai, benkyō shimashita.

დიახ, ვიმეცადინე.

iie, benkyō shimasen deshita.

არა, არ მიმეცადინია.

maiasa nan-ji ni okimasu ka.

რომელ საათზე დგებით ყოველდღე?

6-ji ni okimasu.

6-საათზე ვდგები.

3. **ima ~ji ~fun desu**

დროის (საათი, წუთი) აღსანიშნავად გამოიყენება სუფიქსები **ji**(საათი) pun/fun(წუთი), რომელთა წინ დაისმის რიცხვი. ამასთან fun იხმარება 2, 5, 7, 9-ის შემდეგ, ხოლო დანარჩენ შემთხვევებში (1, 3, 4, 6, 8, 10) იხმარება pun.

ip-pun	ერთი წუთი	rop-pun	ექსი წუთი
ni-fun	ორი წუთი	nana-fun	შვიდი წუთი
san-pun	სამი წუთი	hap-pun	რვა წუთი
yon-pun	ოთხი წუთი	kyu-fun	ცხრა წუთი
go-fun	ხუთი წუთი	jup-pun	ათი წუთი
		jip-pun	

საათი რომ ვიკითხოთ, ამისთვის კითხვით სიტყვა **nan**-ს უნდა დაგურთოთ სუფიქსი **ji** (თუ წუთები გვაინტერესებს მაშინ pun).

ima nanji desuka. რომელი საათია ახლა?

7-ji 10-pun desu. ახლა 7 საათი და 10 წუთა.

თანდებული **wa**, როგორც პირველ გავეთილში ვისწავლეთ, მიგვანიშნებს წინადადების თემას. მისი საშუალებით წინადადების თემად შეიძლება იქცევა გეოგრაფიული დასახელებაც.

nyūyōku wa ima nanji desu ka. რომელი საათია ეხლა ნიუ-იორკში?

gozen 4-ji desu. დღის 4 საათია.

4. ა (დრო) ni ზ

დროის აღმნიშვნელ არსებით სახელს ერთვის ის და გვიჩვენებს, რომ მისი შემდგომ მგდომი ზმნით გამოხატული მოქმედება მოცემულ დროს ხდება. ის ერთვის საათების, კვირის დღეებისა და თარიღების აღმნიშვნელ რიცხვით სახელებს.

6-ji han ni okimasu.

შვიდის ნახევარზე ვდგები.

7-gatsu futsuka ni nihon e ikimashita.

2 ივლისს იაპონიაში წავედი.

nichi-yōbi (ni) nara e ikimasu.

შაბათს ნარაში მივდივარ.

5. პ₁ kara პ₂ made

1)kara აღნიშნავს საწყის ადგილს ან დროს, made კი საბოლოო ადგილს ან დროს.

9-ji kara 5-ji made hatarakimasu. მე ვმუშაობ 9 საათიდან 5 საათამდე.

ōsaka kara tōkyō made 3-jikan kakarimasu.

ოსაკადან ტოკიომდე 3 საათის სავალია.

2)kara და made შეიძლება ცალკ-ცალკეც გამოვიყენოთ.

9-ji kara hatarakimasu. მე 9 საათიდან ვმუშაობ.

3) ~kara, ~made ან ~kara ~made ხანდახან desu-თან ერთად იხმარება. ეს უკანასკნელი პირდაპირ დაერთვის ამ ორიდან ერთ-ერთს.

ginkō wa 9-ji kara 3-ji made desu. ბანკი 9 საათიდან 3 საათამდე მუშაობს.

hiruyasumi wa 12-ji kara desu. შესვენება 12 საათიდან იწყება.

6. პ₁ to პ₂

to თანაბარი უფლებებით აკაფშირებს ორ არსებით სახელს.

ginkō no yasumi wa do-yōbi to nichi-yōbi desu.

ბანკი შაბათ-კვირას ისვენებს.

7. ვ ne

ne ემატება წინადაღებას ბოლოში და ემოციურ ელ-ფერს მატებს მას. ეს ემოცია შეიძლება იყოს თანაგრძნება ან იმედი, რომ მსმენელი ეთანხმება ნათევამს. ქვემოთ მოცემულ მაგალითში კი გამოყენებულია პასუხის გადასამოწმებლად.

mainichi 10-ji goro made benkyō shimasu.

მე ყოველდღე 10 საათამდე ვმეცადინეობ.

taihen desu ne.

რა ძნელია.

yamada san no denwa-bangō wa 871 no 6813 desu.

იამადას ტელეფონის ნომერია 871-6813.

871 no 6813 desune.

871-6813, არა?

**მესათი ბაკვათილი
DAI GO KA**

I სიტყვები და გამოთქმები

iku	いく
kuru	くる
kaeru	かえる
gakkō	がっこう
sūpā	スーパー
eki	えき
hikōki	ひこうき
fune	ふね
densha	でんしゃ
chikatetsu	ちかてつ
shinkansen	しんかんせん
basu	バス
takushii	タクシー
jitensha	じてんしゃ
aruite	あるいて
hito	ひと
tomodachi	ともだち
kare	かれ
kanojo	かのじょ
kazoku	かぞく
hitoride	ひとりで
senshū	せんしゅう
konshū	こんしゅう
raishū	らいしゅう
sengetsu	せんげつ
kongetsu	こんげつ
raigetsu	らいげつ
kyonen	きょねん
kotoshi	ことし
rainen	らいねん
-gatsu	-がつ
nan-gatsu	なんがつ
tsuitachi	ついたち
futsuka	ふつか

kotoba to hyōgen

წასვლა
მოსვლა
დაბრუნება
სკოლა
(supermarket) სუპერმარკეტი
საღგური
თვითმფრინავი
გემი
მატარებელი (ელმავალი)
მეტრო
შინკანსენი (იაპონური ჩქარი მატარებელი)
ავტობუსი
(taxi) ტაქსი
ველოსიპედი
ფეხით
ადამიანი, პიროვნება
ამხანაგი
ის, მეგობარი ბიჭი, შეყვარებული
ის, მეგობარი გოგო, შეყვარებული
ოჯახი
მარტო, თვითონ
წინა კვირა
ეს კვირა
მომავალი კვირა
წინა თვე
ეს თვე
მომავალი თვე
შარშან
წელს
გაისად
წელიწადის თვე
რომელი თვე
თვის პირველი რიცხვი
2 რიცხვი, ორი დღე

5

mikka	みっか	3 რიცხვი, სამი დღე
yokka	よっか	4 რიცხვი, ოთხი დღე
itsuka	いつか	5 რიცხვი, ხუთი დღე
muika	むいか	6 რიცხვი, ექვსი დღე
nanoka	なのか	7 რიცხვი, 7 დღე
yōka	ようか	8 რიცხვი, რვა დღე
kokonoka	ここのか	9 რიცხვი, ცხრა დღე
tōka	とおか	10 რიცხვი, ათი დღე
jū-yokka	じゅうよっか	14 რიცხვი, ოოთხმეტი დღე
hatsuka	はつか	20 რიცხვი, ოცი დღე
ni-jū-yokka	にじゅうよっか	24 რიცხვი, ოცდაოთხი დღე
-nichi	-にち	თვის – რიცხვი; – დღე
nan-nichi	なんにち	რომელი რიცხვი, რამდენი დღე
itsu	いつ	როდის
tanjōbi	たんじょうび	დაბადების დღე
futsū	ふつう	წვეულებრივი (მაგარებელი)
kyūkō	きゅうこう	ჩქარი მაგარებელი
tokkyū	とっきゅう	ექსპრესმაგარებელი
tsugi no	つぎの	შემდეგი

kaiwa	かいわ	დიალოგი
dō itashimashite.	どういたしまして。	არაფერს.
-bansen	-ばんせん	ლიანდაგი ნომერი –, მე– ბაქანი

hakata	はかた	(ქალაქი კიუშიუზე)
fushimi	ふしみ	(რაიონი კიოტოში)
kōshien	こうしえん	(ოსაკას ახლოს მდებარე ქალაქ ნიშინომიას რაიონი. განთქმულია ბეისბოლის სტადიონით)
ōsakajō	おおさかじょう	ოსაკას ციხესიმაგრე

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. მე კიოტოში მივდივარ (წავალ).
2. მე სახლში ტაქსით მივდივარ (წავალ).
3. მე იაპონიაში ოჯახთან ერთად ჩამოვედი.

წინადადების მაგალითები rēbun

1. ხვალ სად მიდიხართ?
ნარაში მივდივარ.
2. კვრას სად იყავით?
არსად არ ვუფუილვარ.
3. ტოკიოში რითი მიდიხართ?
შინჯანსენით წავალ.
4. ტოკიოში ვისთან ერთად წახვალო?
ბატონ იამადასთან ერთად წავალ.
5. იაპონიაში როდის ჩამოხვედით?
25 მარტს ჩამოვედი.
6. როდის გაქვთ დაბადების დღე?
13 ივნისს.

დიალოგი kaiwa

ეს მატარებელი კოოშიენამდე მიდის?

- სანტოსი: უკაცრავად, რა დირს მგზავრობა კოოშიენამდე?
 ქალი: 350 იქნი.
 სანტოსი: 350, არა? გმადლობ.
 ქალი: არაფერს.

-
- სანტოსი: უკაცრავად მატარებელი კოოშიენამდე რომელ ლიანდაგზეა?
 სადგურის
თანამშრომელი: მე-5 ლიანდაგზეა.
 სანტოსი: გმადლობ.

-
- სანტოსი: ეს მატარებელი კოოშიენამდე მიდის?
 კაცი: არა, იქ შემდეგი ჩვეულებრივი მატარებელი მიდის.
 სანტოსი: აა, გმადლობ.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

SHUKUSAIJITSU სახელმწივრ დღესასწაულები

1-gatsu tsuitachi	ganjitsu	ახალი წლის პირველი დღე
1-gatsu	seijin no hi	სრულწლოვანების დღე
dai-2 getsu-yōbi**		
2-gatsu 11-nichi	kenkoku kinen no hi	სახელმწივრს დაარსების დღე
3-gatsu hatsuka*	shunbun no hi	დღისა და ღამის გათანაბრება
4-gatsu 29-nichi	midori no hi	გაზაფხულზე
5-gatsu mikka	kenpō kinenbi	გამწვანების დღე
5-gatsu yokka	kokumin no kyūjitsu	კოსტიტუციის დღე
5-gatsu itsuka	kodomo no hi	ერის დღე
7-gatsu hatsuka	umi no hi	ბავშვთა დღე
9-gatsu 15-nichi	keirō no hi	ზღვის დღე
9-gatsu 23-nichi*	shūbun no hi	მოხუცებულთა პატივსცემის დღე
10-gatsu	taiiku no hi	დღისა და ღამის გათანაბრება
dai-2 getsu-yōbi**		შემოდგომაზე
11-gatsu mikka	bunka no hi	სპორტისა და ჯანმრთელობის დღე
11-gatsu 23-nichi	kinrō-kansha no hi	კულტურის დღე
12-gatsu 23-nichi	tennō-tanjōbi	მშრომელთა პატივისცემის დღე იმპერატორის დაბადების დღე

* იცვლება წელიწადის მიხედვით

** მეორე ორშაბათი

თუ დღესასწაული ემთხვევა კვირა დღეს, მაშინ შემდეგი ორშაბათი ცხადდება დასვენებად. 29 აპრილიდან 5 მაისამდე ერთმანეთს მოსდევს რამოდენიმე დღესასწაული. ამიტომ ამ კვირას იაპონელები “ოქროს კვირას” gōruzen uīku (Golden Week)–ს უწოდებენ. ზოგიერთი დიდი კომპანია ამ კვირას მოლიანად დასვენებად აცხადებს.

IV გრამატიკა bumpō

1. ა (ადგილი) e ikimasu / kimasu / kaerimasu

როდესაც ზმნა გამოხატავს მოძრაობას რომელიმე ადგილისაკენ, მაშინ ამ ადგილის აღმნიშვნელ არსებით სახელს დაერთვის თანდებული e.

kyōto e ikimasu.	კიოტოში მივდივარ
nihon e kimashita.	იაპონიაში ჩამოვედი.
uchi e kaerimasu.	მე სახლში ვბრუნდები.

2. doko [e] mo ikimasen / ikimasendeshita

თუ კითხვითი სიტყვა დაირთავს mo თანდებულს, ხოლო მისი მომდევნო ზმნა უარყოფით ფორმაშია, მაშინ ზმნით გამოხატული მოქმედება საერთოდ არ სრულდება.

doko [e] mo ikimasen.	არსად არ მივდივარ.
nani mo tabemasen.	არაუერს (არ) ვჭამ.
dare mo imasen.	არავინ არის.

3. ა (ტრანსპორტი) de ikimasu / kimasu / kaerimasu

თანდებული de გამოხატავს, თუ როგორ, რა საშუალებით სრულდება მოქმედება. ikimasu / kimasu / kaerimasu ზმნების შემცველ წინადადებაში იგივე ნაწილაკი, ერთვის რა სატრანსპორტო საშუალების სახელს, მიგვითოთებს, რომ გადაადგილება აღნიშნული ტრანსპორტით ხდება.

densha de ikimasu.	მატარებლით წავალ.
takushii de kimashita.	ტაქშით მოვედი.

ქვეითად მოძრაობა გამოიხატება სიტყვით aruite. ამ შემთხვევაში de თანდებული აღარ არის საჭირო.
eki kara aruite kaerimashita. სადგურიდან ფეხით დავბრუნდი.

4. ა (ადამიანი / ცხოველი) to ზ

ზემოაღნიშნულ მოდელში to მიუთითებს, რომ მოქმედება სრულდება ერთობლივად, ანუ პარტნიორთან (ადამიანი, ადამიანთა ჯგუფი, ცხოველი და სხვა) ერთად.

kazoku to nihon e kimashita. იაპონიაში ოჯახთან ერთად ჩამოვედი.

მარტო, ანუ პარტნიორის გარეშე მოქმედების შესრულებას გამოხატავს სიტყვა hitoride. ამ შემთხვევაში to თანდებული აღარ გამოიყენება. hitori de tōkyō e ikimasu. ტოკიოში მარტო მივდივარ.

5

5. itsu

კითხვითი სიტყვა *nan* გამოიყენება მოქმედების დროის დასადგენად: *nan-ji* (რომელ საათზე), *nan-yōbi* (კვრის რომელ დღეს), *nan-gatsu* (რომელ თვეში) *nan-nichi* (რომელ რიცხვში). იგივე ფუნქცია აკისრია კითხვით სიტყვა *itsu*-ს.

ოდონდ მას არ ერთვის *ni* თანდებული.

itsu nihon ni kimashita ka. როდის ჩამოხვედით იაპონიაში?

3-gatsu 25-nichi ni kimashita. 25 მარტს ჩამოვედი.

itsu hiroshima ni ikimasu ka. როდის მიდიხართ ჰიროშიმაში.

raishū ikimasu. მომავალ კვირას მივდივარ.

6. ♀ yo

yo ერთვის წინადადებას ბოლოში. ის ხაზს უსვამს მსმენელისათვის უცნობი ინფორმაციას, ან მიგვითითებს, რომ მოსაუბრე დარწმუნებულია საკუთარი აზრის მართებულობაში.

kono densha wa kōshien e ikimasu ka.

iie ikimasen. tsugi no futsū desu yo.

ეს მატარებელი კომშიენში მიდის?

არა, არ მიდის. შემდეგი ჩვეულებრივი მატარებელი მიდის.

murina daietto wa karadani yoku nai desu yo.

ზედმეტი დიეტა ჯანმრთელობისათვის მავნეა.

მეგრენი ბაჭვეთილი DAI ROKKA

I სიტყვები და გამოთქმები

kotoba to hyōgen

たべる	ჭამა (ჭამს)
のむ	დალევა, სმა (სვამს)
すう	მოწევა
[タバコを~]	[თამბაქოს ეწევა]
みる	ყურება, დანახვა (უყურებს, ხედავს)
きく	მოსმენა (უსმენს)
よむ	წაკითხვა (კითხულობს)
かく	წერა (წერს)
かう	ყიდვა (ყიდულობს)
とる	გადაღება
[しゃしんを~]	[ფოტოს იღებს]
する	პერება (პერებს)
あう	შეხვედრა
[ともだちに~]	[ამხანაგს ხვდება]
ごはん	საჭმელი, მოხარული ბრინჯი
あさごはん	საუზმე
ひるごはん	სადილი
ばんごはん	ვახშამი
パン	პური
たまご	პეპრცები
にく	ხორცი
さかな	თევზი
やさい	ბოსტნეული
くだもの	ხილი
みず	წყალი
おちゃ	ჩაი, მწვანე ჩაი
こうちや	შავი ჩაი
ぎゅうにゅう	რძე
(ミルク)	
ジュース	წვენი
ビール	ლუდი
[お]さけ	იაპონური ბრინჯის ღვინო, ალკოჰოლური სასმელი
ビデオ	(video tape) ვიდეო კასეტა
えいが	კინოფილმი
CD、シーディー	CD, კომპაქტდისკი
てがみ	წერილი

6

レポート	(report) ანგარიში, მოხსენება
しゃしん	ფოტოსურათი
みせ	პატარა მაღაზია ან სასადილო
レストラン	(restaurant) რესტორანი
にわ	ბაღი
しゅくだい	საშინაო დავალება
テニス	(tennis) ჩოგბურთი (~を する ჩოგბურთის თამაში)
サッカー	(soccer) ფეხბურთი (~を する ფეხბურთის თამაში)
[お]はなみ	აყვავებული ბლის ყურებით ტკბობა (~を する ბლის ყვავილების სანახავად წასვლა)
なに	რა
いっしょに	ერთად
ちょっと	ცოტა
いつも	ყოველთვის
ときどき	ხანდახან
それから	შემდეგ
ええ	დიახ
いいですね。	კარგია.
わかりました。	გასაგებია.

かいわ
なんですか。
じゃ、また [あした]

~~~~~

დიალოგი
ბატონი? რა იყო?
აბა ჯერჯერობით [ხვალამდე].

メキシコ
おおさかじょうこうえん

მექსიკა
ოსაძებულებელის ბაზი

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. მე წვენს ვსვამ.
2. მე სადგურზე გაზეთს ვყიდულობ.
3. ჩემთან ერთად ხომ არ წამოხვიდოდით კობეში?
4. ცოტა დავისვენოთ.

წინადადების მაგალითები rēbun

1. ეწევით?
არა, არ ვეწევი.
2. ყოველ დილით რას ჭამთ?
პურს და კვერცხს ვჭამ.
3. დღეს დილით რა ჭამეთ?
არაფერი მიჭამია.
4. შაბათს რა გააკეთეთ?
იაპონურ ენაში ვიმეცადინე. შემდეგ ფილმი ვნახე.
კვირას რა გააკეთეთ?
ამხანაგთან ერთად ნარაში წავედი.
5. ეგ ჩანთა სად იყიდეთ?
მექსიკაში ვიყიდე.
6. ჩემთან ერთად ლუდს ხომ არ დალევთ?
კი, დავლიოთ.

დიალოგი kaiwa

წამოხვალთ ჩვენთან ერთად?

სატო: ბატონო მილერ!

მილერი: დიახ!

სატო: ხვალ ამხანაგებთან ერთად ბლის ყვავილობის სანახავად
მივდივარ. წამოხვალთ ჩვენთან ერთად?

რა კარგია! სად მიდიხართ?

სატო: ოსაკას ციხე-სიმაგრის ბაღში.

მილერი: რომელ საათზე?

სატო: 10 საათზე ოსაკას ციხე-სიმაგრის ბაღში შევხვდეთ.
კარგი (გასაგებია).

სატო: მაშ, ხვალამდე.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

TABEMONO საკვები პროდუქტები

yasai	ბოსტნეული
kyūri	კიტრი
tomato	(tomato) პომიდორი
nasu	ბადრიჯანი
mame	ლებნიანები (ლობიო, სოიო)
kyabetsu	კომბოსტო
negi	მწვანე ხახვი
hakusai	ჩინური კომბოსტო
hōrensō	ისპანახი
retasu	სალათის ფოთლები
jagaimo	კარტოფილი
daikon	იაპონური თალგამი
tamanegi	თავი ხახვი
ninjin	სტაფილო

kudamono	ხილი
ichigo	ხეხდრო
momo	ატამი
suika	საზამთრო
budō	ყურძენი
nashi	მსხალი
kaki	ხურმა
mikan	მანდარინი
ringo	ვაშლი
banana	(banana) ბანანი

niku	ხორცი
gyūniku	ძროხის ხორცი
toriniku	ქათმის ხორცი
butaniku	ღორის ხორცი
sōsēji	სოსისი, ძეხვი
hamu	შებოლილი ხორცი

kome	ბრინჯი
tamago	კვერცხი
kai	მოლუსკები

sakana		თევზეული	
aji	სტავრიდულა	tai	კარჩხანა, გოჭა თევზი
iwashi	ქაშაკი	tara	ვირთევზა
saba	სკუმბრია	ebi	ლანგუსტი, კრევეტი
sanma	საირა	kani	კიბორჩხალა
sake	ორაგული	ika	კალმარი, სეპია
maguro	თინუსი	tako	რვაფეხა

ნახევარზე მეტი იმ პროდუქტისა, რასაც იაპონელები მიირთმევენ, უცხოურია. იაპონიის მიერ წარმოებული პროდუქტის პროცენტული თანაფარდობა იმპორტულთან ასეთია: პური-29%, ბოსტნეული-86%, ხილი-47%, ხირცი-55%, ზღვის პროდუქტები-70%. იაპონია თავის თავს სრულად აკმაყოფილებს მხოლოდ ბრინჯით. (იაპონიის სოფლის მეურნეობისა და მეთევზეობის სამინისტროს 1996 წლის მონაცემები)

IV გრამატიკა   bumpō

1. ა ი ზ(გარდამავალი)

ო ერთვის გარდამავალი ზმნის პირდაპირ ობიექტს:
jūsu o nomimasu. წვენს ვსვამ.

2. ა ი shimasu

ბევრია ისეთი სიტყვა, რომელიც suru ზმნის ობიექტად გვევლინება.

1) სპორტული და სხვა თამაშების დროს:

sakkā o shimasu. ფეხბურთს ვთამაშობ.

toranpu o shimasu. კარტს ვთამაშობ.

2) რაიმე თავშეუყრის მოწყობის დროს:

pātii o shimasu. წვეულებას ვაწყობ.

kaigi o shimasu. სხდომას ვატარებ.

3) რაიმეს გაკეთება:

shukudai o shimasu. საშინაო დავალებას ვაკეთებ.

shigoto o shimasu. საქმეს ვაკეთებ. (ვმუშაობ)

3. nani ი shimasuka

ასე შეგიძლიათ იკითხოთ, თუ რას აკეთებს ვინმე.

getsu-yōbi nani o shimasuka. რას აკეთებთ ორშაბათს?

kyōto e ikimasu. კიოტოში მივდივარ.

kinō nani o shimashita ka. რა გააკეთეთ გუშინ?

sakkā o shimashita. ფეხბურთი ვითამაშე.

შენიშვნა: თუ დროის აღმნიშვნელ სიტყვას დავურთავთ wa თანდებულს, ამით წინადადების თემად გადავაქცევთ დროს, რომელშიც მოქმედება ხდება.

getsu-yōbi wa nani o shimasuka. ორშაბათს რას აკეთებთ?

kyōto e ikimasu. კიოტოში მივდივარ.

4. nan და nani

ორივე ეს სიტყვა ნიშნავს “რა”.

nan გამოიყენება მაშინ, როდესაც მას მოსდევს t, d ან n ბერით დაწყებული სიტყვა ან რომელიმე თვლის სუფიქსი.

sore wa nan desuka.

ეგ რა არის?

nan no hon desuka.

რა წიგნია?

neru mae ni nan to iimasuka.

დაწოლის წინ რას ამბობთ?

teresa-chan wa nan-sai desuka.

ტერესა რამდენი წლისაა?

დანარჩენ შემთხვევებში გამოიყენება nani.

nani o kaimasuka.

რას ყიდულობთ?

6

5. ა (ადგილი) de ხ

თუ ადგილის აღმნიშვნელ არსებით სახელს მოსდევს თანდებული **de**, ეს ნიშნავს, რომ ზმნით გამოხატული მოქმედება აღნიშნულ ადგილზე ხდება.
eki de shinbun o kaimasu. სადგურზე გაზეთს ვყიდულობ.

6. ხ (masu ფუძე) masen ka

ეს ფორმა გამოიყენება მაშინ, როდესაც გვსურს მოვუხმოთ ვინმეს რაიმეს გასაკეთებლად.
isshoni kyōto e ikimasen ka. ჩემთან ერთად კიოტოში არ წამოხვალო?
ē, ii desu ne. კი, კარგია.

7. ზ(masu ფუძე) mashō

ეს ფორმა გამოიყენება მაშინ, როდესაც მოსაუბრე უხმობს მსმენელს მასთან ერთად რაიმეს გასაკეთებლად. აგრეთვე მაშინაც, როდესაც მსმენელი დადებითად პასუხობს ამგვარ მოწვევაზე.
chotto yasumimashō. ცოტა დავისვენოთ.
issho ni hirugohan o tabemasen ka. ერთად ხომ არ ვისადილოთ.
ē, tabemashō. კი, ვისადილოთ.

შენიშვნა: ზ masen ka გამოხატავს მეტ პატივისცემას მსმენელის მიმართ,
ვიდრე ზ mashō.

8. ი ~

მოსაუბრე სიტყვებს უმატებს ი თავსართს, რაც თავაზიანობას მატებს მის
საუბარს. მაგალითად: **o-sake** (ალკოჰოლიანი სასმელი), **o-hanami** (ბლის
ყვავილობის ყურებით ტკბობა).
ზოგიერთი სიტყვა თითქმის ყოველთვის ისთან ერთად იხმარება. მაგალითად:
ocha (ჩაი), **okane** (ფული).

მაშვილი ბაბუთილი

DAI NANA KA

I სიტყვები და გამოთქმები

kotoba to hyōgen

きる	გაჭრა (ჭრის)
おくる	გაგზავნა (აგზავნის)
あげる	მიცემა (აძლევს)
もらう	მიღება (იღებს)
かす	გასესხება, სხვისთვის თხოვება (ასესხებს, ათხოვებს)
かりる	სესხება, ვინმესგან თხოვება (სესხულობს, თხოულობს)
おしえる	სწავლება, ვინმესთვის ახსნა (ასწავლის)
ならう	სწავლა (სწავლობს)
かける	დარეკვა
[でんわを~]	[ტელეფონით დარეკვა]
て	ხელი, მელივი
はし	ჭამისთვის მოსახმარი ჩხირები
スプーン	(spoon) კოვზი
ナイフ	(knife) დანა
フォーク	(fork) ჩანგალი
はさみ	მაკრატელი
ファックス	(fax) ფაქსი
ワープロ	(word processor) ელექტრონული საბუჭდი მოწყობილობა (personal computer) პერსონალური კომპიუტერი
パソコン	(punch) ქაღალდის სახვრეტი (საკანცელარიო)
パンチ	(stapler) სტეპლერი
ホッチキス	სკორი
セロテープ	საშლელი
けしゴム	ქაღალდი
かみ	ყვავილი
はな	(shirt) პერანგი
シャツ	(present) საჩუქარი
プレゼント	ბარგი
にもつ	ფული
おかね	ბილეთი
きっと	(Christmas) ქრისტესობის დღესასწაული
クリスマス	მამა (მამაჩემი)
ちち	დედა (დედაჩემი)
はは	მამა (ვინმეს მამა; მიმართვა საკუთარი მამის მიმართ)
おとうさん	დედა (ვინმეს დედა; მიმართვა საკუთარი დედის მიმართ)
おかあさん	

もう უკვე
 まだ ჯერ არა
 これから ამის შემდეგ, ახლა, ამიერიდან
 [~]すてきですね。 რა შესანიშნავია!

かいわ
 ごめん ください。

いらっしゃい。
 どうぞ おあがり ください。
 しつれい します。
 [~は] いかがですか。
 いただきます。

りょこう

おみやげ

დიალოგი

უკაცრავად, არის ვინმე? შეიძლება
 შემოვიდე? (ამ ფრაზას ამბობს სტუმარი,
 როდესაც სახლში შედის.)
 მობრძანდით.
 გთხოვთ, შემობრძანდით.
 გმადლობ (უკაცრავად რომ გაწუხებთ).
 ~ს ხომ არ ინებებთ?
 გეახლებით; სიამოვნებით მივირთმევ.
 (ითქმის ჭამის წინ)
 მოგზაურობა (~をする მოგზაურობა
 (მოგზაურობს))
 სუვენირი, საჩუქარი

ヨーロッパ
 スペイン

ევროპა
 ესპანეთი

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. წერილს ელექტრონულ საბეჭდ მოწყობილობაზე ვბეჭდავ.
2. ქალბატონ კიმურას ყვავილებს მივართმევ.
3. ქალბატონი კარინასაგან შოკოლადი მივიღე.

წინადადების მაგალითები rēbun

1. იაპონური ენა ტელევიზიით შეისწავლეთ?
არა, რადიოთი ვისწავლე.
2. ანგარიშს იაპონურად წერო?
არა, ინგლისურად ვწერ.
3. “ქარგად იყავით” იაპონურად როგორ იქნება?
“sayonara” იქნება.
4. საშობაო მისალოც ბარათს ვის სწერო?
ოჯახს და მეგობრებს.
5. ეს რა არის?
ბლოკნოტია. ბატონმა იამადამ მომცა.
6. შინკანსენის ბილეთი უკვე იყიდეთ?
დიახ, უკვე ვიყიდე.
7. საუზმე უკვე მიირთვით?
არა, ჯერ არა. ახლა ვაპირებ.

დიალოგი kaiwa

შეიძლება შემოვიდე?

ხოსე სანტოსი:	შეიძლება?
იამადა იჩიროო:	მობრძანდით. გთხოვთ შემობრძანდეთ.
ხოსე სანტოსი:	გმადლობთ.
იამადა ტომოკო:	ყავას მიირთმევთ?
მარია სანტოსი:	გმადლობთ. გეახლებით.
იამადა ტომოკო:	ინებეთ.
მარია სანტოსი:	გმადლობთ. რა შესანიშნავი კოვზია.
იამადა ტომოკო:	დიახ, თანამშრომელმა მომცა. ევროპაში მოგზაურობიდან ჩამომიტანა საჩუქრად.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

KAZOKU ოჯახი

watashi no kazoku ჩემი ოჯახი		tanaka san no kazoku ბატ. (ქ-ბატ.) ტანაკას ოჯახი
sobo	ბებია	obāsan
sofu	ბაბუა	ojiisan
sofubo	ბებია-ბაბუა	-
haha	დედა	okāsan
chichi	მამა	otōsan
ryōshin	მშობლები	go-ryōshin
imōto	უმცროსი და	imōto-san
otōto	უმცროსი ძმა	otōto-san
ane	უფროსი და	onēsan
ani	უფროსი ძმა	oniisan
kyōdai	და-ძმა	go-kyōdai
tsuma	ცოლი	okusan
otto	ქმარი	go-shujin
fūfu	ცოლ-ქმარი	go-fūfū
musume	ქალიშვილი	musume-san
musuko	ვაჟიშვილი	musuko-san
kodomo	ბავშვი, შვილი	okosan

IV გრამატიკა   bumpō

1. ა(სამუშაო იარაღი / ხერხი, საშუალება) de ხ

თანდებული de ერთვის იმ იარაღს ან საშუალებას, რითაც მოქმედება სრულდება.

hashi de tabemasu.

ჩხილებით ვჭამ.

nihongo de repōto o kakimasu.

ანგარიშს იაპონურად ვწერ.

2. “სიტყვა / წინადაღება” wa ~go de nan desuka.

ამ მოდელის წინადაღება გამოიყენება იმის გასაგებად, თუ როგორ ითქმის ესა თვი ის სიტყვა ან წინადაღება რომელიმე ენაზე.

"arigatō" wa gurujia-go de nan desuka. როგორ არის "არიგატო" ქართულად? "gmadlob" desu. ქართულად არის "გმადლობ"

"Thank you" wa nihon-go de nan desuka. "Thank you" იაპონურად როგორ არის? "arigatō" desu. იაპონურად არის "arigatō".

3. ა(პირი) ni agemasu და ა. შ.

ageru, kasu, oshieru ტიპის ზმნები სამპირიანია და მოითხოვებ იმ პირის აღნიშვნას, ვისაც რაღაც მისცეს, ასესხეს, ასწავლეს ან სხვა. აღნიშნული პირის სახელს დაერთვის თაღებული *ni*, ხოლო იმას რაც მისცეს, ასესხეს, ან ასწავლეს თანდებული *o*.

yamada san wa kimura san ni hana o agemashita.

ბატონმა იამაღამ ქალბატონ კიმურას ყვავილები მიართვა.

ia san ni hon o kashimashita.

ქალბატონ იას წიგნი ვათხოვე.

tarō kun ni gurujia-go o oshiemasu.

ტაროოს ქართულს ვასწავლი.

შენიშვნა: თუ okuru, denwa o kakeru ზმნებთან პირის აღმნიშვნელი არსებითი სახელის მაგივრად გვაქვს ადგილის აღმნიშვნელი არსებითი სახელი, ის თანდებული შეიძლება შეიცვალოს ე მიმართულების თანდებულით. kaisha ni denwa o kakemasu.

(e) სამსახურში დავრეკავ.

4. ა (პირი) ni moraimasu და ა. შ.

morau, kariru, naraу ტიპის ზმნებიც აგრეთვე სამპირიანია და მოითხოვენ იმ პირის აღნიშვნას, ვისგანაც რადაც მიიღეს, ისესხეს, ისწავლეს ან სხვა. აღნიშნული პირის სახელს დაერთვის თადებული ის, ხოლო იმას რაც მიიღეს, ისესხეს ან ისწავლეს თანდებული ის.

kimura san wa yamada san ni hana o moraimashita.
ქალბატონმა კიმურამ ბატონ იამადასაგან ყვავილები მიიღო.

karina san ni CD o karimashita.

ქარინამ CD მათხოვა.

wan san ni chūgoku-go o naraimasu.

ბატონი ვანისაგან ვსწავლობ ჩინურ ენას.

სანდახან ის-ს მაგივრად გამოიყენება **kara**. ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ მოცემული მოქმედება თქვენთვის სკოლამ, ინსტიტუტმა, ან ორგანიზაციამ შეასრულა გამოიყენება მხოლოდ **kara**.

kimura san wa yamada san kara hon o moraimashita.

ქალბატონმა კიმურამ ბატონ იამადასაგან ყვავილები მიიღო.

ginkō kara o-kane o karimashita.

ბანკიდან ფული ვისესხე.

5. mō ზ mashita

mō ნიშნავს “უკვე”-ს. მოდელი mō ზ mashita გვუშბნება, რომ მოქმედება უკვე დასრულდა.

mō nimotsu o okurimashita ka.

hai, okurimashita.

iie, mada desu.

ბარგი უკვე გააგზავნეთ?

დიახ, გავაგზავნე.

არა, ჯერ არა.

უარყოფითი პასუხის გასაცემად ზ masen deshita არ არის საჭირო. უბრალოდ პასუხის უკვე “ჯერ არა”.

გერვა ბაჲჩი ხა

DAI HACHI KA

I სიტყვები და გამოთქმები

ハンサム[な]
 きれい[な]
 しづか[な]
 にぎやか[な]
 ゆうめい[な]
 しんせつ[な]
 げんき[な]
 ひま[な]
 べんり[な]
 すてき[な]
 おおきい
 ちいさい
 あたらしい
 ふるい
 いい (よい)
 わるい
 あつい
 さむい
 つめたい
 むずかしい
 やさしい
 たかい
 やすい
 ひくい
 おもしろい
 おいしい
 いそがしい
 たのしい
 しろい
 くろい
 あかい
 あおい
 さくら
 やま
 まち

kotoba to hyōgen

(handsome) სიმპათიური, მომხიბვლელი (ითქმის
 მხოლოდ მამაკაცზე)
 ლამაზი, სუფთა
 წენარი
 ხმაურიანი, სიცოცხლით სავსე
 ცნობილი
 თავაზიანი, ქვეთილი
 ჯანმრთელი, ენერგიული, მხიარული
 თავისუფალი (დორო)
 მოხერხებული
 შესანიშნავი
 დიდი
 პატარა
 ახალი
 ძველი
 კარგი
 ცუდი
 ცხელი
 ცივი (ჰაერის ტემპერატურის შესახებ)
 ცივი (შეხებისას მიღებული შეგრძნების შესახებ)
 ძნელი
 ადვილი
 მაღალი, ძვირი
 იაფი
 დაბალი
 საინტერესო
 გემრიელი
 დაკავებული
 სახალისო, სახიამოვნო
 თეთრი
 შავი
 წითელი
 ლურჯი, ცისფერი, ღია მწვანე
 დეკორატიული ბლის ხე
 მთა
 ქალაქი, დასახლება

たべもの	საჭმელი
くるま	მანქანა
ところ	ადგილი
りよう	საერთოსაცხოვრებელი
べんきょう	მეცადინეობა
せいかつ	ცხოვრება
[お]しごと	სამუშაო (~を する მუშაობა (მუშაობს))
どう	როგორ
どんな~	როგორი ~
どれ	რომელი
とても	ძალიან
あまり	არც ისე (გამოიყენება ზმნის უარყოფით ფორმასთან)
そして	შემდეგ (გამოიყენება ორი წინადადების დაასკავშირებლად)
~が、~	~, მაგრამ ~
おげんきですか。	როგორი ხართ?
そうですね。	დიახ; ასეა.

かいわ	დიალოგი
にほんの せいかつに	მიეჩიეთ იაპონიაში ცხოვრებას?
なれましたか。	~ს კიდევ ერთ ჭიქას ხომ არ მიირთმევდით?
~もう いっぱい いかがですか。	არა, გმადლობთ; არა, საკმარისია.
いいえ、けっこうです。	უკვე ~ არა?
もう~です[ね]。	უკვე წასვლის დროა.
そろそろ しつれい します。	კიდევ მობრძანდით.
また いらっしゃって ください。	

ふじさん	ჰუჯის მთა, ყველაზე მაღალი მთა იაპონიაში
びわこ	ტბა ბივა, ყველაზე დიდი ტბა იაპონიაში
シャンハイ	შანჰაი
「しちにんの さむらい」	“შვიდი სამურაი” (აკირა კუროსავას მიერ გადაღებული კინოფილმი).
きんかくじ	ტაძარი კინკაბუჯი (ოქროს პავილიონი)

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. ბლის ყვავილობა ძალიან ლამაზია.
2. მთა ჰუჯი მაღალია.
3. ბლის ყვავილი ლამაზია.
4. მთა ჰუჯი მაღალი მთაა.

წინადადების მაგალითები rēbun

1. ოსაკა ხმაურიანია?
დიახ, ხმაურიანია.
2. ტბა ბივას წყალი სუფთაა?
არა, არც ისე სუფთაა.
3. ახლა პეკინში ცივა?
დიახ, ძალიან ცივა.
შანკაიშიც ცივა?
არა, არც ისე ცივა.
4. ეს ლექსიკონი კარგია?
არა, არც ისე კარგია.
5. როგორია ტოკიოს მეტრო?
სუფთაა და მოხერხებული.
6. გუშინ ფილმი ვნახე.
რა ფილმი?
“შვიდი სამურაი”. ძველი, მაგრამ ძალიან საინტერესო ფილმია.
7. რომელია ბატონ მიღერის ქოლგა?
აი, ის ლურჯი ქოლგაა.

დიალოგი kaiwa

უკვე წასვლის დროა

- იამადა იჩიროო: ქალბატონო მარია, იაპონიაში ცხოვრებას უკვე შეუჩიენ?
 მარია სანტოსი: დიახ, ყოველი დღე ძალიან სახალისოა.
 იამადა იჩიროო: ბატონო სანტოს, როგორ მიდის მუშაობა?
 ხოსე სანტოსი: დიახ. დაკავებული ვარ, მაგრამ საინტერესო სამუშაო მაქს-
-

- იამადა ტომოკო: კიდევ ერთ ჭიქა ყავას ხომ არ მიირთმევთ?
 მარია სანტოსი: არა, გმადლობთ.
-

- ხოსე სანტოსი: უკვე 8 საათია. ჩვენი წასვლის დროა.
 იამადა ტომოკო: უკვე მიდიხართ?
 მარია სანტოსი: დიდი მაღლობა ყველაფრისათვის.
 იამადა ტომოკო: რას ბრძანება, კიდევ მობრძანდით.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

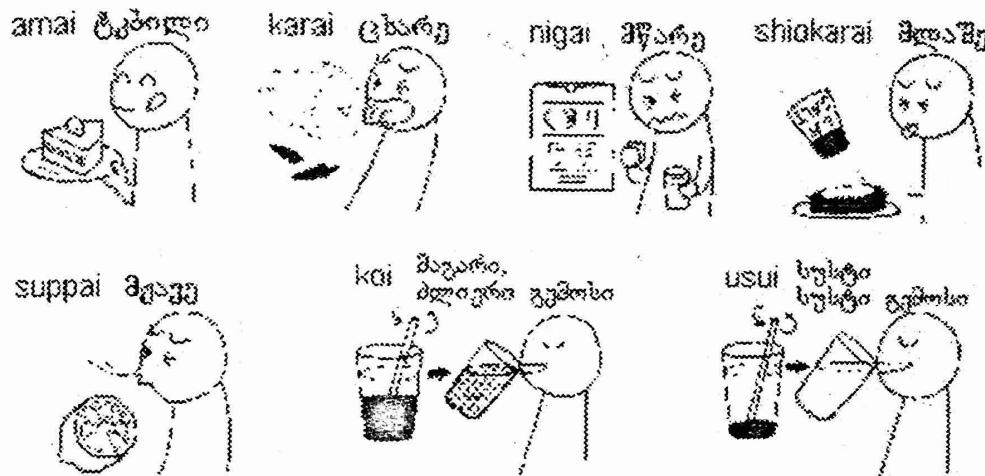
IRO · AJI ვერტება და გემო

iro ფერი

shiroi	თეთრი
kuroi	შავი
akai	წითელი
aoi	ლურჯი, ცისფერი, დია მწვანე
midori	მწვანე
murasaki	ისამნისფერი

kiroi	ყვითელი
chairo	ყვისფერი
pinku	(pink) ვარდისფერი
orenji	(orange) სტაფილოსფერი
gurē	(gray) რუხი
bēju	(beige) ბეჟი

aji გემო

haru (გაზაფხული), natsu (ზაფხული), aki (შემოდგომა), fuyu (ზამთარი)

იაპონიაში წელიწადის ოთხი დროა: გაზაფხული (მარტი, აპრილი, მაისი), ზაფხული (ივნისი, ივლისი, აგვისტო), შემოდგომა (სექტემბერი, ოქტომბერი, ნოემბერი) და ზამთარი (დეკემბერი, იანვარი, თებერვალი).

იაპონია კუნძულოვანი ქვეყანაა და განლაგებულია ჩრდილოეთიდან სამხრეთისაკენ, ამიტომ წელიწადის ერთსა და იმავე დროს სხვადასხვა ადგილას ტემპერატურა სხვადასხვაა. თუმცა, როგორც გრაფიკზე ჩანს, ნაკაში (ოკინავა), ტოკიოსა და აბაშირიში (ჰოკაიდო) ტემპერატურის ცვლილების გრაფიკი მსგავსია.

ყველაზე ცხელია აგვისტო, ყველაზე ცივი თვეებია იანვარი და თებერვალი. ამგვარად, იაპონიაში ისევე როგორც ჩვენთან, ზაფხული ცხელია, შემოდგომა გრილი, ზამთარი ცივი, გაზაფხული კი თბილი.

IV გრამატიკა

1. ზედსართავი სახელი (ზდ.სხ.)

იაპონურ ენაში ზედსართავ სახელს აქვს ორი ფუნქცია: ა) აწარმოებს შემასმენელს; ბ) არის განსაზღვრება. დაბოლოების მიხედვით ზედსართავი სახელები იყოფა ორ ჯგუფად: ზედსართავი სახელები 1 და na დაბოლოებებით.

ზედსართავი სახელები i დაბოლოებით	ზედსართავი სახელები na დაბოლოებით
omoshiroi	shizuka na
akai	suteki na
tanoshii	hima na
samui	shinsetsu na

2. ზედსართავი სახელით ნაწარმოები შემასმენელი

1) ზედსართავი სახელით ნაწარმოები შემასმენლიანი წინადადების ბოლოს desu გამოხატავს მოსაუბრის პატივისცემას მსმენელის მიმართ. მის წინ i-ზედსართავი სახელი გამოდის სრულად თავისი i დაბოლოებით, na-ზედსართავ სახელს კი ჩამოშორდება na დაბოლოება.

watto sensei wa shinsetsu desu. ვაგ მასწავლებელი კეთილია.

fujisan wa takai desu. მთა ჰუჯი მაღალია.

desu გამოიყენება მტკიცებით წინადადებაში ახლანდელ-მომავალ დროში.

2) na-ზდ.სხ. (na-ს გარეშე) ja arimasen

na-ზედსართავი სახელისაგან წარმოქმნილი შემასმენლის უარყოფითი ფორმა იწარმოება na დაბოლოების ჩამოშორდებით და ja arimasen სიტყვების დამატებით.

asoko wa shizuka ja arimasen. იქ არ არის სიტყვარე.
(dewa)

3) i-ზდ.სხ. (i-ს გარეშე) kunai desu

i-ზედსართავი სახელისაგან წარმოქმნილი შემასმენლის უარყოფითი ფორმის საწარმოებლად ზედსართავ სახელს i ჩამოშორდება და ემატება kunai desu. kono hon wa omoshirokunai desu. ეს წიგნი საინტერესო არ არის.

4) მტკიცებითი წინადადების კითხვით წინადადებად გადაქცევა, სადაც შემასმენელი ზედსართავი სახელით არის ნაწარმოები, ხდება ka-ს დამატებით ბოლოში. ამ კითხვის პასუხად უნდა გაიმეოროთ მოცემული ზედსართავი სახელი. არ შეიძლება sō desu ან sō ja arimasen-ის გამოიყენება. pekin wa samui desuka.

hai, samuidesu. პეკინში ცივა?

biwako no mizu wa kirei desu ka.

jie, kirei ja arimasen.

დიაბ, ცივა.

ბივას ტბის წყალი სუფთაა?

არა, არ არის სუფთა.

3. na-**θ**đ. ა

ზედსართავი სახელი დგას არსებითი სახელის წინ, რათა განსაზღვროს იგი.
ამ შემთხვევაში **na-θ**đ. სახელს **na** არ ჩამოშორდება ჴ-ზედსართავი
სახელიც ინარჩუნებს თვის დაბოლოებას.

watto sensē wa shinsetsuna sensē desu.

ვატ მასწავლებელი კეთილი მასწავლებელია.

fiji san wa takai yama desu. ჭუჯის მთა მაღალი მთაა.

4. totemo / amari

totemo და **amari** ხარისხის გამომხატველი ზმნიზედებია. ორივე დგას იმ
ზედსართავი სახელის წინ, რომელსაც განსაზღვრავს. **totemo** გამოიყენება
მტკიცებით წინადადებაში და ნიშნავს “ძალიან”. **amari** გამოიყენება
უარყოფით წინადადებაში და ნიშნავს “არც ისე”.

pekin wa totemo samui desu.

პეკინში ძალიან ცივა.

kore wa totemo yūmēna eiga desu.

ეს ძალიან ცნობილი ფილმია.

shanghai wa amari samuku nai desu.

შანჰაიში არც ისე ცივა.

sakura daigaku wa amari yūmēna daigaku ja arimasen.

საკურას უნივერსიტეტი არც ისე ცნობილი უნივერსიტეტია.

5. ა wa dō desu ka.

ამ შეკითხვას ვხვამთ იმ შემთხვევაში, თუ გვაინტერესებს მსმენელის აზრი
ისეთი საგნის ან მოვლენის შესახებ, რომელიც მას უნახავს განუცდია ან
გამოუიცდია.

nihon no seikatsu wa dō desu ka.

როგორია იაპონიაში ცხოვრება?

tanoshii desu.

სასიამოვნოა.

6. ა₁ wa donna ა₂ desu ka.

ეს ფორმა გამოიყენება მაშინ, როდესაც მოსაუბრეს სურს მსმენელმა
აღუწეროს ა₁ არსებითი სახელი, როგორც ა₂ არსებითი სახელის კერძო

შემთხვევა. კითხვითი სიტყვა **donna** მოსდევს ა₁ არსებით სახელს.

nara wa donna machi desu ka.

ნარა როგორი ქალაქია?

furui machi desu.

ძველი ქალაქია.

7. ყ₁ ga ყ₂

ga არის შემაერთებელი ნაწილაკი და ნიშნავს “მაგრამ”. ის აკავშირებს ორ
წინადადებას.

nihon no tabemono wa oishii desu ga, takai desu.

იაპონური საჭმელი გემრიელია, მაგრამ ძვირი.

8. dore

dore კითხვითი სიტყვაა. გამოიყენება მაშინ, როცა გვინდა მსმენელმა
ამოირჩიოს ერთი, ორ ან მეტ მოცემულ ნივთს შორის.

mirā-san no kasa wa dore desu ka.

მილერის ქოლგა რომელია?

ano aoi kasa desu.

ის ლურჯი ქოლგაა.

ՃԱԿՑԵՏՈԾՈ DAI KYŪ KA

I ՆօԾյացքն և ջամուշմեծո

kotoba to hyōgen

わかる	ճացեծ (ոցեծ)
ある	յոնձ (այցել)
すき[な]	սաեցրացելո, թռեավոնո
きらい[な]	սամցլացելո
じょうず[な]	թռեարեածուլո, յոթագո, թըռունց
へた[な]	թռեարեածուլո, շըռունինարո
りょうり	կըրմո
のみもの	սաեմյելո
スポーツ	(sport) սպորտո (~を する ~ե տամաժոնել)
やきゅう	ծյուսծոլո
ダンス	(dance) ցազա (~を する ~ե ցազացել)
おんがく	թյեսօյա
うた	սոմջերա
クラシック	(classical music) յլածեօյշրո թյեսօյա
ジャズ	(jazz) չափո
コンサート	(concert) յոնցուրտո
カラオケ	յարառքյ
かぶき	յածցյո (Ծրագրություն օակոնշրո տյագրո)
え	նաեաթո, եցրատո
じ	աեռ, ոյրոցլոյց
かんじ	ոյրոցլոյց
ひらがな	Յորագանա
かたかな	յաթականա
ローマじ	լատոնշրո անձանո
こまかい おかね	եցրդա ցյուլո, ֆըրուլո յշընշրեծո
チケット	(ticket) ծուղյոտո
じかん	դրո
ようじ	սայմե
やくそく	Շյտանեմյեծ, քազորյեծ
ごしゅじん	յմարո (զօնմյեսո)
おつと / しゅじ	յմարո (հյեմո)
ん	
おくさん	ցոլո (զօնմյեսո)
つま / かない	ցոլո (հյեմո)

9

こども	ბავშვი
よく	ხშირად
だいたい	ძირითადად, მეტწილად
たくさん	ბევრი
すこし	ცოტა
ぜんぜん	სულაც არ (გამოიყენება ზმნის უარყოფით ფორმასთან)
はやく	ჩქარა
~から	~ის გამო; იმიტომ რომ ~
どうして	რაგომ
ざんねんです[ね]。	[რა] სამწუხაროა; გულდასაწყვეტია.
すみません。	უკაცრავად
かいわ	დიალოგი
もしもし	გისმენთ, ალო (ტელეფონზე პასუხისას)
ああ	ოჟ
いつしょにいかがですか。	ხომ არ შემომიერთდებოდით?
[~は] ちょっと....。	ეს ცოტა რთულია. . . (გამოიყენება მაშინ, როდესაც გსურთ უარი თქვათ მოპატიუებაზე) არ შეგიძლიათ?
だめですか。	[დამირეკეთ] სხვა დროს, თუ შეიძლება (ამბობენ მოწვევაზე თავაზიანად უარის თქმისას)
またこんど	~~~~~
おねがいします。	~~~~~
おざわ せいじ	ოზავა სეიჯი (ცნობილი იაპონელი დირიქტორი) (1935წ. ~)

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. მე იტალიური კერძები მომწონს.
2. მე ცოტა მესმის იაპონური.
3. დღეს ბავშვის დაბადების დღეა, ამიტომ სახლში ადრე წავალ.

წინადადების მაგალითები rēbun

1. ალკოჰოლური სახმელები გიყვართ?
არა, არ მიყვარს.
2. რომელი სპორტი მოგწონთ?
ფეხბურთი მომწონს.
3. ქალბატონ კარინას ხატვა ეხერხება?
დიახ, კარინა კარგად ხატავს.
4. ბატონი ტანაკა, ინდონეზიური გესმით?
არა, სრულებით არ მესმის.
5. ხურდა ფული გაქვთ?
არა, არ მაქვს.
6. გაზეთს ყოველ დილით კითხულობთ?
არა, დრო არ მაქვს, ამიტომ არ ვკითხულობ.
7. გუშინ ადრე რატომ წახვედით?
საქმე მქონდა და იმიტომ.

დიალოგი kaiwa

რა დასანანია

მილერი:	ალო, მილერი ვარ.
კიმურა:	აჟ, ბატონო მილერ, საღამო მშვიდობისა, როგორ ხართ?
მილერი:	კარგად, რა მიშავს.
კიმურა:	ოზავა სეიჯის კონცერტზე ერთად ხომ არ წავსულიყავით?
მილერი:	რა კარგია. როდის?
კიმურა:	მომავალი კვირის პარასკევ საღამოს.
მილერი:	პარასკევ?
კიმურა:	პარასკევ საღამოს ცოტა ძნელია.
მილერი:	ვერ წამოხვალთ?
კიმურა:	ვერა, ამხანაგთან ვარ შეთანხმებული და...
მილერი:	რა დასანანია!
კიმურა:	დიახ. სხვა დროს იყოს.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია
ONGAKU SUPOTSU EIGA გუსიკა პინო სპორტი

ongaku	მუსიკა
poppusu	(pop) პოპი
rokku	(rock) როკი
jazu	(jazz) ჯაზი
raten	(Latin) ლათინურ-ამერიკული
kurashikku	(classical) კლასიკური მუსიკა
min'yō	ფოლკლორი
enka	ტრადიციული იაპონური პოპულარული სიმღერები
opera	ოპერა

eiga	ფილმი
SF	(science fiction) ფანტასტიკა
horā	საშინელებათა ფილმი
anime	მულტფილმი
dokyumentarii	(documentary) დოკუმენტური ფილმი
ren'ai	ფილმი სიყვარულზე
misterii	(mystery) მისტიკა, დეტექტივი
bungei	კლასიკური ხაწარმოების მიხედვით გადაღებული ფილმი
sensō	ფილმი ომზე
akushon	(action) “ბოევიკი”
kigeki	კომედია

supotsu	(sports) სპორტი		
sofutobōru	(softball) სოფთბოლი	sukēto	(skating) ციგურებით სრიალი
sakkā	(soccer) ფეხბურთი	yakyū	ბეისბოლი
ragubii	(rugby) რაგბი	takkyū/ pinpon	(ping-pong) პინგ-პონგი
barēbōru	(volleyball) ფრენბურთი	sumō	სუმო
basukettobōru	(basketball) კალათბურთი	jūdō	ძიუდო
tenisu	(tennis) ჩოგბურთი	kendō	იაპონური ფარიკაობა
bōringu	(bowling) ბოლინგი	suiiei	ცურვა
skii	(skiing) თხილამურებით სიარული		

IV გრამატიკა   bumpō

1. ა ga arimasu / wakarimasu

ა ga suki desu / kirai desu / jōzu desu / heta desu

გარდამავალი ზმნის ობიექტს დაერთვის თანდებული o, ხოლო arimasu და wakarimasu ზმნის ობიექტებს თანდებული ga.

suki desu, kirai desu, jōzu desu და heta desu-იც მოითხოვს ობიექტს,

რომელსაც აგრეთვე დაერთვის თანდებული ga.

watashi wa itaria-ryōri ga suki desu.   მე მიყვარს იტალიური კერძები.

watashi wa nihongo ga wakarimasu.   მე მესმის იაპონური ენა.

watashi wa kuruma ga arimasu.   მე მყავს მანქანა.

2. donna ა

კითხვითი სიტყვა donna წინ უსწრებს კრებით არსებით სახელს. მისი საშუალებით შეიძლება ვთხოვოთ მსმენელს კრებითი არსებითი სახელით გამოხატული საგნერიდან გამოყოს ერთ-ერთი.

donna supōtsu ga suki desu ka.   რომელი სპორტი მოგწონთ?

sakkā ga sukidesu.   ფეხბურთი მომწონს.

3. yoku / daitai / takusan / sukoshi / amari / zenzen

ეს ზმნიზედები დგანან უშუალოდ იმ ზმნის წინ, რომელსაც ეპუთვნიან. ცხრილში მოცემულია მათი გამოყენების წესი.

დონე	ზმნიზედა + ზმნა მტკიცებით ფორმაში	ზმნიზედა + ზმნა უარყოფით ფორმაში
მაღალი	yoku wakarimasu	
საშუალო	daitai wakarimasu	
დაბალი	sukoshi wakarimasu	amari wakarimasen
არანაირი		zenzen wakarimasen

რაოდენობა	ზმნიზედა + ზმნა მტკიცებით ფორმაში	ზმნიზედა + ზმნა უარყოფით ფორმაში
ბევრი	takusan arimasu	
ცოტა	sukoshi arimasu	amari arimasen
არაფერი		zenzen arimasen

eigo ga yoku wakarimasu.

მე კარგად მესმის ინგლისური.

eigo ga sukoshi wakarimasu.

მე ცოტა მესმის ინგლისური.

eigo ga amari wakarimasen.

მე მოლად კარგად არ მესმის ინგლისური.

okane ga takusan arimasu.

მე ბევრი ფული მაქვს.

okane ga zenzen arimasen.

მე ფული სულ არ მაქვს.

შენიშვნა: ზმნიზედები **sukoshi** და **zenzen** შეიძლება ზედსართავ სახელსაც
ეკუთვნოდეს.
koko wa sukoshi samui desu. აქ ცოტა ციგა.
ano eiga wa zenzen omoshirokunai desu.
 ეს ფილმი სულაც არ არის საინტერესო.

4. ვ1 kara ვ2

kara აკავშირებს ორ წინადადებას, რათა აჩვენოს მიზეზ-შედეგობრივი
გავშირი მათ შორის.
 ვ1 არის მიზეზი, ხოლო ვ2 მისი შედეგი.
jikan ga arimasen kara, shinbun o yomimases.
 რადგან დრო არ მაქვს, გაზეოვებს არ ვკითხულობ.

შეიძლება წინადადების წყობა შევცვალოთ, ანუ ჯერ ვთქვათ შედეგი (ვ2),
 ხოლო შემდეგ დავუმატოთ მიზეზი (ვ1).
maiasa shinbun o yomimasu ka. გაზეოს ყოველ დილით კითხულობთ?
jie, yomimasen, jikan ga arimasen kara.
 არა, არ ვკითხულობ, (იმიტომ რომ) დრო არ მაქვს.

5. dōshite

კითხვითი სიტყვა **dōshite** გამოიყენება მიზეზის შესაკითხად. ამ კითხვაზე
 პასუხი მთავრდება სიტყვით **kara**.
dōshite asa shinbun o yomimasen ka.
 დილით გაზეოს რატომ არ კითხულობთ?
jikan ga arimasen kara. დრო არ მაქვს და იმიტომ.

კითხვა **dōshite desu ka** გამოიყენება აგრეთვე იმის მიზეზის შესაკითხად, რაც
 მოსაუბრებ თქვა.
kyō wa hayaku kaerimasu. დღეს ადრე დავბრუნდები.
dōshite desuka. რატომ?
kodomo no tanjōbi desu kara. ბავშვის დაბადების დღეა და იმიტომ.

ՃԱԴՅԱՅՈԾՈ
DAI JUKKA

I ՆօԾկցեծո քա զամուշյմբօ kotoba to hyōgen

いる	յոյնա (“արօե” և լուսավորություն մատուցածի)
ある	արևեծոծա (“արօե”, “արևեծոծե” լուսավորություն մատուցածի)
いろいろ[な]	սեղածասեցա
おとこのひと	ձացո
おんなのひと	ձալո
おとこのこ	ծոկո
おんなのこ	ծոջո
いぬ	մալլո
ねこ	ձայօ
き	եյ
もの	նոյտո
フィルム	(film) լուսավորություն
でんち	էաթառյա
はこ	յատո
スイッチ	(switch) համրտացյալո
れいそうこ	մալուզարո
テーブル	(table) մագուցա
ベッド	(bed) սաֆոլլո
たな	տարո
ドア	(door) յարո
まど	յանչարօ
ポスト	սացուսիրո յատո
ビル	(biru) Շյենոծա
こうえん	քարշօ, ծագո
きつきてん	քագյ, սասագուլլո
ほんや	Իօցնեծու մաղանու
~や	~մալանու
のりば	Ծրանեպորդու օահյըրյածա
けん	Տրավայթյա
うえ	նյեմու
した	մայմու
まえ	Վոն
うしろ	Շըան
みぎ	մարջանոյ

10

ひだり	მარცხნივ
なか	შეაში, შიგ
そと	გარეთ
となり	მეზობლად, გვერდით
ちかく	ახლოს
あいだ	შორის
~や ~[など]	~, ~, ~და სხვა
いちばん~	ყველაზე ~
-だんめ	მე- თარო (dan თვლის სუფიქსი თაროებისათვის)

かいわ	დიალოგი
[どうも] すみません。	გმადლობთ, უკაცრავად.
チリソース	(chili sauce) წიწაკიანი საწებელა
おく	უკანა მხარე, შიდა ნაწილი, სიღრმე
スパイスコーナー	(spice corner) სუნელების კუთხე

とうきょうディズニーランド (Tokyo Disneyland) ტოკიოს დისნეილენდი
 ユニバーサルスタジオ (Universal Studio) სახელი

II თარგმანი **hon'yaku**

წინადაღების მოდელი **bunkē**

1. იქ ბატონი სატოოა.
2. მაგიდაზე ფოტოსურათია.
3. ოჯახი ნიუ-იორკშია.
4. ტოკიოს დისნეილენდი ჩიბას პრეზენტურაშია.

წინადაღების მაგალითები **rēbun**

1. იქ ვიდაც კაცია, არა? ვინ არის ის კაცი?
ის მაცუმოტოა, IMC-დან.
2. აქ მახლობლად ტელეფონი არის?
დიახ, აი იქ არის.
3. ვინ არის ბადში?
არავინ არის. კატაა.
4. რა არის ყუთში?
ძველი წერილები, სურათები და სხვა.
5. ბატონი მილერი სად არის?
საკონფერენციო დარბაზშია.
6. ფოსტა სად არის?
სადგურის მახლობლად, ბანკის წინ არის.

დიალოგი **kaiwa**

წიწაკიანი საწებელა ხომ არა გაქვთ?

მილერი:	უკაცრავად, სუპერმარკეტი “იუნიუა” სად არის?
ქალი:	იუნიუა?
მილერი:	ხედავთ, იქ თეთრი შენობაა. იმ თეთრ შენობაშია.
ქალი:	დიახ, გმადლობთ.
მილერი:	არაფერს.
გამყიდველი:	წიწაკიანი საწებელა გაქვთ?
მილერი:	წიწაკიანი საწებელა გაქვთ?
გამყიდველი:	დიახ.
მილერი:	მარჯვნივ სიღრმეში სუნელების გუთხეა. წიწაკიანი საწებელა გასაგებია. გმადლობთ.
ქალი:	ქვემოდან მეორე თაროზეა.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

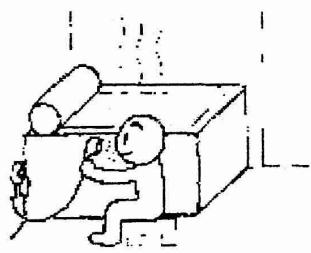
UCHI NO NAKA სახლში

genkan	შესასვლელი	shokudō	სასადილო ოთახი
toire	ტუალეტი	ima	სასტუმრო ოთახი
furoba	სააბაზანო	shinshitsu	საწოლი ოთახი
senmenjo	პირსააბანი, სამრეცხაო ოთახი	rōka	ქორიდორი
daidokoro	სამზარეულო	beranda	აივანი

როგორ ვისარგებლოთ იაპონური სააბაზანოთი

იაპონური აბაზანა ჩვეულებრივ აბაზანასთან შედარებით მოკლეა, სამაგიეროდ ღრმაა. ასე რომ, შიგ კი არ წვებით, არამედ ჯდებით. წყალი, როგორც წესი, ჩვეულებრივზე ცხელია.

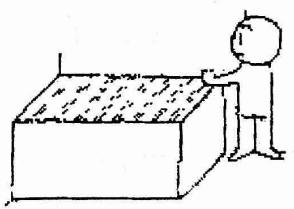
1. აბაზანაში ჩასვლამდე ტანი კარგად უნდა დაიბანოთ საპნით და წყალი გადაივლოთ.

2. აბაზანა დაღლილობის მოსახსნელად და ცხელი წყლით სიამოვნების მისაღებადაა. ამიტომ აბაზანაში ჩასვლის შემდეგ საპონი ან შამპუნი არ უნდა იხმაროთ.

3. აბაზანიდან ამოსვლის შემდეგ წყალს ნუ გაუშვებოთ, აბაზანას თავსახური დააფარეთ. შესაძლებელია, რომ ოჯახის სხვა წევრმაც ისარგებლოს იგივე წყლით. თქვენ ხომ ის სუფთა დატოვეთ!

როგორ ვისარგებლოთ ტუალეტი

იაპონური ტიპის

ევროპული ტიპის

IV გრამატიკა bumpō

1. პ გა arimasu / imasu

ეს ფორმა გამოიყენება მაშინ, როდესაც გვინდა ავლნიშნოთ ვინმეს ან რაიმეს ყოფნა ან არსებობა. ამ ტიპის წინადადებაში ნივთი ან პირი, რომელიც შემასმენლის ობიექტს წარმოადგენს აღინიშნება თანდებულით გა.

1) arimasu გამოიყენება საგნებთან (უსულო).

konpyūtā ga arimasu. კომპიუტერი არის.

sakura ga arimasu. საკურა არის.

kōen ga arimasu. ბაღი არის.

2) imasu გამოიყენება სულიერთან.

otokono hito ga imasu. კაცი არის.

inu ga imasu. ძაღლი არის.

2. პ1 (ადგილი) ni პ2 გა arimasu / imasu

1) ადგილი, სადაც პ2 მდებარეობს, აღინიშნება თანდებულით ni.

watashi no heya ni tsukue ga arimasu. ჩემს ოთახში არის (მერხი) მაგიდა.

jimusho ni mirā san ga imasu. ოფისში ბატონი მიღერია.

2) იგივე მოდელის მიხედვით აიგება კითხვითი წინადადება ბოლოში დართული

ka ნაწილაკით. ამასთან, თუ შეკითხვა ეხება უსულო საგნებს, გამოიყენება

კითხვითი სიტყვა nani, ხოლო სულიერის შემთხვევაში – dare.

chika ni nani ga arimasu ka. მიწისქვეშა სართულზე რა არის?

restoran ga arimasu. რესტორნებია.

uketsuke ni dare ga imasu ka.

ვინ არის მისაღებში?

kimura san ga imasu.

ბატონი კიმურაა.

3. პ1 wa პ2 (ადგილი) ni arimasu / imasu

1) ამ მოდელის მიხედვით აგებულ წინადადებაში მოსაუბრე თემად ირჩევს პ1-ს და გვიხსნის, თუ სად მდებარეობს ის. თემად გვევლინება მოსაუბრისა და მსმენელისათვის უკვე ნაცნობი რაიმე ან ვინმე. ამიტომ პ1-ს დაერთვის თანდებული wa, რომელიც წინადადების თემის მაჩვენებელია და არა ga.

tōkyō dizuniirando wa chiba-ken ni arimasu.

ტოკიოს დისნეილენდი ჩიბას პრეფექტურაშია.

mirā san wa jimusho ni imasu. ბატონი მიღერი ოფისშია.

2) იგივე ფორმით შეგვიძლია ვიკითხოთ, სად არის პ1. აქ გამოიყენება კითხვითი სიტყვა doko.

tōkyō dizuniirando wa doko ni arimasu ka. სად არის ტოკიოს დისნეილენდი?

chiba ken ni arimasu. ჩიბას პრეფექტურაშია.

mirā san wa doko ni imasuka.

სად არის ბატონი მიღერი?

jimusho ni imasu.

ოფისშია.

10

შენიშვნა: თუ ზმნური შემასმენელი კონტექსტიდან ცხადია, მაშინ ის შეიძლება შეიცვალოს სიტყვით desu. ამგვარად ა1 wa ა2(ადგილი) ni arimasu/ imasu მოდელი შეიცვლება ა1 wa ა2 (ადგილი) desu მოდელით, როგორც თქვენ უკვე ისწავლეთ მესამე გაკვეთილში.
tōkyō dizuniirando wa doko ni arimasu ka. ტოკიოს დისნეილენდი სად არის?
chiba-ken desu.

4. ა1(ნივთი) / პიროვნება / ადგილი) no ა2 (მდებარეობა)

ue, shita, mae, ushiro, migi, hidari, naka, soto, tonari, chikaku და aida
მდებარეობის აღმნიშვნელი არსებითი სახელებია.

tsukue no ue ni shashin ga arimasu. მაგიდაზე (მერხზე) ფოტოსურათია.
yūbinkyoku wa ginkō no tonari ni arimasu. ფოსტა არის ბანკის გვერდით.
შენიშვნა: ადგილის გარემოების შემდეგ შეიძლება მოდიოდეს არა მხოლოდ ის თანდებული არამედ de-ც. ეს ხდება მაშინ, როდესაც მოცემულ ადგილას მოქმედება შესრულდა. ქვემოთ მოყვანილ მაგალითში ადამიანები შეხვდნენ ერთმანეთს.

eki no chikaku de tomodachi ni aimashita.

სადგურის ახლოს მეგობარს შევხვდი.

5. ა1 ya ა2

ya აკავშირებს არსებით სახელებს. თუ არსებითი სახელები დაკავშირებულია to ნაწილაკით, ეს ნიშნავს, რომ ნახსენებია ყველა არსებითი სახელი, რომლის შესახებაც არის ლაპარაკი. ya ნაწილაკით დაკავშირებისას მოყვანილია მხოლოდ რამდენიმე მათგანი. ასეთ შემთხვევაში ხანდახან ბოლო არსებით სახელს ერთვის nado, რაც გვიჩვენებს, რომ იგულისხმება ამავე ტიპის სხვა არსებითი სახელებიც.

hako no naka ni tegami ya shashin ga arimasu.

ყუთში არის წერილები, ფოტოსურათები და სხვა ნივთები.

hako no naka ni tegami ya shashin nado ga arimasu.

ყუთში არის წერილები, ფოტოსურათები და სხვა ნივთები.

6. სიტყვა ან ♪ desu ka

ნაწილაკ ka-ს საშუალებით შეგვიძლია გადავამოწმოთ სწორედ გავიგეთ თუ არა მოსაუბრის ნათქვამი. ვიდებთ მოსაუბრის მიერ ნათქვამ სიტყვას ან წინადადებას და ვუმატებთ desu ka-ს.

sumimasen. yunyūya-sutoa wa doko desu ka.

უკაცრავად, სად არის სუპერმარკეტი “იუნიუა”?

yunyūya-sutoa desu ka. ano biru no naka desu.

სუპერმარკეტი “იუნიუა”? ის იმ შენობაშია.

7. chiri-sōsu wa arimasen ka

ამ წინადადებას იგივე მნიშვნელობა აქვს რაც chiri-sōsu wa arimasu ka-ს იმ განსხვავებით, რომ თუ ვიტყვით arimasen ka ამით გამოვხატავთ ჩვენს მორიდებას ან პატივისცემას მსმენელის მიმართ იმ თვალსაზრისით, რომ ჩვენ მზად ვართ უარყოფითი პასუხისათვისაც.

chiri-sōsu wa arimasu ka.

წიწაკიანი საწებელა გაქვთ?

chiri-sōsu wa arimasen ka.

წიწაკიანი საწებელა ხომ არა გაქვთ?

მეთერთმათვა ბაკვეთილი
DAI JŪIKKA

I სიტყვები და გამოთქმები **kotoba to hyōgen**

いる	ყოლბ
[こどもが~]	[ბავშვი პყავს]
いる	ყოფნა
[にほんに~]	[იაპონიაში არის]
かかる	საჭიროება (სჭირდება დრო ან ფული)
やすむ	დასვენება, გაცდენა, შეებულების აღება
[かいしやを~]	[სამუშაოს აცდენს]
ひとつ	ერთი
ふたつ	ორი
みつつ	სამი
よつつ	ოთხი
いつつ	ხუთი
むつつ	ექვსი
ななつ	შვიდი
やつつ	რვა
こここのつ	ცხრა
とお	ათი
いくつ	რამდენი
ひとり	ერთი ადამიანი
ふたり	ორი ადამიანი
-にん	-ადამიანი
-だい	თვლის სუფიქსი მანქანების, ტელევიზორების და სხვა ტექნიკისთვის
-まい	თვლის სუფიქსი ქაღალდების, მარკების და სხვა ბრტყელი საგნებისთვის
-かい	-ჯერ
りんご	ვაშლი
みかん	მანდარინი
サンドイッチ	(sandwich) სენდვიჩი
カレー[ライス]	კარე-რაისი (ინდური წარმოშობის იაპონური საჭმელი ბრინჯით)
アイスクリーム	(ice cream) ნაყინი
きって	საფოსტო მარკა
はがき	ლია ბარათი
ふうとう	კონვერტი
そくたつ	ჩქარი ფოსტა
かきとめ	შეკვეთილი ფოსტა

11

(airmail) ავიაფოსტა

エアメール (こうくうびん)	ფოსტის გემით გაგზავნა
ふなびん りょうしん きょうだい あに おにいさん あね おねえさん おとうと おとうとさん いもうと いもうとさん がいこく -じかん -しゅうかん -かけつ -ねん ~ぐらい どのくらい ぜんぶで みんな ~だけ いらっしゃいませ。	მშობლები და-ძმა (ჩემი) უფროსი ძმა უფროსი ძმა (ვინმეს უფროსი ძმა ან მიმართვა საკუთარი უფროსი ძმისადმი) (ჩემი) უფროსი და უფროსი და (ვინმეს უფროსი და ან მიმართვა საკუთარი უფროსი დისადმი) (ჩემი) უმცროსი ძმა (ვინმეს) უმცროსი ძმა (ჩემი) უმცროსი და (ვინმეს) უმცროსი და უცხოეთი -დრო -პვირა -თვე -წელი დაახლოებით ~ (დაახლოებით) რამდენი მთლიანად ყველა, ყველაფერი მხოლოდ ~ მობრძანდით (ასე ესალმებიან მაღაზიაში ან კაფეში შემსვლელებს).

かいわ

いい[お]てんきですね。

おでかけですか。

ちょっと ~まで。

いっていらっしゃい。

いってまいります。

それから

オーストラリア

დიალოგი

რა კარგი ამინდია!

მიბრძანდებით?

აქვე ~ მივდივარ

მიბრძანდით (ამ სიტყვებით აცილებენ წამსვლელს)

მივდივარ (სიტყვასიტყვით: მივდივარ და

დავბრუნდები).

ამის შემდეგ

ავსტრალია

II თარგმანი   hon'yaku

წინადადების მოდელი   bunkē

1. საკონფერენციო დარბაზში 7 მაგიდა.
2. მე 7 წელია რაც იპონიაში ვარ.

წინადადების მაგალითები   rēbun

1. რამდენი ვაშლი იყიდეთ?
4 ცალი ვიყიდე.
2. მომეცით 5 ცალი 80 იქნიანი მარკა და 2 ცალი ლია ბარათი.
დიახ, სულ 500 იქნი.
3. ჰუჯის უნივერსიტეტში უცხოელი მასწავლებლები არიან?
დიახ, სამი. ყველა ამერიკელია.
4. ოჯახში რამდენი ხართ?
ხუთი ვართ. მშობლები, უფროსი და და უფროსი ძმა მყავს.
5. კვირაში რამდენჯერ აკეთებთ ტესტს?
ასე 2 ჯერ.
6. დაახლოებით რამდენი ხანი სწავლობდით ბატონო ტანაკა ესპანურს?
3 თვე ვსწავლობდი.
7. რა დროა საჭირო ოსაკადან ტოკიოში შინკანსენით ჩასასვლელად?
ორსაათნახევარია სჭირო.

დიალოგი   kaiwa

გემით გააგზავნეთ, თუ შეიძლება

დარაჯი:	კარგი ამინდია, არა? მიბრძანდებით?
ვანი:	დიახ, ფოსტაში მივდივარ.
დარაჯი:	კეთილი, კიდევ გნახავთ.
ვანი:	ნახვამდის!
-----	-----
ვანი:	ჩქარი ფოსტით თუ შეიძლება.
ფოსტის თანამშრომელი:	გასაგებია. ავსტრალიაში, არა? 370 იქნი.
ვანი:	ახლა ეს ამანათიც.
ფოსტის თანამშრომელი:	გემით თუ თვითმფრინავით?
ვანი:	გემით რა ლირს?
ფოსტის თანამშრომელი:	500 იქნი.
ვანი:	რა დრო სჭირდება?
ფოსტის თანამშრომელი:	დაახლოებით 1 თვე.
ვანი:	გარგი, გემით გააგზავნეთ.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

RYŌRI (MENYŪ) პერძები (მენუ)

teishoku	კერძების ნაკრები შემდგარი პირველი (წვნიანი) და მეორე თავი საჭმლისაგან
ranchi	(lunch) ევროპული საჭმელის ნაკრები (სადილი)
tendon	ფიალა მოხარშული ბრინჯით, შემწვარი თევზითა და ბოსტნეულით
oyakodon	ფიალა მოხარშული ბრინჯით, ქათმის ხორცითა და კვერცხით.
gyūdon	ფიალა მოხარშული ბრინჯითა და ძროხის ხორცით
yakiniku	შემწვარი ხორცი
yasai-itame	მოთუშული ბოსტნეული
tsukemono	იაპონური მწილი
misoshiru	მისოს სუპი
onigiri	მოხარშული ბრინჯის ბურთულები
tempura	შემწვარი ზღვის პროდუქტები და ბოსტნეული
sushi	მოხარშული ბრინჯი და უმი თევზი
udon	ხორბლის ფეხილისაგან დამზადებული იაპონური მაკარონი
soba	წიწიბურას ფეხილისაგან დამზადებული იაპონური მაკარონი
rāmen	ჩინური სუპი მაკარონი, ხორცითა და ბოსტნეულით
yaki-soba	ჩინური შემწვარი მაკარონი ლორის ხორცითა და ბოსტნეულით
okonomiyaki	ერთგვარი კვერი ხორცით, ბოსტნეულითა და კვერცხით
karē-raisu	ბოსტნეული და ხორცი კარეს სოუსით და ბრინჯით (ინდ.)
hanbāgu	(hamburg steak) კატლები
ebi-furai	შემწვარი ლანგუსტი (ომარი), კრევეტები
furai-chicken	(fried chicken) შემწვარი ქათმის ხორცი
sarada	(salad) სალათი
sūpu	(soup) სუპი
supagetii	(spaghetti) სპაგეტი
piza	(pizza) პიცა
hanbāgā	(hamburger) ჰამბურგერი
sandoicchi	(sandwich) სენდვიჩი
tōsuto	(toast) ტოსტი

სასმელები

kōhii	(coffee) ყავა
kōcha	ჩაი
ocha	მწვანე ჩაი
kokoa	კაკაო
jūsu	(juice) წვენი
kōra	(cola) კოკა-კოლა

IV გრამატიკა bumpō

1. თვლა

- 1) hitotsu, futatsu.... tō არის ძირული იაპონური წარმოშობის რიცხვითი სახელები. ამ სიტყვებს თვლის სუფიქსი არ ემატება.
- 2) ichi, ni... jū არის ჩინური წარმოშობის რიცხვითი სახელები. ამ სიტყვებთან საჭიროა თვლის სუფიქსის დამატება. არსებობს მრავალი თვლის სუფიქსი. ზოგიერთი მათგანი მოყვანილია ცხრილში (გამოჩაკლისები ხაზგასმულია).

-nin გამოიყენება ადამიანების დასათვლელად, გარდა “ერთი და ორი ადამიანისა”, რომელიც აღნიშნება სპეციალური სიტყვებით: hitori და futari.

<u>hitori</u>	ერთი ადამიანი	<u>roku-nin</u>	ექვსი ადამიანი
<u>futari</u>	ორი ადამიანი	<u>shichi-nin</u>	შვიდი ადამიანი
<u>san-nin</u>	სამი ადამიანი	<u>hachi-nin</u>	რვა ადამიანი
<u>yo-nin</u>	ოთხი ადამიანი	<u>kyū-nin</u>	ცხრა ადამიანი
<u>go-nin</u>	ხუთი ადამიანი	<u>jū-nin</u>	ათი ადამიანი

<u>-dai</u>	თვლის სუფიქსი მანქანებისათვის, ველოსიპედებისათვის, ტანკებისათვის და სხვა ტექნიკისათვის.	<u>-mai</u>	თვლის სუფიქსი ბტრული საგნები-სათვის (მაგ.: ქაღალდები, თეფშები, პერანგები, CD და ა. შ.)
<u>ichi-dai</u>	ერთი მანქანა	<u>ichi-mai</u>	ერთი ქაღალდი
<u>ni-dai</u>	ორი მანქანა	<u>ni-mai</u>	ორი ქაღალდი
<u>san-dai</u>	სამი მანქანა	<u>san-mai</u>	სამი ქაღალდი
	და ა.შ.		და ა.შ.
<u>jū-dai</u>	ათი მანქანა	<u>jū-mai</u>	ათი ქაღალდი

<u>-shūkan</u>	თვლის სუფიქსი კვირისათვის	<u>-kagetsu</u>	თვლის სუფიქსი თვეებისათვის
<u>i-sshūkan</u>	ერთი კვირა	<u>i-kagetsu</u>	ერთი თვე
<u>ni-shūkan</u>	ორი კვირა	<u>ni-kagetsu</u>	ორი თვე
<u>san-shūkan</u>	სამი კვირა	<u>san-kagetsu</u>	სამი თვე
	და ა.შ.		და ა.შ.

<u>-nen</u>	თვლის სუფიქსი წლებისათვის	დღეების დათვლა ხდება შემდეგნაირად:	
<u>ichi-nen</u>	ერთი წელი	<u>ichi-nichi</u>	ერთი დღე
<u>ni-nen</u>	ორი წელი	<u>futsuka</u>	ორი დღე
<u>san-nen</u>	სამი წელი	<u>mikka</u>	სამი დღე
<u>yo-nen</u>	ოთხი წელი	<u>yokka</u>	ოთხი დღე
	და ა.შ.		და ა.შ.

-fun წუთების დასათვლელი სუფიქსია.

-jikan საათების (დროის) დასათვლელი სუფიქსია.

სხვა თვლის სუფქსები მოცემულია დამატებაში (იხ. 169, 170 გვ.)

3) გამოყენება

წინადადებაში რიცხვითი სახელი მასზე დართულ თვლის სუფიქსთან ერთად დგას შემასმენლის წინ. ჩვეულებრივ, ეს წესი არ მოქმედებს დროის სათვლელი სუფიქსების შემთხვევაში.

მეთორმეტე ბაპვეთილი
DAI JŪNI KA

I სიტყვები და გამოთქმები kotoba to hyōgen

かんたん[な]	ადვილი, მარტივი
ちかい	ახლო
とおい	შორი
はやい	ჩქარი, ადრეული
おそい	გვიანი
おおい	ბევრი
[ひとが~]	[ხალხი ბევრია]
すくない	ცოტა
[ひとが~]	[ხალხი ცოტაა]
あたたかい	თბილი
すずしい	გრილი
あまい	ტაბილი
からい	ცხარე
おもい	მძიმე
かるい	მსუბუქი
いい	ჯობია (უპირატესობის მინიჭება)
[コーヒーが~]	[ყავა ჯობება]
きせつ	სეზონი
はる	გაზაფხული
なつ	ზაფხული
あき	შემოდგომა
ふゆ	ზამთარი
てんき	ამინდი
あめ	წვიმა
ゆき	თოვლი
くもり	მოღრუბლული
ホテル	(Hotel) სასტუმრო
くうこう	აეროპორტი
うみ	ზღვა
せかい	მსოფლიო
パーティー	(party) წევულება
[お]まつり	დღესასწაული
しけん	გამოცდა
すきやき	სუკიაბი (მოთუშული ბოსტნეული ძროხის ხორცით)
さしみ	საშიმი (თხლად დაჭრილი უმი თევზი)

12

[お]すし てんぶら	სუში (ბრინჯი უმი თევზით) ტემპურა (ზეთში შემწვარი ზღვის პროდუქტები და ბოსტნეული)
いけばな	იკებანა (ლარნაკში ყვავილების ლამაზად განთავსების ხელოვნება)
もみじ	ნეკერჩხალი, ნეკერჩხლის წითელ-ყვითელი ფოთლები შემოდგომაზე
どちら	რომელი
どちらも	ორივე
ずっと	გაცილებით
はじめて	პირველად

かいわ	დიალოგი
ただいま。	მოვედი; დავბრუნდი; აი, მეც აქ ვარ (სახლში დაბრუნებისას ამბობენ).
おかえりなさ い。	კეთილი იყოს შენი დაბრუნება (ასე ეგებებიან სახლში დაბრუნებულს).
すごいですね。	საოცარია!
でも	მაგრამ
つかれました。	დავიდალე.

ぎおんまつり	გიონის დღესასწაული (კიოტოს ყველაზე დიდი დღესასწაული)
ホンコン	ჰონკონგი
シンガポール	სინგაპური
まいにちや	(მაღაზიის სახელი)
ABC ストア	(სუპერმარკეტის სახელი)
ジャパン	(სუპერმარკეტის სახელი)

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. გუშინ წვიმდა.
2. გუშინ ციოდა.
3. პოკაიდო უფრო დიდია ვიდრე კიუშიუ.
4. მე წელიწადის დროებს შორის ზაფხული მიყვარს ყველაზე მეტად.

წინადადების მაგალითები rēbun

1. დღეს სიწყნარე იყო?
არა, არ იყო სიწყნარე.
2. მოგზაურობა სასიამოვნო იყო?
დიახ, ძალიან სასიამოვნო იყო.
3. კარგი ამინდი იყო?
არა, არც ისე კარგი იყო.
4. გუშინდელი წვეულება როგორი იყო?
ძალიან ხალხმრავალი იყო. სხვადასხვა ადამიანს შევხვდი.
5. ტოკიოში ნიუ-იორკთან შედარებით ბევრი ხალხია?
დიახ, გაცილებით ბევრია.
6. რა უფრო მაღე მიდის აეროპორტამდე: ავტობუსი თუ მატარებელი?
მატარებელი, რადგან ის უფრო ჩქარია.
7. ზღვა გირჩევნიათ თუ მთა.
მე ორივე მომწონს.
8. იაპონური საჭმელებიდან რა მოგწონთ ყველაზე მეტად?
ტემპურა ყველაზე მეტად მომწონს.

დიალოგი kaiwa

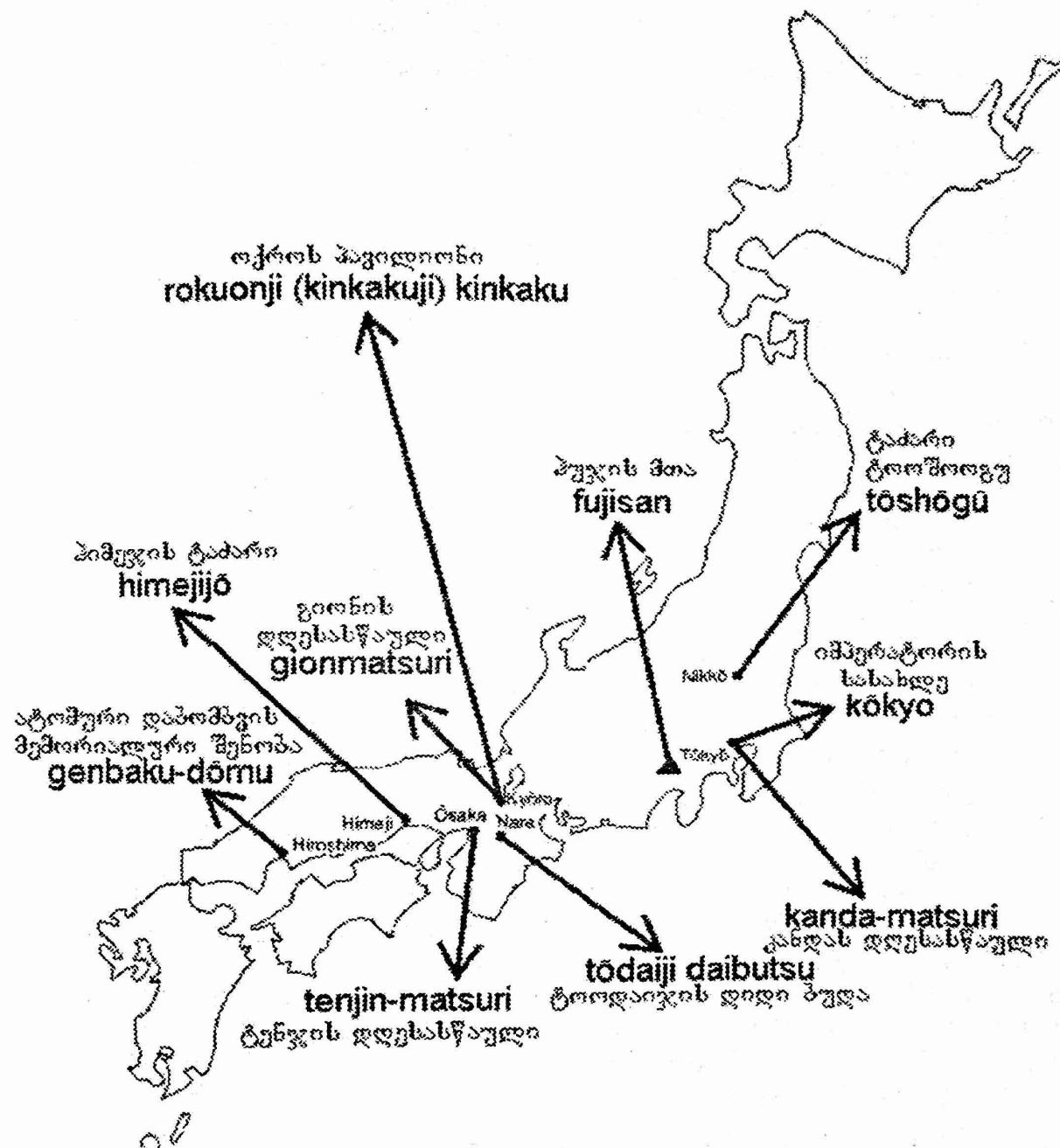
დღესასწაული როგორ მოგეწონათ?

მილერი:	აი, მეც დაბრუნდი!
დარაჯი:	კეთილი იყოს თქვენი დაბრუნება!
მილერი:	ეს საჩუქარია კიოტოდან.
დარაჯი:	გმადლობთ, გიონის დღესასწაული როგორ მოგეწონათ?
მილერი:	ძალიან საინტერესო იყო. უცხოელებიც ბევრი იყვნენ.
დარაჯი:	გიონი კიოტოს დღესასწაულებს შორის ყველაზე ცნობილი დღესასწაულია.
მილერი:	მართლა?
დარაჯი:	სურათები გადაიღეთ?
მილერი:	კი, დაახლოებით 100 სურათი გადავიღე.
დარაჯი:	დიდებულია!
მილერი:	კი, მაგრამ ცოტა დავიღალე.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

MATSURI TO MEISHO

დღესასწაულები და ცენტრალური ადგილები

IV გრამატიკა bumpō

1. წარსული დრო

არსებითი სახელით ნაწარმოები შემასმენელი

	ახლანდელი / მომავალი დრო	წარსული დრო
მტკიცებითი	<u>N + desu</u> ame desu isu desu	<u>N +deshita</u> ame deshita isu deshita
უარყოფითი	<u>N + ja (dewa) arimasen</u> ame ja arimasen ame dewa arimasen isu ja arimasen isu dewa arimasen	<u>N +ja (dewa) arimasesn deshita</u> ame ja arimasesn deshita ame dewa arimasesn deshita isu ja arimasesn deshita isu dewa arimasesn deshita

na-ზედსართავი სახელით ნაწარმოები შემასმენელი

	ახლანდელი / მომავალი დრო	წარსული დრო
მტკიცებითი	<u>na-ზდ.სხ.(na-ს გარეშე) + desu</u> shizuka desu kantan desu	<u>na-ზდ.სხ.(na-ს გარეშე) +deshita</u> shizuka deshita kantan deshita
უარყოფითი	<u>na-ზდ.სხ.(na-ს გარეშე) + ja</u> (dewa) arimasen shizuka ja arimasen shizuka dewa arimasen kantan ja arimasen kantan dewa arimasen	<u>na-ზდ.სხ.(na-ს გარეშე) +ja</u> (dewa) arimasesn deshita shizuka ja arimasesn deshita shizuka dewa arimasesn deshita kantan ja arimasesn deshita kantan dewa arimasesn deshita

i-ზედსართავი სახელით ნაწარმოები შემასმენელი

	ახლანდელი / მომავალი დრო	წარსული დრო
მტკიცებითი	<u>i-ზდ.სხ. + desu</u> atsui desu tanoshii desu	<u>i-ზდ.სხ.(i-ს გარეშე) +katta desu</u> atsukatta desu tanoshikatta desu
უარყოფითი	<u>i-ზდ.სხ.(i-ს გარეშე) +</u> kunai desu atsukunai desu tanoshikunai desu	<u>i-ზდ.სხ.(i-ს გარეშე) +</u> kunakatta desu atsukunakatta desu tanoshikunakatta desu

2. პ1 wa პ2 yori ზდ.სხ. desu

ასეთი ფორმის წინადადება გვიჩვენებს, თუ როგორია პ1 პ2-თან შედარებით. kono kuruma wa ano kuruma yori ōkii desu.

ეს მანქანა იმ მანქანასთან შედარებით დიდია.

3. პ1 to პ2 to dochira ga ზდ.სხ desu ka.

პ1/პ2 no hō ga ზდ.სხ desu.

ამ მოდელის მიხედვით ვაგებთ შეკითხვას, რათა გავარკვიოთ: ორი (პ1 და პ2) არსებითი სახელიდან, რომელს უფრო მეტად აქვს ზედსართავი სახელით გამოხატული თვისება. dochira არის კითხვითი სიტყვა, რომელიც ამ დროს გამოიყენება და ნიშნავს „რომელს“.

12

sakkā to yakyū to dochira ga omoshiroi desu ka.

რომელი უფრო საინტერესოა: ფეხბურთი თუ ბეისბოლი?
sakkā no hō ga omoshiroi desu. ფეხბურთი უფრო საინტერესოა.

ia-san to nino-san to dochira ga tenisu ga jōzu desu ka.

ვინ თამაშობს ჩოგბურთს უკეთესად: ია თუ ნინო?
nino-san no hō ga jōzu desu. ნინო უკეთესად თამაშობს.

hokkaidō to ōsaka to dochira ga suzushii desu ka.

სად უფრო გრილა: ჰოკაიდოზე თუ ოსაკაში?

hokkaidō no hō ga suzushii desu. ჰოკაიდოზე უფრო გრილა.

haru to aki to dochira ga suki desu ka.

რა უფრო გიყვართ: გაზაფხული თუ შემოდგომა?

haru no hō ga suki desu. გაზაფხული უფრო მიყვარს.

4.

ა1 [no naka] de	nani doko dare itsu	ga ichiban ზდ.სხ. desu ka

ა2 ga ichiban ზდ.სხ. desu

ასე შეგვიძლია ვიკითხოთ, ას კრებითი არსებით სახელში ნაგულისხმებ საგნებს ან მოვლენებს შორის რომელს უფრო მეტად აქვს ზედსართავი სახელით გამოხატული თვისება. პასუხი გვიჩვენებს, რომ ა2-ს ყველაზე მეტად აქვს ეს თვისება. ამ შემთხვევაში კითხვითი სიტყვა შეირჩევა სიტუაციისდა მიხედვით.

nihon ryōri [no naka] de nani ga ichiban oishii desu ka.

იაპონური საჭმელებიდან რომელია ყველაზე გემრიელი?

tenpura ga ichiban oishii desu. ყველაზე გემრიელი ტემპურა.

yōroppa de doko ga ichiban yokatta desu ka.

ევროპაში რომელი ქვეყანა მოგეწონათ ყველაზე მეტად?

suisu ga ichiban yokatta desu. შვედეთი ყველაზე კარგი იყო.

kazokude dare ga ichiban se ga takai desu ka.

ვინ არის ყველაზე მაღალი ოჯახში?

otōto ga ichiban se ga takai desu. უმცროსი ძმა ყველაზე მაღალია.

1-nen de itsu ga ichiban samui desu ka.

წელიწადის ყველაზე ცივი თვე რომელია?

2-gatsu ga ichiban samui desu. ყველაზე ცივი თებერვალია.

შენიშვნა: როდესაც სუბიექტი კითხვითი სიტყვაა გამოიყენება თანდებული **ga** (იხილეთ მეათე გაკვეთილი **nani ga arimasu ka / dare ga imasu ka**) იგივე წესით, როდესაც ზედსართავი სახელით გამოხატულ შემასმენლიან წინადადების სუბიექტს ესმის კითხვა, კითხვით სიტყვას დაერთვის **ga**.

ମାତ୍ରାମୀତ୍ରା କାଳସାରିଲୋ DAI JŪSAN KA

I სიტყვები და გამოთქმები   **kotoba to hyōgen**

あそぶ	თამაში, გართობა (თამაშობს, ერთობა)
およく むかえる	ცურვა (ცურავს) დასახვედრად წასვლა, მიკითხვა (მიდის დასახვედრად, აკითხავს)
つかれる	დაღლა (იღლება)
だす	გაგზავნა
[てがみを~]	[წერილს აგზავნის]
はいる	შესვლა
[きっとさてんに~]	[კაფეში შედის]
でる	გამოსვლა
[きっとさてんを~]	[კაფედან გამოდის]
けっこんする	დაქორწინება (ქორწინდება)
かいものする	საყიდლებზე სიარული (საყიდლებზე დადის)
しょくじする	ჭამა (ჭამს)
さんぽする [こう えんを~]	სეირნობა
たいへん[な]	[პარკში სეირნობს]
ほしい	ძალიან ძნელი
さびしい	სასურველი, მინდა
ひろい	მოწყენილი, ნაღვლიანი
せまい	ფართო
しやくしょ	ვიწრო
プール	მერია
かわ	ეკონომიკა
けいざい	ხელოვნება
びじゅつ	თევზაობა
つり	(ski) თხილამურები (~ を する თხილამურებით დადის)
スキー	ყრილობა, კონფერენცია, სხდომა
かいぎ	რეგისტრაცია
とうろく	პარასკევი საღამო დაშაბათ-კვირა; კვირის ბოლო
しゅうまつ	მიახლოებით (რაიმე მითითებული დროის შესახებ)
~ごろ	რაიმე
なにか	სადღაც
どこか	

おなかがすきました。
おなかがいっぱいです。
のどがかわきました。
そうですね。
そうしましょう。

かいわ
ごちゅうもんは?
ていしょく
ぎゅうどん
[しようしよう]
おまちください。
べつべつ

ロシア
つるや
おはようテレビ

მომშივდა.
დანაყრდი (გავძეხი).

მომწყურდა; ყელი გამიშრა.
მართალია; გეთანხმებით.
ეგრე გავაკეთოთ.

დიალოგი
თქვენი შეკვეთა?
კერძების ნაკრები (პირველი და მეორე)
გიუდონ (ფიალა ბრინჯით რომელზეც მოყრილია
ძროხის ხორცის თხელი ნაჭრები)
[ცოტა] მოითმინეთ.

ცალ-ცალკე

რუსეთი
(იაპონური რესტორნის სახელი)
(სატელევიზიო პროგრამის სახელი)

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. პერსონალური კომპიუტერი მინდა.
2. ტემპურა მინდა.
3. საფრანგეთში საჭმელების კეთების სასწავლად მივდივარ.

წინადადების მაგალითები rēbus

1. ახლა ყველაზე ძალიან რა გინდათ?
სახლი მინდა.
2. ზაფხულის არდადებებზე სად გინდათ წასვლა?
ოკინავაზე მინდა წავიდე.
3. დღეს დავიღალე და არაფრის გაკეთება არ მინდა.
მართლაც, დღევანდელი კრება დამღლელი იყო.
4. ამ შაბათ-კვირას რას აკეთებთ?
ბავშვთან ერთად კობეში გემის სანახავად მივდივარ.
5. იაპონიაში რის სასწავლად ჩამოხვედით?
ეკონომიკის სასწავლად ჩამოვედი.
6. ზამთრის არდადებებზე სადმე წახვედით?
დიახ, ვიყავი.
სად იყავით?
ჰოკაიდოზე ვიყავი სათხილამუროდ.

დიალოგი kaiwa

ცალ-ცალკე თუ შეიძლება

იამადა: უკვე 12 საათია. წავიდეთ საჭმელად?

მილერი: კი.

იამადა: სად წავიდეთ?

მილერი: ჰორ, დღეს იაპონური საჭმელი მინდა.

იამადა: მაშინ “ცურუ-ია” -ში წავიდეთ.

ოფიციანტი: რას ინებებთ?

მილერი: მე ტემპურას კომპლექტი.

იამადა: მე “გიუდონი”.

ოფიციანტი: ტემპურას კომპლექტი და გიუდონი, არა? ცოტა ხანი მოითმინეთ.

ოფიციანტი: 1 680 იენისაა.

მილერი: უკაცრავად. ცალ-ცალკე თუ შეიძლება.

ოფიციანტი: კარგით. ტემპურას კომპლექტი 980 იენი, გიუდონი 700 იენი.

13

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

MACHI NO NAKA : ქალაქში

hakubutsukan	მუზეუმი	shiyakusho	მერია
bijutsukan	ხელოვნების მუზეუმი	keisatsusho	პოლიცია
toshokan	ბიბლიოთეკა	kōban	პოლიციის პუნქტი
eigakan	კინოთეატრი	shōbōsho	სახანძრო
dōbutsuen	ზოოპარკი	chūshajō	მანქანის სადგომი
shokubutsuen	ბოტანიკური ბაღი	daigaku	უნივერსიტეტი
yūenchi	პარკი ატრაქციონებით	kōkō	სკოლა (ზედა კლასები)
o-tera	ბუდისტური ტაძარი	chūgakkō	სკოლა (საშუალო)
jinja	სინტოსტური ტაძარი	shōgakkō	სკოლა (დაწყებითი)
kyōkai	ქრისტიანული ეკლესია	yōchien	საბავშვო ბაღი
mosuku	მეჩეთი (Mosque)	niku-ya	ხორცის მაღაზია
taiikukan	სპორტდარბაზი	pan-ya	პურ-ფუნთუშეულის მაღაზია
pūru	საკურაო აუზი	sakana-ya	ოვზის მაღაზია
kōen	პარკი	sakaya	დვინის მაღაზია
taishikan	საელჩო	yaoya	ბოსტნეულის მაღაზია
nyūkoku -kanrikyoku	საიმიგრაციო ბიურო	kissaten	კაფე, სასადილო
		kombini	სადღედამისო მაღაზია (convenience store)
		sūpā	სუპერმარკეტი (supermarket)
		depāto	უნივერმაღი (department store)

IV გრამატიკა **bumpō**

1. ა ga hoshii desu

ასეთი ფორმით გამოიხატება რაიმეს ქონის სურვილი. ის მსმენელის სურვილის შესატყობადაც შეიძლება გამოვიყენოთ. სურვილის ობიექტს დაერთვის თანდებული *ga*. თავის მხრივ, *hoshii i-thedasaranatazvi* სახელია.
watashi wa tomodachi ga hoshii desu. მე მეგობარი მინდა.
ima nani ga ichiban hoshii desuka. ახლა რა გინდათ ყველაზე ძალიან?

kuruma ga hoshii desu.

მანქანა მინდა.

kodomo ga hoshii desuka.
iie, hoshikunai.

ბავშვი გინდა?
 არა, არ მინდა.

2. ჸ masu-ფუძე tai desu

1) ჸ masu-ფუძე tai desu
 გამოხატავს მოსაუბრის სურვილს გააკეთოს რაიმე. აგრეთვე გამოიყენება იმის შესაკითხად, თუ რისი გაკეთება სურს მსმენელს. ამ წინადაღებაში თანდებული ი შეიძლება შეიცვალოს *ga*-თი. სხვა თანდებულების *ga*-თი შეცვლა არ შეიძლება. ზმნის *tai*-ფორმას განიხილავენ როგორც *i-thedasaranatazvi* სახელს.

watashi wa okinawa e ikitai desu. ოკინავაზე მინდა წავიდვ.
watashi wa tempura o(ga) tabetai desu. ტემპურას ჭამა მინდა.

kōbe de nani o(ga) kaitai desu ka. კობეში რისი ყიდვა გინდათ?
kutsu o(ga) kaitai desu. ცეხსაცმელი მინდა ვიყიდო.
onaka ga itai desu kara, nanimo tabetakunai desu.
 მუცელი მტკიცა და არაფრის ჭამა არ მინდა.

1. შენიშვნა: არ შეიძლება მესამე პირის სურვილი გამოხატოთ *hoshii desu* ან *~tai desu*-ით.

2. შენიშვნა: არ შეიძლება *hoshii desu ka* ან ჸ masu-ფორმა *tai desu ka* გამოვიყენოთ ვინმესთვის რაიმეს შესათავაზებლად. მაგალითად თუ თქვენ გინდათ ვინმეს შესთავაზოთ ყავა ან დაპატიჟოთ ყავაზე, არ შეიძლება თქვათ *kōhii ga hoshii desu ka*. ან *kōhii o nomitai desuka*. უნდა თქვათ *kōhii wa ikagadesu ka*. ან *kōhii o nomimasen ka*.

3.

さ (あらわし)	を (masu-形態)	ni ikimasu / kimasu / kaerimasu
さ		

ეს ფორმა გამოხატავს რაიმე მიზნისათვის წასვლას მოსვლას ან დაბრუნებას. მიზანი შეიძლება გამოხატული იყოს ზმნის masu ფუძით ან არსებითი სახელით. მიზანს დაერთვის თანდებული ni.

mutsuheta e hinkari wo tabe ni ikimasu.

მცხეთაში ხინკალის საჭმელად მივდივარ.

kōbe e kaimono ni ikimasu.

კობეში მივდივარ საყიდლებზე.

nihon e bijutsu no benkyō ni kimashita.

მე იაპონიაში ხელოვნების შესახწავლად ჩამოვედი.

შენიშვნა: ის-ს წინ შეგიძლიათ ჩასვათ ისეთი არსებითი სახელები, როგორიცაა კონცერტი, ფესტივალი და ა. შ. ამ შემთხვევაში მოსაუბრის მიზანია ნახოს კონცერტი ან ფესტივალი.

kyōto no o-matsuri ni ikimasu. ხვალ კიოტოს დღესასწაულზე მივდივარ.

4. ა ni ხ / ა o ხ

როდესაც შემასმენლად გამოდის hairimasu ან norimasu ზმნა იმ ადგილის გამომხატველ სიტყვას, სადაც შედიხართ ან ჯდებით, დაერთვის თანდებული ni. როდესაც შემასმენლად გამოდის demasu, orimasu, იმ ადგილის გამომხატველ სიტყვას, საიდანაც გამოდიხართ ან ჩამოდიხართ თანდებული 0.

ano kissaten ni hairimashō.

იმ კაფეში შევიდეთ.

7-ji ni uchi o demasu.

სახლიდან 7 საათზე გავდივარ.

5. dokoka / nanika

dokoka ნიშნავს “სადღაც“. nanika ნიშნავს “რადაც“. წინადადებაში ამ სიტყვებთან ნაწილაკი e ან o შეიძლება ამოვარდეს.

fuyu-yasumi wa dokoka (e) ikimashitaka.

ზამთრის არდადებულზე სადმე იყავით?

hai, ikimashita. დიახ, ვიყავი.

nodo ga kawakimashita kara, nanika (o) nomitai desu.

ყელი გამიშრა, რადაც მინდა დავლიო.

6. go-chūmon

იმ არსებით სახელებს, რომლებიც მსმენელს ეკუთვნის ან მასთან არის დაკავშირებული, ემატება თავსართი go. ამით მოსაუბრე გამოხატავს თავის პატივისცემას მსმენელის მიმართ.

go chūmon wa?

რას შეგვიკვეთავთ? (თქვენი შეკვეთა?)

21
**მათოთხეჭა ბაკვეთილი
DAI JŪYON KA**

I სიტყვები და გამოთქმები   kotoba to hyōgen

つける	ჩართვა (რთავს)
けす	გამორთვა (გამორთავს)
あける	გახსნა, გაღება (ხსნის, აღებს)
しめる	დახურვა (ხურავს)
いそぐ	აჩქარება (ჩქარობს)
まつ	ლოდინი (ელოდება)
とめる	გაჩერება (აჩერებს)
まがる	მოხვევა
[みぎへ~]	[მარჯვნივ უხვევს]
もつ	ხელში დაჭერა, ქონა (უჭირავს, აჭვს)
とる	აღება (იღებს)
てつだう	დახმარება (ეხმარება)
よぶ	დაძახება (ეძახის)
はなす	ლაპარაკი (ელაპარაკება)
みせる	ჩვენება (აჩვენებს)
おしえる	თქმა, ახსნა
[じゅうしょを~]	[მისამართს ეუბნება, უხსნის]
はじめる	დაწყება (იწყებს)
ふる	მოსვლა (წვიმის ან თოვლის შესახებ)
[あめが~]	[წვიმა მოდის]
しぬ	სიკვდილი (კვდება)
コピーする	(copy) ახლის გადაღება (ახლს იღებს)
エアコン	(air conditioner) კონდიციონერი
パスポート	(passport) პასპორტი
なまえ	სახელი
じゅうしょ	მისამართი
ちず	რუქა
しお	მარილი
さとう	შაქარი
よみかた	წაკითხვის წესი (როგორ იკითხება)
~かた	~კეთების წესი (~ როგორ კეთდება)
ゆっくり	ნელა, მშვიდად
すぐ	მაშინვე
また	კიდევ
あとで	მოგვიანებით

もうすこし	კიდევ ცოტა
もう～	კიდევ ~
いいですよ。	კი, რა თქმა უნდა. (გამოხატავს თხოვნის შესრულებისთვის მზადყოფნას)
さあ	აბა (შორისდებული მოქმედების დაწყების წინ.)
あれ?	ოჟ! (შორისდებული, რომელიც მოულოდნელობასა და გაოცებას გამოხატავს.)

かいわ

しんごうをみぎへまがってください。
まっすぐ
これでおねがいします。
おつり

うめだ

დიალოგი

შუქნიშანთან მარჯვნივ შეუხვიეთ.
პირდაპირ
აქედან აიღეთ; ამით გადავიხდი.
ხურდა

(ოსაკას რაიონი)

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. ცოტა მოიცადეთ, თუ შეიძლება.
2. ბატონი მიღერი ახლა ტელეფონზე რეკავს.

წინადადების მაგალითები rēbun

1. აქ თქვენი სახელი და მისამართი დაწერეთ, თუ შეიძლება.
დიახ, გასაგებია.
2. ის პერანგი მაჩვენეთ, თუ შეიძლება.
დიახ, ინებეთ.
უფრო დიდი ზომის არ გაქვთ?
დიახ, ეს პერანგი თუ მოგწონთ?
3. უკაცრავად, თუ შეიძლება მითხარით, ეს იეროგლიფი როგორ იკითხება?
ეს “kakitome” არის.
4. ცხელა, არა? ფანჯარა გავალო?
დიახ, თუ შეიძლება.
5. სადგურზე დასახვედრად წამოვიდე?
არა, ნუ შეწუხდებით. ტაქსით მოვალ.
6. სად არის ბატონი სატო?
ახლა, ბატონ მაცუმოტოს ელაპარაკება კრებათა დარბაზში.
კარგი, მერე მოვალ.

დიალოგი kaiwa

უმედამდე მიმიუვანეთ, თუ შეიძლება

კარინა: უმედამდე, თუ შეიძლება.

მძღოლი: დიახ. (გასაგებია)

კარინა: უკაცრავად, იმ შუქნიშანთან მარჯვნივ შეუხვიეთ.

მძღოლი: მარჯვნივ, არა?

კარინა: დიახ.

მძღოლი: პირდაპირ?

კარინა: დიახ, პირდაპირ წადით.

კარინა: იმ ყვავილების მაღაზიის წინ გააჩერეთ, თუ შეიძლება.

მძღოლი: დიახ. 1 800 იენი.

კარინა: აქედან აიღეთ.

მძღოლი: 3 200 იენი ხურდა. გმადლობთ.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

EKI საღზრი

kippu-uriba	ბილეთების სალარო	tokkyū	სუპერ-ექსპრეს მატარებელი
jidō-kenbaiki	ბილეთების გამყიდველი ავტომატი	kyūkō	ექსპრეს მატარებელი
seisanki	ანგარიშსწორების მანქანა	kaisoku	ჩქარი მატარებელი
kaisatsuguchi	გასასვლელი ბარიერით, სადაც ბილეთები მოწმდება.	junkyū	ჩვეულებრივზე ოდნავ ჩქარი მატარებელი
deguchi	გამოსასვლელი	futsū	ჩვეულებრივი მატარებელი (ყველა სადგურზე აჩერებს)
iriguchi	შესასვლელი	jikokuhyō	განრიგის ტაბლო
higashi-guchi	აღმოსავლეთ მხარეს გამოსასვლელი	~hatsu	მიემგზავრება ~დან
nishi-guchi	დასავლეთის მხარეს გამოსასვლელი	~chaku	ჩადის ~ში
minami-guchi	სამხრეთის მხარეს გამოსასვლელი	[tōkyō] iki	[ტოკიოში] მიმავალი
kita-guchi	ჩრდილოეთის მხარეს გამოსასვლელი	teikiken	სამგზავრო ბილეთი (განსაზღვრულ დროში მოქმედი, მრავალჯერადი)
chūō-guchi	ცენტრალური გამოსასვლელი	kaisūken	ბილეთების შეკვრა
		katamichi	ერთი გზა (მხოლოდ წასვლა)
(puratto)hōmu	ბაქანი (platform)	ōfuku	ორი გზა (წასვლა-წამოსვლა)
baiten	ჯიხური; პატარა მაღაზია რაიმე დაწესებულების შიგნით		
koin-rokkā	ბარგის შესანახი ავტომატური კამერა (coin locker)		
takushii-noriba	ტაქსის გაჩერება		
basu-tāminaru	ავტოსადგური (bus terminal)		
basutei	ავტობუსების გაჩერება		

IV გრამატიკა   bumpō

1. ზმნის te ფორმა

te-ზე ან de-ზე დამთავრებულ ზმნის ფორმას te-ფორმა ეწოდება.

I ჯგუფის ზმნებისათვის te ფორმა სხვადასხვანაირად იწარმოება.

(1) ზმნებს, რომელთა დაბოლოება არის ku ან gu, ჩამოშორდება დაბოლოება და ფუძეს ემატება i. ku-ზე დამთავრებულ ზმნას ერთვის te, gu-ზე დამთავრებულ ზმნას კი – de.
kaku → kaite, oyogu → oyoide.

(2) ზმნებს, რომელთა დაბოლოება არის bu, mu ან nu, ჩამოშორდება დაბოლოება, ფუძეს ემატება n და დაერთვის de.
asobu → asonde, nomu → nonde, shinu → shinde

(3) ზმნებს, რომელთა დაბოლოება არის u, tsu ან ru ჩამოშორდება დაბოლოება, ფუძეს ემატება პატარა tsu და ერთვის te. ფუძეში გაჩენილი პატარა tsu აორმაგებს მის მომდევნო t-ს.
kau → katte, matsu → matte, kaeru → kaette

(4) ზმნებს, რომელთა დაბოლოებაც არის su, ჩამოშორდება დაბოლოება და მის masu ფუძეს დაერთვის te.
hanasu → hanashite

II ჯგუფის ზმნებს ჩამოშორდება დაბოლოება და მათ masu ფუძეს დაერთვის te. miru → mite, oshieru → oshiete

III ჯგუფის ზმნებსაც ასევე ჩამოშორდება დაბოლოება და მის masu ფუძეს დაემატება te. suru → shite, kuru → kite

შენიშვნა: გამონაკლისია iku ზმნა, რომლის te-ფორმაა itte.

2. ზ (te-ფორმა) kudasai

ეს მოდელი გამოიყენება მაშინ, როცა მსმენელს ვთხოვთ გააკეთოს რაიმე თხოვნა თავაზიანია, მაგრამ არ გამოიყენება უაღრესად საპატივცემულო პირის მიმართ.

sumimasen ga, kono kanji no yomi-kata o oshiete kudasai.

უკაცრავად, თუ შეიძლება მითხარით, ეს იეროგლიფი როგორ იკითხება? koko ni jūsho to namae o kaite kudasai.

აქ თქვენი სახელი და მისამართი დაწერეთ, თუ შეიძლება.

zehi asobi ni kite kudasai.

აუცილებლად მოდით ჩემთან პტუშმრად.

14

う(te-つぶし) kudasai მოდელის მიხედვით აგებულ წინადადებას ხშირად დასაწყისში ემატება sumimasen ga, რაც მორიდების ელფერს აძლევს მას.

3. ზ (te-つぶし) imasu

ეს ფორმა გვიჩვენებს, რომ მოქმედება ახლა მიმდინარეობს. mirā-san wa ima denwa o kakete imasu.	ახლა მიღერი ტელეფონზე რეკავს.
ima ame ga futte imasu ka.	ახლა წვიმს?
hai, futte imasu.	დიახ, წვიმს.
iie, futte imasen.	არა, არ წვიმს.

4. ზ (masu-つぶし) mashō ka

ამ მოდელის მიხედვით აგებულ წინადადებას ვიყენებთ, მაშინ როდესაც გვინდა მსმენელს ჩვენი მხრიდან შევთავაზოთ რაიმეს გაკეთება. ამ მოდელში, აგრეთვე, ჩანს პატივისცემა მსმენელის მიმართ.	ხვალაც მოვიდე? დიახ, 10 საათზე მოდით.
ashita mo kimashō ka.	ქოლგა გათხოვოთ?
ē, 10-jī ni kite kudasai.	დიახ, თუ შეიძლება.
kasa o kashimashō ka.	ბარგის წაღებაში მოგეხმაროთ?
sumimasen. onegai-shimasu.	არა, ნუ შეწუხდებით.
nimotsu o mochimashō ka.	
iie, kekkō desu.	

5. ვ1 ga, ვ2

მე-8 გაკვეთილში უკვე ისწავლეთ კავშირი ga მნიშვნელობით “მაგრამ“. ისეთი შესავალი სიტყვების გამოყენებისას, როგორიც არის shitsurei desu ga ან sumimasen ga ეს კავშირი არ ითარგმნება.
shitsurei desu ga, o namae wa?
უკაცრავად, (მაგრამ) თქვენი სახელი.
sumimasen ga, shio o totte kudasai.
უკაცრავად, (მაგრამ) მარილი მომაწოდეთ, თუ შეიძლება.

6. პ ga ზ

ბუნების მოვლენების აღმნიშვნელ ზმნებთან სუბიექტი აღინიშნება თანდებულით ga.
ame ga futte imasu. წვიმა მოდის.

მეთხუთმეტე ბაკვეთილი

DAI JŪGO KA

I სიტყვები და გამოთქმები **kotoba to hyōgen**

たつ	ფეხზე დგომა (დგება)
する	ჯდომა (ჯდება)
つかう	ხმარება, გამოყენება (იყენებს, ხმარობს)
おく	დადება (დებს)
つくる	გაკეთება, წარმოება (აკეთებს, აწარმოებს)
うる	გაყიდვა (ყიდის)
しる	გაგება, შეტყობა (გებულობს, იტყობს)
すむ	(ცხოვრება (ცხოვრობს)
けんきゅうする	კვლევა, შესწავლა (იკვლევს, სწავლობს)
しって いる	ცოდნა (იცის)
すんで いる	ცხოვრება
[おおさかに～]	[ოსაკაში ცხოვრობს]
しりよう	მასალები, მონაცემები
カタログ	(catalogue) კატალოგი
じこくひょう	განრიგის ტაბლო
ふく	ჩასაცმელი
せいひん	საქონელი
ソフト	(software) პროგრამული პროდუქტი, სოფტი
せんもん	სპეციალობა
はいしや	კბილის ექიმი
どこや	საპარიკმახერო
プレイガイド	ცნობათა ბიურო (თვატრების, კონცერტების და ა.შ. ბილეთებისათვის)
どくしん	მარტოხელა, დაუქორწინებელი

15

かいわ
とくに
おもいだします
ごかぞく
いらっしゃいます
こうこう

にっぽんばし

დიალოგი
განსაკუთრებით
მახსენდება
ოქვენი ოჯახი
ბრძანდება (ეს ზოგიერთი ფორმა)
სკოლის დამამთავრებელი კლასები

(მაღაზიების რაიონი ოსაკაში)

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

- შეგიძლიათ გადაიღოთ სურათი.
- ბატონ სანტოსს პერსონალური კომპიუტერი აქვს.

წინადადების მაგალითები rēbun

- შეგიძლება ეს კატალოგი ავილო?
დიახ, რა თქმა უნდა. ინებეთ.
- შეგიძლება ეს ლექსიკონი ვითხოვო?
უკაცრავად, ახლა მას ვიყენებ.
- აქ თამაში არ შეგიძლება.
გასაგებია.
- მერიის ტელეფონი იცით?
არა, არ ვიცი.
- სად ცხოვრობს ქალბატონი მარია?
ოსაქაში ცხოვრობს.
- ბატონი ვანი უცოლოა?
არა, დაქორწინებულია.
- რაზე მუშაობთ?
მასწავლებელი ვარ. ფუჯის უნივერსიტეტში ვასწავლი.
თქვენი სპეციალობა?
იაპონური ხელოვნება.

დიალოგი kaiwa

მომიუევით თქვენი ოჯახის შესახებ

მილერი:	დღევანდელი ფილმი კარგი იყო, არა?
კიმურა:	დიახ. მამა იყო განსაკუთრებით კარგი.
მილერი:	დიახ. მე ოჯახი გამახსენდა.
კიმურა:	მართლა? ბატონო მილერ, მომიუევით თქვენი ოჯახის შესახებ.
მილერი:	მშობლები და ერთი და მყავს.
კიმურა:	სად არიან ახლა?
მილერი:	მშობლები ჩიუ-იორკის ახლოს ცხოვრობენ. და ლონდონში ცხოვრობს.
კიმურა:	ქალბატონო კიმურა, თქვენი ოჯახი სამნი ვართ. მამა ბანკში მუშაობს დედა სკოლაში ინგლისურს ასწავლის.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია
SHOKUGYŌ სამიანობა

kaisshain 会社員 კომპანიის მომსახურები	kōmuin 公務員 მთავრული მომსახურები	ekiin 旅館 ტრანსპორტის გადასახლება	ginkōin 銀行員 მაღალი მომსახურები	yūbinkyōuin 郵便局員 სამსახურის მომსახურები
ten'in 店員 კურირების მომსახურები	chōriishi 調理士 მზარეული	riyōshi biyōshi 理容師 美容師 მარიტუმასტის მომსახურები	kyōshi 講師 მასწავლის მომსახურები	bengoshi 弁護士 სამართლის მომსახურები
kenkyūsha 研究者 მუშაობის მომსახურები	isha kangofu 医師 保健士 მედიცინის მომსახურები	untenshu 演説者 მოლოდი	keisatsukan 警察官 მუსკონის მომსახურები	gaikōkan 外賓館 გარემონდის მომსახურები
seijika 政治家 პოლიტიკური მომსახურები	gaka 芸術家 მხატვრი	sakka 作曲家 მუსიკის მომსახურები	ongakuka 音楽家 მუსიკის მომსახურები	kenchikuka 建築家 არქიტექტორი
enjinia エンジニア მუშაობის მომსახურები	dezaina デザイナー დროშის მომსახურები	jānarisuto ジャンピング・レスラー მუშაობის მომსახურები	kashu halyū 漫遊者 მომღერალი მომსახურები	supōtsu-senshu スポーツ選手 სპორტის მომსახურები

IV გრამატიკა   bumpō

1. ზ (te-ფორმა) mo ii desu

ამ მოდელის მიხედვით აგებული წინადადებით მსმენელს ნებას რთავენ გააკეთოს რაიმე.

shashin o totte mo ii desu.   შეგიძლიათ გადაიღოთ სურათი.

ნებართვის მისაღებად გამოიყენება ამავე მოდელის კითხვითი წინადადება.

tabako o sutte mo ii desu ka.   შეიძლება მოვწიო?

ამდაგვარ კითხვაზე პასუხი შემდეგნაირად გაიცემა.

kono kataragu o moratte mo ii desu ka.   შეიძლება ეს კატალოგი ავიდო?

ē, ii desu yo. dōzo.   დიახ, რა თქმა უნდა. ინებეთ.

sumimasen. chotto.   უკაცრავად, მაგრამ არ შემიძლია.

მიაქციეთ ყურადღება, რომ უარყოფითი პასუხი ბუნდოვან შთაბეჭდილებას

ტოვებს, ვინაიდან პირდაპირ უარის თქმა არ არის მიღებული.

2. ზ (te-ფორმა) wa ikemasen

ეს მოდელი გამოიყენება მაშინ, როცა მსმენელს რაიმე ეკრძალება.

koko de tabako o sutte wa ikemasen. kin'en desu kara.

აქ არ მოწიოთ, რადგან აქ არ ეწევიან.

ნებართვაზე მკაცრი უარის შემთხვევაში პასუხი იქნება iie, ikemasen. თუმცა,

ასეთი პასუხი არ შეიძლება გავცეთ ასაკით უფროს ადამიანს.

sensei, koko de asonde mo ii desu ka.

მასწავლებელო, შეიძლება აქ ვითამაშო?

iie, ikemasen.

არა, არ შეიძლება.

3. ზ (te-ფორმა) imasu

გარდა მე-14 გაკვეთილში მოცემული მნიშვნელობისა V (te-ფორმა) imasu გამოხატავს რაიმე განგრძობით მდგრმარეობას, რომელიც არის შედეგი წარსულში შესრულებული მოქმედებისა.

watashi wa kekkon-shite imasu.

მე დაქორწინებული ვარ.

watashi wa tanaka-san o shitte imasu.

მე ვიცნობ ბატონ ტანაკას.

watashi wa oosaka ni sundeimasu.

მე ოსაკაში ვცხოვრობ.

watashi wa kamera o motte imasu.

მე მაქვს ფოტოაპარატი.

o motte imasu ნიშნავს “ხელში მიჭირავს”, “თან მაქვს” ან “ვფლობ”.

15

4. 有 (te-つოるま) imasu

有 (te-つおるま) imasu აგრეთვე გამოიყენება იმის სათქმედად, რომ ზმნით გამოხატული მოქმედება მეორდება. ასევე შეიძლება ამ ფორმით გამოვხატოთ, თუ რა სამუშაოს ასრულებს ვინმე. კითხვა “o-shigoto wa nan desu ka”-ს პასუხი 有 (te-つおるま) imasu ფორმით გაეცემა.

IMC wa konpyūtā-sofuto o tsukutte imasu.

IMC კომპიუტერის პროგრამებს აკეთებს.

sūpā de firumu o utte imasu.

სუპერმარკეტში ფირი იყიდება.

mirā-san wa IMC de hataraitemasu.

მილერი IMC-ში მუშაობს.

imōto wa daigaku de benkyō-shite imasu.

ჩემი უმცროსი და უნივერსიტეტში სწავლობს..

5. shirimassen

shitte imasu-ის უარყოფითი ფორმა არის shirimassen.

shiyakusho no denwa-bangō o shitte imasu ka.

მერიის ტელეფონის ნომერი იცით?

hai, shitte imasu.

დიახ, ვიცი.

iiie, shirimassen.

არა, არ ვიცი.

მეთექვსემეტე ბაკვეთილი DAI JŪROKKA

I სიტყვები და გამოთქმები **kotoba to hyōgen**

のる	ჩაჯდომა
[でんしゃに~]	[მატარებელში ჯდება]
おりる	ჩამოსვლა
[でんしゃを~]	[მატარებლიდან ჩამოდის]
のりかえる	გადაჯდომა (გადაჯდება) (მატარებლის ან სხვა ტრანსპორტის შეცვლა)
あびる	გადავლება
[シャワーを~]	[წელის გადავლება; შხაპის მიღება]
いれる	ჩადება (დებს)
だす	გაგზავნა (აგზავნის)
はいる	შესვლა
[だいがくに~]	[ინსტიტუტში შედის]
でる	დამთავრება
[だいがくを~]	[ინსტიტუტს ამთავრებს]
やめる	თავის დანებება, მიტოვება
[かいしゃを~]	[ფირმას თავს ანებებს]
おす	დაჭერა, მიწოდა (აჭერს, აწვება)
わかるい	ახალგაზრდა
ながい	გრძელი
みじかい	მოკლე
あかるい	ნათელი
くらい	ბნელი
せが たかい	მაღალი, ტანადი (ადამიანზე)
あたまが いい	საზრიანი, ჭკვიანი
からだ	სხეული
あたま	თავი
かみ	თმა
かお	სახე
め	თვალი
みみ	ყური
くち	პირი
は	კბილი
おなか	მუცელი
あし	ფეხი
サービス	(service) მომსახურება

ジョギング	(jogging) ძუნბულით სირბილი (~を する ძუნბულით)
シャワー	(shower) შეაპი
みどり	მწვანე
[お]てら	ბუდისტური ტაძარი
じんじや	სინგოისტური ტაძარი
りゅうがくせい	უცხოელი სტუდენტი
-ばん	ნომერი -
どうやって	როგორ, რანაირად
どの~	რომელი ~
[いいえ]	[არა,] ჯერ კიდევ დიდი დროა საჭირო; ჯერ სად არის.
まだ まだ です。	

かいわ	დიალოგი
おひきだしですか	გამოტანა გინდათ (ფულის)?
ます	პირველ რიგში, უპირველესად
キャッシュカード	(cash card) ნაღდი ფულის მაგნიტური ბარათი
あんしよう	საიდუმლო ნომერი (კოდი)
ばんごう	
つぎに	შემდეგ
きんがく	თანხა
かくにん	დარწმუნება, შემოწმება (~する ამოწმებს, რწმუნდება)
ボタン	(button) ღილაკი

JR	(Japanese Railway) იაპონიის რკინიგზა
アジア	(Asia) აზია
バンドナ	(Bandung) ბანდუნგი (ინდონეზიაში)
ベラクルス	(Veracruz) ვერაკრუზი (მექსიკაში)
フランケン	(Franken) ფრანკენი (გერმანიაში)
ベトナム	(Vietnam) ვიეტნამი
フエ	(Hue) ჰუე (ვიეტნამში)
だいがくまえ	(ავტობუსის გაჩერების სახელი)

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

- დილით ძუნძულით დავრბივარ, შხაპს ვიღებ და ფირმაში მივდივარ.
- კონცერტის დამთავრების შემდეგ რესტორანში ვისადილე.
- ოსაკას საჭმელები გემრიელია.
- ეს პერსონალური კომპიუტერი მსუბუქი და მოხერხებულია.

წინადადების მაგალითები rēbun

- გუშინ რა გააკეთეთ?
- ბიბლიოთეკაში წავედი, წიგნი გამოვიტანე, შემდეგ მეგობარს შევხვდი.
- ინსტიტუტამდე როგორ მიდიხართ?
- კიოტოს სადგურში 16 ნომერ ავტობუსში ვჯდები და “დაიგაპუმაე”-ზე ჩამოვდივარ.
- სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ რას გააკეთებთ?
- მამაჩემის ფირმაში ვიმუშავებ.
- როგორი კაცია სანტოსი?
- მაღალი კაცია, შავი თმით.
- როგორი ადგილია ნარა?
- წყნარი და ლამაზი ადგილია.
- ის ვინ არის?
- კარიბაა. ინდონეზიიდან არის, ფუჯის უნივერსიტეტის უცხოელი სტუდენტია.

დიალოგი kaiwa

თუ შეიძლება ამიხსენით, როგორ ვისარგებლო ამ აპარატით?

მარია: უკაცრავად, თუ შეიძლება ამიხსენით, როგორ ვისარგებლო ამ აპარატით.

ბანკის თანამშრომელი: ფულის გამოტანა გინდათ?

მარია: დიახ.

ბანკის თანამშრომელი: კარგით. პირველ რიგში ამას დააჭირეთ.

მარია: დიახ.

ბანკის თანამშრომელი: ნალდი ფულის მაგნიტური ბარათი გაქვთ?

მარია: დიახ, ძი.

ბანკის თანამშრომელი: ეგ აქ ჩადეთ და აკრიფეთ საიდუმლო კოდი (ნომერი). შემდეგ თანხა აკრიფეთ.

მარია: 50 ათასი იენი, 5. . .

ბანკის თანამშრომელი: ამ “მან“ “ენ“-ს ვაჭერთ? შემდეგ ამ “კაკუნინ“ ლილაკს დააჭირეთ.

მარია: დიახ. დიდი მადლობა.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

ATM NO TSUKAI-KATA როგორ ვისარგებლოთ ბანკომატით

o azuke ire	お預け入れ	ფულის შეტანა ანგარიშზე
o-furikomi	お振込み	ფულის გადახდა, ჩარიცხვა ვინმეს ანგარიშზე
o-furikae	お振り替え	გადარიცხვა ვინმეს ანგარიშზე
o-hikidashi	お引き出し	ფულის გამოტანა
tsūchō-kinyū	通帳記入	საბანკო წიგნაკში ჩანაწერის გაკეთება
zandaka shōkai	残高照会	ინფორმაცია დარჩენილი თანხის შესახებ

- დააჭირეთ ეკრანზე დილაკს, იქ სადაც o-hikidashi წერია. ავტომატი მოგთხოვთ ბარათს – kādo o irete kudasai.
- შეაცურეთ ბარათი ჭრილში, რომლის ქვეშ წერია kādo.
- ეკრანზე გამოსული ციფრების ცხრილზე აკრიფეთ თქვენი საიდუმლო ნომერი (კოდი). ეკრანზე გამოსახულება შეიცვლება.
- ამჯერად აკრიფეთ გამოსატანი თანხა და დააჭირეთ ეკრანზე en დილაკს.
- თუ ეკრანზე ყველა მონაცემი სწორია, დააჭირეთ kakunin დილაკს. ავტომატი გთხოვთ დაელოდოთ – shō-shō o-machi kudasai.
- აიღეთ ფული და ბარათი.

kādo	en	kakunin
カード	円	確認

IV გრამატიკა bumpō

1.	V1 ~ ზ1 (te ფორმა)	V2 ~ ზ2 (te ფორმა)	...	Vn ზn

თუ რამდენიმე მოქმედება ხდება ერთმანეთის მიყოლებით, ამ მოქმედების გამომხატველი ზმნები დებულობენ te ფორმას და განლაგდებიან იმ თანმიმდევრობით, რომლითაც მოქმედებები ხდება. მხოლოდ ბოლოს შესრულებული მოქმედების აღმნიშვნელი ზმნა დებულობს დასრულებულ ფორმას და მისი დრო განსაზღვრავს მის წინ შესრულებულ ყველა მოქმედებათა დროს.

asa jogingu o shite, shawā o abite, kaisha e ikimasu.

დილით ძუნბულით დავრბივარ, შხაპს ვდებულობ და ფირმაში მივდივარ.
batumi e itte, umi de oyoide, jūsu o nomimashita.

წაველი ბათუმში, ვიცურავე ზღვაში და წვენი დავლიქ.

2.	V1 i-ზდ.სხ. (i-ს გარეშე) kute,	V2 ~

როდესაც წინადადება, რომლის შემასმენელი ნაწარმოებია i-ზედსართავი სახელით, უკავშირდება სხვა წინადადებას, i-ზედსართავ სახელს ჩამოშორდება i და დაემატება kute.

oki
→ oki-kute

chiisai
→ chiisa-kute

ii
→ yo-kute (გამონაკლისი)

mirā-san wa wakakute, genki desu.

მილერი ახალგაზრდაა და სიცოცხლით სავსე.

kinō wa tenki ga yokute, atsukatta desu.

გუშინ კარგი ამინდი იყო და ცხელოდა.

3.

~ პ ~na ზდ.სხ. (na-ს გარეშე)	de, ~	~ ~

როდესაც წინადადება, რომლის შემასმენელი ნაწარმოებია არსებითი სახელით ან na-ზედსართავი სახელით, უკავშირდება სხვა წინადადებას, desu გადაიქცევა de-დ.

karina san wa indonesia jin de, kyōto-daigaku no ryūgakusei desu.

კარინა ინდონეზიიდან არის და კიოტოს უნივერსიტეტის უცხოელი სტუდენტია.

mirā-san wa hansamu de shinsetsu desu.

მილერი კარგი შესახებია და თავაზიანი.

nara wa shizuka de, kireina machi desu.

ნარა წყნარი და ლამაზი ადგილია.

16

1. **შენიშვნა:** წინადაღების შეკავშირების ამ წესით განსხვავებული თემის (ქვემდებარის) მქონე წინადაღებებიც შეიძლება დავუკავშიროთ ერთმანეთს.
karina san wa gakusei de, maria san wa shufu desu.

კარინა სტუდენტია, მარია კი - დიასახლისი.

2. **შენიშვნა:** ამ წესით ვერ დავუკავშირებთ ერთმანეთს საპირისპირო აზრის
მქონე წინადაღებებს.

X kono heyas wa semakute, kirei desu.

O kono heyas wa semai desu ga, kirei desu.

ეს ოთახი პატარაა, მაგრამ ლამაზი.

4.

¶1

~ ზ1 (te ფორმა) kara,

¶2

~ ზ2

ორი წინადაღების ასეთი წესით გაერთიანება გვიჩვენებს, რომ მეორე
წინადაღების ზ2 ზმნით გამოხატული მოქმედების შესრულებას განაპირობებს
ზ1 მოქმედება.

kuni e kaette kara, chichi no kaisha de hatarakimasu.

სამშობლოში რომ დავბრუნდები, მამაჩემის ფირმაში ვიმუშავებ.

konsato ga owatte kara, resotoran de shokujishi-mashita.

კონცერტი რომ დამთავრდა, რესტორანში ვისადილე.

შენიშვნა: დამოკიდებული წინადაღების სუბიექტს დაერთვის ga თანდებული.

5. პ1 wa პ2 ga ზდ.სხ. desu

ეს ფორმა გამოიყენება რაიმე ადგილის ან ადამიანის გარეგნობის აღსაწერად.
პ1 არის წინადაღების თემა და დაერთვის თანდებული wa; პ2 კი ის, რაც
ზედსართავი სახელით ხასიათდება.

ōsaka wa tabemono ga oishii desu. ოსაკაში საჭმელი გემრიელია.

doitsu no furanken wa wain ga yūmei desu.

გერმანიაში ფრანგენი ლვინითაა ცნობილი.

mariamu-san wa kami ga nagai desu. მარიამს გრძელი თმა აქვს.

6. dōyatte

dōyatte კითხვითი სიტყვაა და გამოიყენება იმის საკითხავად, თუ რა ხერხით
ან მეთოდით სრულდება მოქმედება.

daigaku made dōyatte ikimasu ka.

როგორ მიღიხართ ინსტიტუტამდე?

kyōto eki kara 16-ban no basu ni notte, daigaku-mae de orimasu

კიოტოს სადგურში 16 ნომერ ავტობუსში ვჯდები და “დაიგაბუმაკ“-ზე
ჩამოვდივარ.

7. dono პ

dono კითხვითი სიტყვაა და გამოიყენება იმის რომ მსმენელმა გამოყოს,
ორი ან მეტი არსებითი სახელიდან ერთ-ერთი.

santosu-san wa dono hito desu ka.

რომელია ბატონი სანტოსი?

ano se ga takakute, kami ga kuroi hito desu.

ის მაღალი, შავთმიანი კაცია.

მეჩვიდეთი ბაკვათილი DAI JŪNANA KA

I სიტყვები და გამოთქმები   **kotoba to hyōgen**

おぼえる	დამახსოვრება (იმახსოვრებს)
わすれる	დავიწყება (ივიწყებს)
なくす	დაკარგვა (კარგავს)
だす	მიცემა, ჩაბარება
[レポートを~]	[ანგარიშს აძლევს, აბარებს]
はらう	გადახდა (იხდის)
かえす	დაბრუნება, ჩასესხება (აბრუნებს)
でかける	გარეთ გასვლა (გარეთ გადის)
ぬぐ	გახდა (იხდის)
もっていく	წაღება (მიაქვს)
もってくる	მოტანა (მოაქვს)
しんぱいする	ნერვიულობა, განცდა (ნერვიულობს, განიცდის)
ざんぎょうする	განსაზღვრულ დროზე მეტხანს მუშაობა (დამატებით მუშაობს)
しゅっちょする	მივლინებაში წასვლა (მივლინებაში მიდის)
のむ	დალევა
[くすりを~]	[წამალს სვამს]
はいる	შესვლა, ჩასვლა
[おふろに~]	[აბაზანაში შედის, ჩადის]
たいせつ[な]	აუცილებელი, მნიშვნელოვანი, ძვირფასი
だいじょうぶ[な]	არა უშავს რა, ყველაფერი კარგადაა საშიში
あぶない	პრობლემა, საკითხი, ამოცანა
もんだい	პასუხი
こたえ	არ მოწიოთ, მოწევა აკრძალულია
きんえん	[სამედიცინო] დაზღვევა
[けんこう]ほけんしよう	გაცივება, გრიპი
かぜ	სიცხე
ねつ	ავადმყოფობა
びようき	წამალი
くすり	აბაზანა
[お]ふろ	ზედა ჩასაცმელი, ჟაბეტი
うわぎ	თეთრეული, შიდა ჩასაცმელი
したぎ	ექიმი (ექიმისადმი მიმართვისას)
せんせい	ორი-სამი ~ (აქ “~” თვლის სუფიქსია)
2, 3 ~	

2, 3 にち
~まで に
す から

2, 3 დღე
~მდე (მიუთითებს ვადას)
ამიტომ, ამგვარად

かいわ
どうしましたか。
[~が]いたいです。
のど
おだいじに

დიალოგი
რაშია საქმე? რა მოგივიდათ?
[~] მტკიცა
ყელი
თავს გაუფრთხილდით (ასე ეუბნებიან ავადმყოფს)

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. აქ სურათს ნუ გადაიღებთ!
2. პასპორტი უნდა აჩვენოთ.
3. შეგიძლიათ ანგარიში არ ჩააბაროთ.

წინადადების მაგალითები rēbus

1. აქ მანქანას ნუ გააჩერებთ.
უკაცრავად.
2. ექიმო, ალკოჰოლის მიღება შეიძლება?
არა, 2, 3 დღე არ დალიოთ.
დიახ, გასაგებია.
3. ამ საღამოს დასალევად წამოხვალ?
მაპატიე, დღეს ცოლს შევუთანხმდი და ადრე უნდა დავბრუნდე.
4. ანგარიში როდის ჩაგაბაროთ?
პარასკევს ჩამაბარეთ, თუ შეიძლება.
5. ბავშვებმაც უნდა გადაიხადონ?
არა, არ უნდა გადაიხადონ.

დიალოგი kaiwa

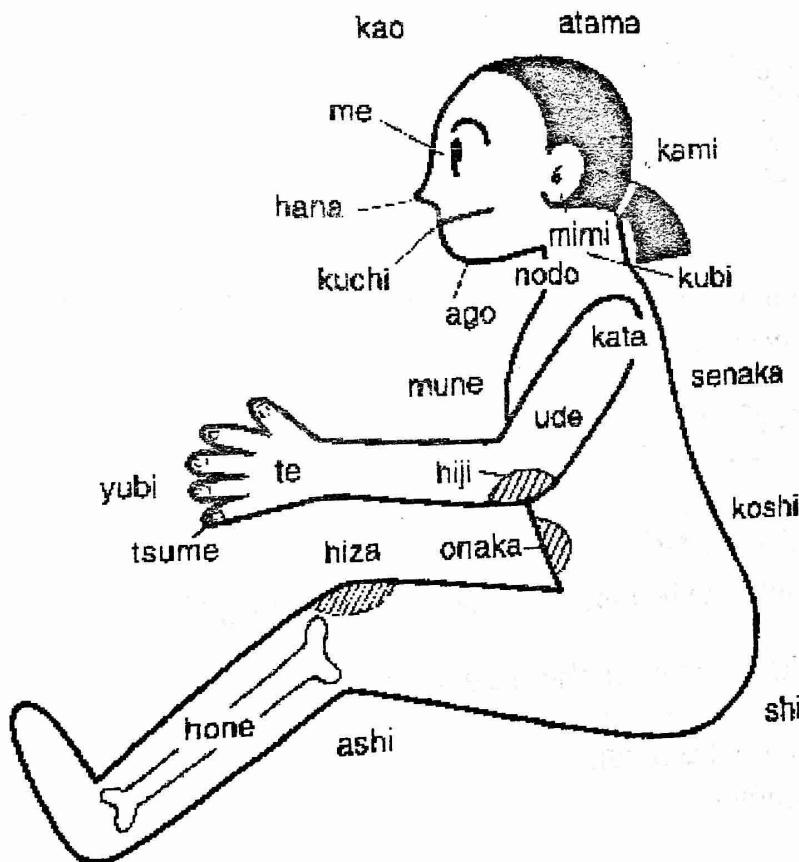
რაშია საქმე?

ექიმი:	რამ შეგაწუხათ?
მაცუმოტო:	გუშინდელი დღიდან ყელი მტკიცა და ცოტა სიცხეც მაქვს.
ექიმი:	აბა, გაალეთ პირი.
ექიმი:	გაცივდით, არა? უნდა დაისვენოთ.
მაცუმოტო:	კი, მაგრამ, ხვალ ტოკიოში ვარ წასასვლელი საქმეზე.
ექიმი:	კარგი, მაშინ დღეს დალიეთ წამალი და ადრე დაწექით.
მაცუმოტო:	დიახ.
ექიმი:	გარდა ამისა, ამ საღამოს აბაზანას ნუ მიიღებთ.
მაცუმოტო:	დიახ, გასაგებია.
ექიმი:	აბა, თავს გაუფრთხილდით.
მაცუმოტო:	დიდი მადლობა.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია
KARADA · BYOKI სხეული და დაავადებები

dō shimashita ka. რა გაწუხებთ?

atama ga itai	თავი მტკიცა	memai ga suru	თავბრუ მეხვევა
o-naka ga itai	მუცელი მტკიცა	geri o suru	ფაღარათი მაქვს
ha ga itai	კბილი მტკიცა	benpi o suru	ყაბზობა მაქვს; კუჭში შეკრულობა მაქვს
netsu ga aru	სიცხე მაქვს	kega o suru	დავშავდი;
seki ga aru	მახველებს	yakedo o suru	დავიწვი
hanamizu ga deru	სურდო მაქვს	shokuyoku ga nai	მადა არ მაქვს
chi ga deru	სისხლი მომდის	kata ga koru	მხარის კუნთი გამიშეშდა
hakike ga suru	გული მერევა	karada ga darui	მოთენილი ვარ
samuке ga suru	მაციებს	kayui	მექავება

kaze
infuenza
mōchō
gikkurigoshi
nenza
kossetsu
futsukayoi

გაცივება
გრიპი
ბრძანა ნაწლავი
რადიკულიტი (წელის გაშეშება)
ღრძობა, გეგენების დაზიანება, დაჭიმვა
მკლის მოტეხილობა
ნაბახუსევი

IV გრამატიკა bumpō

1. ზ nai-ფუძე

nai-ფუძე სხვადასხვა ჯგუფის ზმნებისათვის სხვადასხვანაირად იწარმოება.
I jgufi

ზმნის დაბოლოების ბოლოკიდური ა იცვლება a-თი.

kaku	→ kaka
yomu	→ yoma
kau	→ kawa

isogu	→ isoga
hanasu	→ hanasa
matsu	→ mata

1. შენიშვნა: თუ ზმნის დაბოლოება (ბოლო მარცვალი) არის მხოლოდ ა მაშინ
ბოლოში a-ს ნაცვლად ჩნდება wa. მაგალითად kau → kawa.

2. შენიშვნა: როდესაც ზმნის დაბოლოება არის tsu ბოლოში მოსალოდნელი
tsa-ს მაგივრად გაჩნდება ta, რადგან იაპონურ ენაში ასობგერა tsa არ არის.
მაგალითად matsu → mata.

II jgufi

ჩამოშორდება დაბოლოება ru.

miru	→ mi
oshieru	→ oshie
taberu	→ tabe

III jgufi

suru და ყველა suru-თი ნაწარმოებ ზმნას ჩამოშორდება დაბოლოება ru.
kuru ზმნა მთლიანად იცვლება. მისი nai ფუძე არის ko.

suru	→ shi
benkyō-suru	→ benkyō-shi
kuru	→ ko

2. ზ (nai-ფუძე) nai de kudasai

ამ მოდელით შედგენილი წინადაღებით ვთხოვთ მოსაუბრეს არ გააკეთოს
რაიმე.

watashi wa genki desu kara, shinpai-shinaide kudasai.

მე კარგად ვარ და არ ინერვიულოთ.

koko de shashin o toranaide kudasai.

აქ სურათს ნუ გადაიღებთ.

3. ზ (nai-ფუძე) nakereba narimasen

ეს მოდელი გვიჩვენებს, რომ მოქმედება უნდა შესრულდეს სუბიექტის
სურვილის მიუხედავად.

kusuri o nomanakereba narimasen. წამალი უნდა დალიო.

4. なくて (nakute) mo ii desu

ამ მოდელით შედგენილი წინადადებით მსმენელს უფლება ეძლევა არ შეასრულოს მოქმედება.
ashita konakute mo ii desu. შეგიძლიათ ხვალ არ მოხვიდეთ.

5. ა(ობიექტი) wa

მექვსე გაკვეთილში ვისწავლეთ, რომ o თანდებული თან ახლავს ზმნის პირდაპირ ობიექტს. wa თანდებული კი – წინადადების თემას. ახლა ვნახოთ, როგორ გადაიქცევა ობიექტი წინადადების თემად მისი თანმხლები o თანდებულის wa თანდებულით შეცვლის შედეგად.

koko ni nimotsu o okanaide kudasai.

აქ ნუ დადებო ბარგს.

nimotsu wa koko ni okañaide kudasai.

რაც შეეხება ბარგს, აქ ნუ დადებო მას.

kaisha no shoku dō de hirugohan o tabemasu.

მე ფირმის სასადილოში ვსადილობ.

hirugohan wa kaisha no shokudō de tabemasu.

რაც შეეხება სადილს, ფირმის სასადილოში ვჭამ ხოლმე.

6. ა (დრო) made ni ხ

ეს მოდელი გვიჩვენებს, რომ არსებითი სახელით აღნიშნული დრო, მოქმედების შესასრულებლად ბოლო ვადად.

kaigi wa 5-ji made ni owarimasu.

კრება 5 საათამდე დამთავრდება.

do-yōbi made ni hon o kaesanakereba narimasen.

წიგნი შაბათამდე უნდა დავაბრუნო.

მეთვრამეტე ბაკვეთილი DAI JŪHACHI KA

I სიტყვები და გამოთქმები   **kotoba to hyōgen**

できる	შეძლება (შეუძლია)
あらう	გარეცხვა (რეცხავს)
ひく	დაკვრა (უკრავს) (პიანინოზე, სიმებიან ინსტრუმენტებზე)
うたう	სიმღერა (მღერის)
あつめる	შეგროვება (აგროვებს)
する	გადაგდება (აგდებს)
かえる	გამოცვლა, გადაცვლა (ცვლის)
うんてんする	მანქანის მართვა (მანქანას მართავს)
よやくする	წინასწარი შეკვეთა, დაჯავშნა (უკვეთავს, ჯავშნის)
けんがくする	დათვალიერება შესწავლის მიზნით (ათვალიერებს)
ピアノ	(piano) პიანინო
-メートル	(meter) -მეტრი
こくさい~	საერთაშორისო
げんきん	ნაღდი ფული
しゅみ	პობი, გატაცება
につき	დღიური
[お]いのり	ლოცვა
かちょう	განყოფილების უფროსი
ぶちょう	დეპარტამენტის უფროსი
しゃちょう	კომპანიის პრეზიდენტი

かいわ

どうぶつ

うま

へえ

それは おもしろいですね。

なかなか

ぼくじょう

ほんとうですか。

ぜひ

ビートルズ

დიალოგი

ცხოველი

ცხენი

მართლა! (გამოიყენება გაოცების გამოსახატავად)
ეს საინტერესოა.

ძნელად, არა და არ ~ (გამოიყენება ზმნის უარყოფით
ფორმასთან)

საძოვარი (ცხენების ძროხების ან ცხვრებისთვის)
მართლა?

აუცილებლად

(Beatles) ბითლზი (ცნობილი ინგლისური
როკ-ჯგუფი)

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. მიღებს შეუძლია იქროგლიფების კითხვა.
2. ჩემი პობი ფილმის ყურებაა.
3. დაწოლის წინ დღიურს ვწერ.

წინადადების მაგალითები rēbun

1. თხილამურებით სიარული შეგიძლიათ?
დიახ, შემიძლია, მაგრამ კარგად არა.
- 2 მარია, პერსონალური კომპიუტერის მოხმარება შეგიძლიათ?
არა, არ შემიძლია.
3. რომელ საათამდე შეიძლება ოსაკას ციხე-სიმაგრის დათვალიერება?
5 საათამდე.
4. შეიძლება მაგნიტური ბარათით გადახდა?
უკაცრავად, (მაგრამ) ნადდი ფულით გადაიხადეთ, თუ შეიძლება.
5. რა არის თქვენი პობი?
ძველი საათების შეგროვება.
6. იაპონელმა ბავშვებმა სკოლაში შესვლამდე პირაგანა უნდა ისწავლონ?
არა, შეუძლიათ არ ისწავლონ.
7. ჭამამდე ეს წამალი დალიეთ.
დიახ, გასაგებია.
8. როდის დაქორწინდით?
სამი წლის წინ დავქორწინდი.

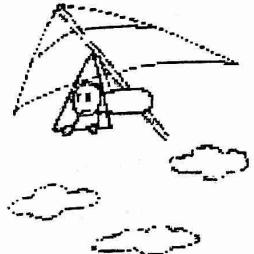
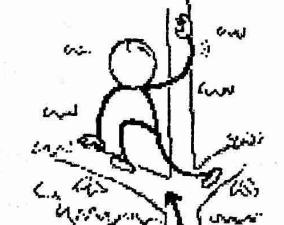
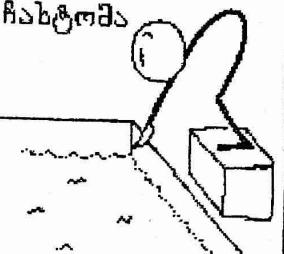
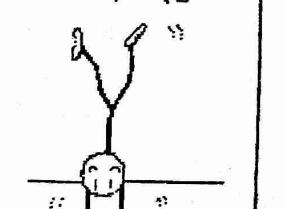
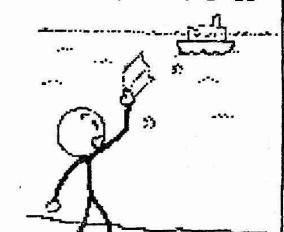
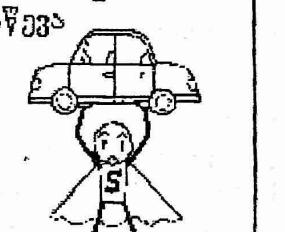
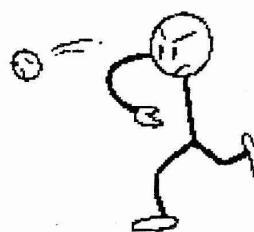
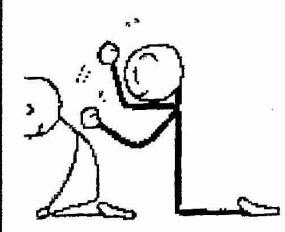
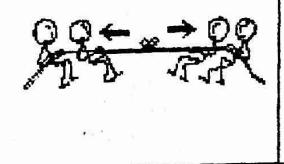
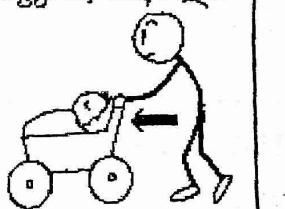
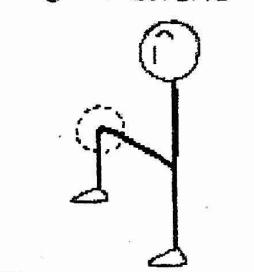
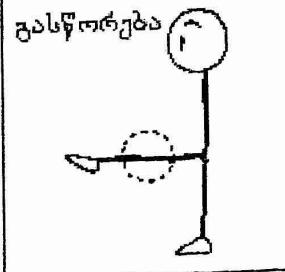
დიალოგი kaiwa

რა არის თქვენი პობი?

იამადა:	ბატონო სანტოს, რა არის თქვენი პობი?
სანტოსი:	ფოტოსურათების გადაღება.
იამადა:	რა სურათებს იღებთ?
სანტოსი:	ცხოველების სურათებს. განსაკუთრებით ცხენები მიყვარს.
იამადა:	რას მეუბნებით! ეს საინტერესოა. რაც იაპონიაში ჩამოხვედით ცხენების სურათები გადაიღეთ?
სანტოსი:	არა. იაპონიაში ძნელია ცხენის ნახვა.
იამადა:	პოკაიდოზე ცხენების საძოვრები ბევრია.
სანტოსი:	მართლა? თუ ასეა, ზაფხულის შვებულების დროს იქ წავალ.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

UGOKI მოძრავებები

tobu ურენა 	tobu ხტომა 	noboru ასვლა 	hashiru სირბილი
oyogu ცხრვა 	moguru ყვინვა 	tobikomu ჩახტომა 	sakadachi-suru ყირამალა დგომა
hau უორთხვა 	keru წისძლის კვრა 	furu ხეჭის დაქცევა 	mochiageru აწევა
nageru გაფანტუქა 	tataku დარტყმა 	hiku მოქაჩვა 	osu მიჭერა, მიწოდება
mageru მოხრა 	nobasu გასწორება 	korobu დაცემა 	furimuktu უკან მიხედვა

IV გრამატიკა   სუნთქმა

1. ზმნის ლექსიკონური ფორმა

ეს ის ფორმაა, რომელითაც ზმნა ლექსიკონშია წარმოდგენილი.

2.

ქ(ლექ. ფორმა) koto	ga dekimasu

dekimasu არის ზმნა, რომელიც გამოხატავს რაიმეს შეძლებას. **ga**-ს წინ გვაქვს ის, რისი გაკეთებაც შეუძლია სუბიექტს, რაც შეიძლება გამოხატული იყოს არსებითი სახელით, ან ზმნის ლექსიკონური ფორმით, რომელსაც დართული აქვს **koto**.

1) არსებითი სახელი

ga-ს წინ მდგომი არსებითი სახელი ძირითადად მოქმედების გამომხატველი არსებითი სახელია. ასე მაგალითად: ცვავა, მანქანის გარება, თხილამურებით ხიარული, აგრეთვე *nihon-go*, რომელიც ასოცირებულია მოქმედება *hanasu*-სთან, ან *piano*, რომელიც ასოცირდება მოქმედება *hiku*-სთან.
mirā-san wa nihon-go ga dekimasu.

მილერს შეუძლია იაპონურად ლაპარაკი.

yuki ga takusan furimashita kara, kotoshi wa sukii ga dekimasu.

ბევრი მოთვა, ამიტომ წელს შეგვიძლია ვითხილამუროთ.

2) ზმნა

როდესაც ზმნა არის გამოყენებული რაიმეს გაკეთების შესაძლებლობის გამოხახად ზმნის ლექსიკონურ ფორმას ემატება **koto**.

mirā-san wa kanji o yomu koto ga dekimasu.

მილერს შეუძლია იეროგლიფების კითხვა.

kādo de harau koto ga dekimasu.

შეგვიძლიათ მაგნიტური ბარათით გადაიხადოთ.

3.

watashi no shumi wa	ა	desu
	ზ (ლექ. ფორმა) koto	

ა არსებითი სახელი ან ზ (ლექ. ფორმა) **koto** შესაძლებელია გამოხატავდეს პობის. ზ (ლექ. ფორმა) **koto** არსებით სახელთან უფრო აკონკრეტებს პობის არსების.

watashi no shumi wa ongaku desu. ჩემი პობია მუსიკა.

watashi no shumi wa ongaku o kiku koto desu.

ჩემი პობია მუსიკის მოსმენა.

4.

1)

ზ1 (ლექ. ფორმა) mae ni, ზ2

ეს ფორმა გვიჩვენებს რომ ზ2 მოქმედება ხდება უფრო ადრე, ვიდრე ზ1. ამასთან, მნიშვნელობა არა აქვს ზ2 წარსულ დროშია თუ ახლანდელ/მომავალში. ზ1 ყოველთვის ლექსიკონურ ფორმაშია.

nihon eくる mae ni, nihon-go o benkyō-shimashita.

იაპონიაში ჩემოსვლამდე იაპონურს ვსწავლობდი.

neru mae ni hon o yomimasu.

დაძინებამდე წიგნს ვკითხულობ.

2)

პ no**mae ni, ზ**

როდესაც mae ni მოდის არსებითი სახელის შემდეგ, არსებით სახელს დაერთვის თანდებული no. აქ არსებითი სახელი მოქმედების გამომხატველი ან მოქმედებასთან დაკავშირებული სახელია.

shokujī no mae ni, te o araimasu. ჯამის წინ ხელებს ვიბან.

3)

თვლადი პერიოდი**mae ni, ზ**

თუ mae ni-ს წინ დგას თვლადი დროის პერიოდი no საჭირო აღარ არის.

tanaka-san wa 1-jikan mae ni, dekakemashita.

ბატონი ტანაკა ერთი საათის წინ გავიდა.

5. nakanaka

სიტყვა nakanaka ზმნის უარყოფით ფორმასთან ერთად ნიშნავს “ძნელად”, “არა და არ”.

nihon de wa nakanaka uma o miru koto ga dekimasen.

იაპონიაში ძნელად თუ ნახავთ ცხენს.

შენიშვნა: wa თანდებული დაერთვის nihon de-ს და ხაზი უსვამს წინადადებაში ნახსენებ ადგილს.

6. zehi

zehi გამოიყენება იმედის, ან სურვილის გამომხატველ წინადადებებში, სადაც შემასმენელია: hoshii desu, ზ (masu-ფორმა) tai desu, ან ზ (te-ფორმა) kudasai და ხაზს უსვამს წინადადებით გამოხატულ სურვილს ან იმედს.

zehi hokkaidō e ikitai desu.

ძალიან მინდა ჰოკაიდოზე წასვლა.

zehi asobi ni kite kudasai.

აუცილებლად მოდით სტუმრად.

**გეცხრაგვეტე ბაკვეთილი
DAI JŪKYŪ KA**

I სიტყვები და გამოთქმები   kotoba to hyōgen

のぼる	あさづらう
[やまに~]	[ミタマニエ オドロバ]
とまる	ガヒョウエバ
[ホテルに~]	[スアスチュムルンシヨ ヒョウエバ]
そうじする	ドアラグエბა, დასუფთავება (ალაგებს, ასუფთავებს)
せんたくする	ガルナツカვა (რეცხავს)
れんしゅうする	ガルჯიში (ვარჯიშობს)
なる	ガキドリマ, ガアカクユガ (ხდება, იქცევა)
ねむい	モリムოルゲული, ძილის სურვილით შეპყრობილი
つよい	ძლიერი
よわい	セウセヂ
ちようしがいい	ガルガリ モダガムアラユリბა
ちようしがわるい	セウドリ モダガムアラユリბა
ちようし	モダガムアラユリბა
ゴルフ	(golf) გოლფი (~を する გოლფს თამაშობს)
すもう	セウムო (იაპონური ორთაბრძოლის ერთ-ერთი სახეობა)
パチンコ	カヒンゴ (სათამაშო ავტომატების სახეობა) (~を する カヒンゴში თამაშობს)
おちゃ	ჩაის ცერემონია
ひ	ロリ
いちど	エリトケレ
いちども	エリトケレლაც オル
だんだん	タナドアタナ
もうすぐ	モラリ
おかげさまで	トケヴენი წყალობით (ამბობენ მიღებული დახმარების სამადლობელოდ)

დიალოგი

かいわ
かんぱい
じつは
ダイエット
なんかいも
しかし
むり[な]
からだに いい
ケーキ

გაუმარჯოს (სადღეგრძელოს თქმისას)
სინამდვილეში; საქმე იმაშია რომ . . .
(diet) დიეტა (~を する გასახდომად დიეტას იცავს)
ბევრჯერ
მაგრამ
გაუმართლებელი, შეუძლებელი, ზედმეტი
ჯანმრთელობისათვის კარგი
ტორტი, ნამცხვარი

かつしか ほくさい

კაცუშიკა პოკუხაი (ედოს პერიოდის ცნობილი
მხატვარი) (1760~1849წწ.)

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. მე სუმო მინახავს.
2. დასვენების დღეს ვთამაშობ ჩოგბურთს, მიუდივარ სასეირნოდ.
3. ახლა თანდათან დაცხება.

წინადადების მაგალითები rēbun

1. პოკაიდოზე ყოფილ ხართ?
დიახ, ერთხელ. 2 წლის წინ მეგობართან ერთად ვიყავო.
2. ცხენზე მჯდარ ხართ?
არა, ერთხელაც არა. ძალიან მინდა დავჯდე.
3. ზამთრის არდადებზე რას აკეთებდით?
კიოტოს ბუდისტური და სინგოისტური ტაძრები ვნახე, მეგობრებთან ერთად წვეულება მოვაწყე და ასე შემდეგ.
4. რის გაკეთებას აპირებთ იაპონიაში?
მინდა ვიმოგზაურო, შევისწავლო ჩაის ცერემონია და ა.შ.
5. თავს როგორ გრძნობთ?
გამოვაეთდი, გმადლობთ.
6. თქვენ უკვე კარგად იცით იაპონური.
გმადლობთ, მაგრამ ჯერ არც ისე კარგად ვიცი.
7. ტერეზა, რა გინდა გამოხვიდე?
ექიმი მინდა გამოვიდე.

დიალოგი kaiwa

ხვალიდან დიეტაზე ვარ

უკელა ერთად:

გაუმარჯოს.

მაცუმოტო იოშიკო:

ქალბატონო მარია, თქვენ ცოტას მიირთმევთ.

მარია:

დიახ, მართალი გითხრათ გუშინდელიდან დიეტაზე ვარ.

მაცუმოტო იოშიკო:

მართლა? მეც ბევრჯერ მიცდია დიეტის დაცვა.

მარია:

როგორი დიეტის?

მაცუმოტო იოშიკო:

ყოველდღე ვჭამდი მხოლოდ ვაშლს და ვსვამდი ბევრ წყალს.

ბატონი მაცუმოტო:

მაგრამ ზედმეტი დიეტა ჯანმრთელობისათვის მავნეა.

მარია:

დიახ, მართალია.

მაცუმოტო იოშიკო:

ქალბატონო მარია, ეს ტორტი გემრიელია.

მარია:

მართლა? მაშინ დიეტას ხვალიდან დავიცავ.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია
DENTŌ · BUNKA · GORAKU
 ტრადიციები, კულტურა, გასართობები

sadō ჩაის ცერემონია (ocha)	kadō (ikebana) ქართულების დარწმუნების ხაწყობის ხელოვნება	shodō ქალიბრაცია
kabuki კაბუკი	taiko თორმელი (თეატრის ნიდგენით)	bunraku ბურაკუ (თოვლინების თეატრი)
sumō სუმო	jūdō ჟიუდო	kendō კენდო
karate კარატე	manzai, rakugo ძუმორისტული დიალოგი	igo გო (თაპლიური თამაში) shōgi იაპლიური ჭადრაკი
pachinko პაჩინკო	karaoke კარაოკე	bon-odori ბონის ცეკვა

IV გრამატიკა bumpō

1. ზ ta-ფორმა

ზმნის ta-ფორმა იწარმოება ზუსტად ისე, როგორც te-ფორმა. განსხვავება იმაშია, რომ ზმნის ბოლოებურ ტე-ს ცვლის ta. პოლოკიდურ de-ს კი da.

	te-ფორმა	ta-ფორმა
I ჯგუფი	kaite →	kaita
II ჯგუფი	nonde →	nonda
III ჯგუფი	tabete →	tabeta
	kite →	kita
	shite →	shita

2. ზ (ta-ფორმა) koto ga arimasu

მოდელი გამოიყენება წარსულში მიღებული გამოცდილების გადმოსაცემად. uma ni notta koto ga arimasu. ცხენზე ვმჯდარვარ.

დააკვირდით, რომ წარსულის კონკრეტულ მომენტში რაიმეს გაკეთება განსხვავებული წინადადებით გამოიხატება:

kyonen hokkaidō de uma ni norimashita.

შარშან ჰოკაიდოზე ცხენზე დავჯექი.

3. ზ1(ta-ფორმა) ri, ზ2(ta-ფორმა) ri და ა. შ. shimasu

ამ მოდელის წინადადება გვიჩვენებს, რომ სრულდება უკვე ჩამოთვლილი და მათი მსგავსი მოქმედებები. მოქმედებების შესრულების დროს განსაზღვრავს წინადადების ბოლოს მდგომი suru ზმნის დრო.

nichi-yōbi wa tenisu o shitari, eiga o mitari shimasu.

კვირა დღეს ვთამაშობ ჩოგბურთს, ვუყურებ ფილმს და სხვა მსგავს რამეს ვაკეთებ.

nichi-yōbi wa tenisu o shitari, eiga o mitari shimasu.

წინა კვირას ვითამაშე ჩოგბურთი, ვუყურებ ფილმს და სხვა მსგავსი რამეებით გავერთე.

შენიშვნა: არ შეგეძლოთ ეს მოდელი მე-16 გაკვეთილში ნასწავლ ზმნის te ფორმებით შედგენილ წინადადებასთან:

nichi-youbi wa tenisu o shite, eiga o mimashita.

კვირას ვითამაშე ჩოგბურთი, შემდეგ ფილმს ვუყურე.

ამ ბოლო მაგალითში ნათლად ჩანს, რომ ზმნის te-ფორმებით შედგენილ წინადადებაში მოქმედება ხდება ზუსტად იმ თანმიმდევრობით, როგორც არის მოცემული. ზ1(ta-ფორმა) ri, ზ2(ta-ფორმა) ri და ა. შ. shimasu წინადადებაში მოცემულ მოქმედებებს შორის თანმიმდევრობა არ ჩანს. ეს მოქმედებები მხოლოდ და მხოლოდ მაგალითად არის მოყვანილი იმ მრავალ მოქმედებათაგან, რომელიც სრულდება მოცემულ შემთხვევაში (კვირა დღეს).

4.

i-ზღ.სხ.(i-ს გარეშე) ku	narimasu
na-ზღ.სხ.(na-ს გარეშე) ni	
ɔ ni	

narimasu ნიშნავს “გახდომას”, “რაიმედ გადაქცევას” და უჩვენებს მდგომარეობის ცვლილებას, ერთი მდგომარეობიდან ან გითარებიდან მეორეში გადასვლას.

samui	→ samuku narimasu	აცივდება
genki [na]	→ genki ni narimasu	გამოჯანმრთელდება
25-sai	→ 25-sai ni narimasu	25 წლის გახდება

5. sō desu ne

ამ გამოთქმით ოქვენ ეთანხმებით მოსაუბრეს ან გამოხატავთ სიმპატიას მისი ნათქვამის მიმართ:

samuku narimashita ne. აცივდა, არა?

sō desu ne. დიახ, დიახ.

მეოცე ბაპვეთილი

DAI NIJUKKA

kotoba to hyōgen

I სიტყვები და გამოთქმები

いる	დაჭირვება
[ビザが~]	[ビща საჭიროა]
しらべる	მოძიება, გამოკვლევა, გაგება (იძიებს, იკვლევს, იგებს)
おす	შეკეთება, შესწორება (აკეთებს, ასწორებს)
しゅうりする	შეკეთება (აკეთებს)
でんわする	ტელეფონზე დარეკვა (რეკავს)
ぼく	მე (იყენებენ მამაკაცები უბრალო საუბარში. შეესაბამება <i>watashi</i> -ს)
きみ	შენ (იყენებენ მამაკაცები უბრალო საუბარში.)
～くん	შეესაბამება <i>anata</i> -ს)
うん	(იყენებენ მამაკაცის სახელთან ერთად, უბრალო
ううん	საუბარში. შეესაბამება <i>san</i> -ს)
サラリーマン	ჰო, კი (შეესაბამება <i>hai</i> -ს უბრალო საუბარში)
ことば	არა (შეესაბამება <i>iiie</i> -ს უბრალო საუბარში)
ぶっか	(<i>salary man</i>) მოსამსახურე, ფირმის თანამშრომელი
きもの	სიტყვა, ენა
ビザ	ფასები საქონელზე
はじめ	კიმონო (ტრადიციული იაპონური ტანსაცმელი)
おわり	ვიზა
こっち	დასაწყისი
そっち	დასასრული
あっち	აქ, აქეთ, ამ მიმართულებით (შეესაბამება <i>kochira</i> -ს უბრალო საუბარში)
どっち	მანდ, მანდეთ, მაგ მიმართულებით (შეესაბამება <i>sochira</i> -ს უბრალო საუბარში)
このあいだ	იქ, იქით, იმ მიმართულებით (შეესაბამება <i>achira</i> -ს უბრალო საუბარში)
みんなで	რომელი, რომელი მიმართულებით, სად, საით
～けど	(შეესაბამება <i>dochiras</i> -ს უბრალო საუბარში)
かいわ	ამასწინათ (ახლო წარსული)
くにへかえる?	ყველა ერთად
どうするの?	～ მაგრამ (შეესაბამება <i>ga</i> -ს უბრალო საუბარში)
どうしようかな。	~~~~~
よかつたら	დიალოგი
いろいろ	სამშობლოში ბრუნდები?
	რას აპირებ?
	როგორ მოვიქცე? რა ვქნა?
	თუ გინდა
	სხვადასხვა, რაღაც-რაღაცები

II თარგმანი hon'yaku

წინადაღების მოდელი bunkē

1. ბატინი სანტოსი წვეულებაზე არ მოვიდა.
2. იაპონიაში მაღალი ფასებია.
3. ოკინავას ზღვა ლამაზი იყო.
4. დღეს ჩემი დაბადების დღეა.

წინადაღების მაგალითები rēbun

1. ნაყინს შეჭამ?
კი, შევჭამ.
2. აქ მაკრატელი არის?
არა, არ არის.
3. გუშინ კიმურას შეხვდი?
არა, არ შევხვედრივარ.
4. ხვალ ყველანი კიოტოში ხომ არ წავსულიყავით?
კი, კარგი აზრია.
5. ეგ კარერაისი გემრიელია?
კი, ცხარეა, მაგრამ გემრიელია.
6. ახლა თავისუფალი ხარ?
კი, თავისუფალი ვარ.
არა, ცოტა დაკავებული ვარ.
7. ლექსიკონი გაქვს?
არა, არ მაქვს.

დიალოგი kaiwa

ზაფხულის არდაღებებზე რას აკეთებ?

კობაიაში:	ზაფხულის არდაღებებზე სამშობლოში ბრუნდები?
ტავაპონი:	მინდა დავბრუნდე, მაგრამ... შენ რას აპირებ?
კობაიაში:	რა ვიცი, რას ვიზამ? უუჯის მთაზე ყოფილხარ?
ტავაპონი:	არა.
კობაიაში:	ჰოდა, ერთად ხომ არ წავსულიყავით?
ტავაპონი:	კი. როდის?
კობაიაში:	აგვისტოს დასაწყისში. რას იტყვი?
ტავაპონი:	კარგია.
კობაიაში:	მაშ, რაღაც-რაღაცეებს გავარკვევ და დაგირებავ.
ტავაპონი:	გმადლობ. გელოდები.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია
HITO NO YOBI-KATA ვის ორგორ მიზმართოთ

ოჯახში, ოჯახის წევრები ერთმანეთს მიმართავენ ოჯახის ყველაზე უმცროსი წევრის პოზიციიდან. მშობლები უფროს ვაჟიშვილს **oniichan**-ს (უფროსი ძმა) ან ქალიშვილს **onechan**-ს (უფროსი და) უწოდებენ. ისინი თავს უმცროსი წევრის პოზიციაში იყენებენ და გამოხატავენ პატივისცემას საკუთარი უფროსი შვილის მიმართ.

თუ მშობლები შვილების თვალწინ საუბრობენ, ქმარი ცოლს მიმართავს **okāsan** ან **mama** (დედა), ხოლო ცოლი ქმარს - **otōsan** ან **papa** (მამა). ეს ტრადიცია ახლა თანდათან იცვლება: ზოგიერთი ახალგაზრდა წევრი ერთმანეთს უკვე სახელით მიმართავს.

საზოგადოებაში ადამიანები ერთმანეთს მიმართავენ იმ პოზიციის დასახელებით, რომელიც მოცემულ სიტუაციაში უკავია ამა თუ იმ პირს. მაგალითად: სამსახურში უფროსს მიმართავენ მისი თანამდებობის დასახელებით. მაღაზიაში შესულ მყიდველს უწოდებენ **o-kyaku-sama** (სიტყვასიტყვით ბატონი/ქალბატონი სტუმარი).

IV გრამატიკა   **bunpō**

1. თავაზიანი და უბრალო სტილი

იაპონურ ენას აქვს გადმოცემის ორი სტილი: თავაზიანი და უბრალო.

1) სასაუბრო ენა

თავაზიანი სტილის გამოყენებით საუბრობენ ადამიანები, რომლებსაც ერთმანეთთან ახლო ურთიერთობა არა აქვთ, ან ისინი, რომლებმაც ახლახან გაიცნება ერთმანეთი.

უბრალო სტილი გამოიყენება ახლო მეგობრებსა და ოჯახის წევრებთან ურთიერთობაში.

2) წერილობითი ენა

თავაზიანი სტილით იწერება წერილების უმეტესობა.

უბრალო სტილით იწერება წიგნები, გაზეთები, თეზისები, დღიურები და სხვა.

2. უბრალო ფორმა

უბრალო სტილი თავაზიანი სტილის გამარტივებით მიიღება. აქ შემასმენელი უბრალო ფორმით არის მოცემული. უბრალო ფორმები masu, desu-ის გარეშეა.

თავაზიანი	უბრალო
ashita tōkyō e ikimasu.	ashita tōkyō e iku. ხვალ ტოკიოში მივდივარ.
mainichi isogashii desu.	mainichi isogashii. ყოველდღე დაკავებული ვარ.
sumō ga suki desu.	sumō ga suki. მე მომწონს სუმო.
fūji san ni noboritai desu.	fūji san ni noboritai. ჰუჯის მთაზე მინდა ასვლა.
doitsu e itta koto ga arimasen..	doitsu e itta koto ga nai. გერმანიაში არ ვყოფილვარ.

1. თხრობითი წინადადება

შემასმენელი გამოხატულია		ახლანდელი/მომავალი დრო	წარსული დრო	
თავაზიანი	უბრალო	თავაზიანი	უბრალო	
ზმით	masu-ფორმა yomimasu	ლექ-ური ფორმა yomu	mashita-ფორმა yomimashita	ta-ფორმა yonda
i-ზდ.სხ.-ით	oishii desu	oishii	oishikatta desu	oishikatta
არს.სხ.-ით na-ზდ.სხ.-ით	haru desu suki desu	haru da suki da	haru deshita suki deshita	haru datta suki datta

2. უარყოფითი წინადადება

შემასმენელი გამოხატულია		ახლანდელი/მომავალი დრო	წარსული დრო	
თავაზიანი	უბრალო	თავაზიანი	უბრალო	
ზმით	masu-ფორმა yomimasen	nai-ფორმა yomanai	mashita-ფორმა yomimaseshita	ta-ფორმა yomanakatta
i-ზდ.სხ.-ით	oishiku nai desu	oishiku nai	oishikunakatta desu	oishikunakatta
არს.სხ.-ით na-ზდ.სხ.-ით	haru ja nai desu (haru dewa nai desu) suki ja nai desu (suki dewa nai desu)	haru ja nai suki ja nai	haru deshita suki deshita	haru datta suki datta

3. უბრალო სტილის კითხვითი წინადადება

1) უბრალო სტილის კითხვით წინადადებაში, სადაც შემასმენელი მოცემულია ზმის ლექსიკონური ფორმით, ან i-ზედსართავი სახელით ნაწილაკი ka ხშირად ამოვარდება და კითხვა დაისმის ზმის აღმავალი ინტონაციით nomu (↑), omoshiroi (↑).

kōhii o nomu? (↑) ყავას დალევ?

un, nomu. (↓) კი, დავლევ.

kono hon wa omoshiroi? (↑) ეს წიგნი საინტერესოა?

un, omoshiroku nai. (↓) არა, არ არის საინტერესო.

2) უბრალო სტილის კითხვით წინადადებაში, სადაც შემასმენელი მოცემულია არსებითი სახელით, ან na-ზედსართავი სახელით, da ამოვარდება. ასევე საპასუხო წინადადების ბოლოდანაც შეიძლება ამოვარდეს da. ეს საუბარს რბილ ელფერს აძლევს. ქალები საუბარში იშვიათად იყენებენ da-ს.

konban hima?

ამ საღამოს გცალია? (ასე ამბობენ ქალებიც და ქაცებიც)

un, hima / hima da / hima da yo. კი, მცალია (მამაკაცების საუბარი)

un, hima / hima yo. კი, მცალია (ქალის საუბარი)

un, hima ja nai. არა, არ მცალია. (ასე ამბობენ ქალებიც და ქაცებიც)

20

4. თავისებურებანი უბრალო ფორმის წინადადებებში

1) უბრალო ფორმის წინადადებიდან ხშირად ამოვარდება ის თანდებულები, რომელთა გარეშე წინადადება მნიშვნელობას არ იცვლის.

gohan [o] taberu? საჭმელს შექამ?

ashita kyōto [e] ikanai? ხვალ ტოკიოში არ წამოხვიდოდი?

kono ringo [wa] oishii ne. ეს ვაშლი გემრიელია, არა?

soko ni hasami [ga] aru? იქ მაკრატელი არის?

ნაწილაკები de, ni, kara, made, to არ ამოვარდება, რადგან მათ გარეშე წინადადების აზრი შეიძლება შეიცვალოს.

2) უბრალო ფორმის წინადადებაში ზოგიერთი სიტყვებიდან ასოებიც შეიძლება ამოვარდეს. მაგალითად iru ზმნიდან ასობგერა i.

jisho, motte [i]ru? ლექსიკონი გაქვთ?

un, motte [i]ru. დიახ, მაქვს.

uun, motte [i]nai. არა, არა მაქვს.

3. **kedo**

kedo-ს აქვს იგივე ფუნქცია, რაც ga-ს. ის აკავშირებს ორ წინადადებას და ითარგმნება როგორც “მაგრამ”. keto, უფრო ხშირად, საუბრის დროს გამოიყენება.

sono karē-raisu [wa] oishii? ებ კარე-რაისი გემრიელია?

un, karai keto, oishii. კი, ცხარეა, მაგრამ გემრიელია.

sumō no chiketto [ga] aru keto, issho ni ikanai?

სუმოს ბილეთები მაქვს და ერთად ხომ არ წავიდეთ?

ოცდამეტთე გაპვეთილი
DAI NIJŪIKKA

I სიტყვები და გამოთქმები **kotoba to hyōgen**

おもう	ფიქრი (ფიქრობს)
いう	თქმა (ამბობს)
たりる	საკმარისად ყოფნა (ყოფნის)
かつ	გამარჯვება (იმარჯვებს)
まける	დამარცხება (მარცხდება)
ある	ყოფნა, არსებობა
[おまつりが~]	[დღესასწაული არის]
やくにたつ	გამოდგომა (ადგება)
むだ [な]	ზედმეტი, არასასარგებლო
ふべん[な]	მოუხერხებელი
おなじ	იგივე
すごい	ძლიერი, შესანიშნავი
しゅしよう	პრემიერმინისტრი
だいとうりょう	(ქვეყნის) პრეზიდენტი
せいじ	პოლიტიკა
ニュース	ახალი ამბები
スピーチ	მოხსენება (~を する სიტყვით გამოდის)
しあい	თამაში, შეხვედრა, მატჩი
アルバイト	საათობრივი სამუშაო (~を する მუშაობს)
いけん	თვალსაზრისი, მოსაზრება
[お]はなし	[ვინმეს] საუბარი, ამბავი (~を する საუბრობს)
ユーモア	იუმორი
デザイン	დიზაინი
こうつう	მიმოსვლა, ტრანსპორტი
ラッシュ	პიკის საათი
さいきん	ბოლო დროს
たぶん	ალბათ
きっと	აუცილებლად, ნამდვილად (საკუთარი ვარაუდის გამოხატვისას)
ほんとうに	მართლაც
そんなに	არც ისე (გამოიყენება ზმნის უარყოფით ფორმასთან)
~について	~ის შესახებ
しかたがありません。	ვერაფერს იზამ; რა გაეწყობა.

かいわ

しばらくですね。

~でも のみませんか。

みないと...。

もちろん

დიალოგი

რამდენი ხანია (იგულისხმება არ მინახისარ)

~ის დალევაზე რას იტყოდი?

უნდა ენახო.

რა თქმა უნდა

カンガルー

キャプテン・クック

კანგური

კაპიტანი ჯეკი (Captain James Cook 1728-1779)

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. მგონი, ხვალ იწვიმებს.
2. პრემიერმინისტრმა თქვა, მომავალ თვეში ამერიკაში მივდივარო.

წინადადების მაგალითები rēbun

1. სამუშაოსა და ოჯახს შორის რომელი უფრო მნიშვნელოვანია?
ვფიქრობ, ორივე მნიშვნელოვანია.
2. იაპონიაზე რას ფიქრობთ?
ვფიქრობ, რომ ფასები მაღალია.
3. მილერი სად არის?
მგონი, კრებათა დარბაზშია.
4. მილერმა ეს ახალი ამბავი იცის?
არა, ალბათ არ იცის.
იმიტომ, რომ მილერი მივლინებაში წავიდა.
5. ტერეზა უკვე დაწვა?
კი, მგონი დაწვა.
6. ჭამის წინ ლოცულობთ?
არა, არ ვლოცულობ, მაგრამ ვამბობ “იტადაკიმასუ”.
7. კრებაზე რაიმე აზრი გამოთქვით?
დიახ. ვთქვი, რომ ბევრი ზედმეტი ასლი გაქეთდა.
8. ივლისში კიოტოში დღესასწაული არის, არა?
დიახ, არის.

დიალოგი kaiwa

მეც ასე ვფიქრობ

მაცუმოტო:

სანტოსი:

მაცუმოტო:

სანტოსი:

სანტოსი:

მაცუმოტო:

სანტოსი:

მაცუმოტო:

სანტოსი:

მაცუმოტო:

ოო, ბატონო სანტოს, რამდენი ხანია არ მინახისართ!

ჰო, ბატონო მაცუმოტო, როგორ ბრძანდებით?

გმადლობთ. ლუდი ან რამე ხომ არ დაგველია?

კი, კარგი აზრია.

ამ სადამოს 10 საათზე იაპონია-ბრაზილიის ფეხბურთის
მატჩია, არა?

დიახ, აუცილებლად უნდა ვნახო.

ბატონო სანტოს, რას ფიქრობთ, რომელი გაიმარჯვებს?

რა თქმა უნდა ბრაზილია.

მაგრამ ამ ბოლო დროს იაპონიაც გაძლიერდა.

დიახ, მეც ასე ვფიქრობ, მაგრამ. . .

ოო, უკვე თუ არ დავბრუნდი (ველარ ვნახავ მატჩს). . .

ჰო, მართლაც. წავიდეთ.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

YAKUSHOKU-MEI მდგრადაღის საზოგადოებაში

kuni	ქვეყანა	shushō (naikaku sōri-daijin)	პრემიერ-მინისტრი
to, dō, fu, ken	პრეფექტურა	chiji	პრეფექტი
shi	ქალაქი	shichō	მერი
machi	რაიონი	chōchō	რაიონის უფროსი
mura	სოფელი	sonchō	სოფლის თავმჯდომარე

daigaku	უნივერსიტეტი	gakuchō	რექტორი
kōtōgakkō	სკოლის ზედა საფეხური		
chūgakkō	სკოლის შეზედური	kōchō	სკოლის დირექტორი
shōgakkō	დაწყებითი სკოლა		
yōchien	საბავშვო ბაღი	enchō	ბაღის გამგე

kaisha	ფირმა	ginkō	ბანკი
kaichō	ფირმის პრეზიდენტი, დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე	tōdori	პრეზიდენტი
shachō	პრეზიდენტი	shitenchō	ფილიალის უფროსი
jūyaku	დირექტორი	eki	სადგური
buchō	დეპარტამენტის უფროსი	ekichō	სადგურის უფროსი
kachō	განყოფილების უფროსი		

byōin	საავადმყოფო	keisatsu	პოლიცია
inchō	საავადმყოფოს დირექტორი	shochō	პოლიციის უფროსი
buchō	განყოფილების გამგე		
fuchō	მთავარი ექთანი		

IV გრამატიკა **bumpō**

1. უბრალო ფორმა) to omoimasu

ეს ფორმა ნიშნავს “მე ვფიქრობ”, მე “მგონია” და გამოიყენება მოსაუბრის მიერ მაშინ, როდესაც ის თავის მოხაზუებას გადმოგვცემს. ამ შეთხვევაში შემასმენელის უბრალო ფორმას ემატება ნაწილაკი **to** და ზმნა **omoimasu**.
ashita ame ga furu to omoimasu. მგონი ხვალ იწვიმებს.
nihon wa bukka ga takai to omoimasu. ვფიქრობ, იაპონიაში მაღალი ფასებია.

mirā-san wa kono nyūsu o shitte imasu ka. მიღერმა იცის ეს ახალი ამბავი?
īie, tabun shiranai to omoimasu. არა, მგონი არ იცის.

როდესაც გინდათ ვინჩეს ჰქითხოთ აზრი რაიმეს შესახებ, გამოიყენება ფორმა
~ ni tsuite dō omoimasu ka. მიაქციეთ ყურადღება: თუ **omoimasu**-ის წინ არის
dō ნაწილაკი, მაშინ **to** აღარ არის საჭირო.
atarashii kūkō ni tsuite dō omoimasu ka.

რას ფიქრობთ ახალი აეროპორტის შესახებ?
kirei desu ga, chotto kōtsū ga fuben da to omoimasu.
ლამაზია, მაგრამ მიმოსვლა ცოტა მოუხერხებელია.

ვინჩეს მიერ გამოთქმულ მოსაზრებაზე თანხმობა, ან აზრთა სხვაობა
შემდეგნაირად გამოიხატება:

watashi mo sō omoimasu. მეც ასე ვფიქრობ.
watashi wa sō omoimases. არა, მე ასე არ ვფიქრობ.
შენიშვნა: ასეთი წინადადების დროს განსაზღვრავს ითუ ზმნის დრო,

2. უბრალო ფორმა) to iimasu

ეს ფორმა ნიშნავს “თქვა” ან “ვამბობ”. გამოიყენება საკუთარი ან სხვისი
ნათქვამის გადმოსაცემად. შემასმენლის უბრალო ფორმას ემატება ნაწილაკი
to და ზმნა **iimasu**.

neru mae ni “oyasumi nasai” to iimasu.
დაწოლის წინ “ლამე მშვიდობისა”-ს ვამბობთ.
mirā-san wa “raishū tōkyō e shutchō-shimasu” to iimashita.
მიღერმა თქვა, შემდეგ კვირას ტოკიოში მივდივარ მივლინებით.
შენიშვნა: წინადადების დროს განსაზღვრავს ის ზმნის დრო.

3.

ზ. (უბრალო ფორმა)	deshō?
i-სდ.სხ. (უბრალო ფორმა)	
na-სდ.სხ. (უბრალო ფორმა)	

ეს ფორმა გამოიყენება მაშინ, როდესაც მოსაუბრეს იმედი აქვს, რომ მსმენელმა იცის იმის შესახებ, რაზეც არის საუბარი და ეთანხმება მის აზრს. ამ დროს deshō გამოითქმის აღმავალი ინტონაციით.

ashita pātii ni iku deshō?

ხვალ წვეულებაზე ხომ

მიღიხარ?

ē, ikimasu.

კი, მივდიგარ..

hokkaidō wa samukatta deshō?

ჰოკაიდოზე ციოდა, არა?

īie, sonnani samuku nakatta desu.

არა, არც ისე ციოდა.

4. პ(ადგილი) de პ2 ga arimasu

თუ პ2 ისეთი სიტყვაა, როგორიც არის წვეულება, კონცერტი, ფესტივალი, რაიმე შემთხვევა და ა. შ., მაშინ arimasu ნიშნავს „ტარდება“, ხოლო თუ შემთხვევაზეა საუბარი, მაშინ ეს სიტყვა ნიშნავს „მოხდა“. tōkyō de nihon to burajiru no sakkā no shiai ga arimasu.
ტოკიო იაპონია-ბრაზილიის ფეხბურთის მატჩი ტარდება.

5. პ(ღონისძიება) de

თუ მოქმედება ხდება რაიმე ღონისძიების დროს, მაშინ ღონისძიების სახელწოდებას დაერთვის თანდებული de.
kaigi de nanika iken o iimashita ka. კრებაზე რაიმე აზრი გამოთქვით?

6. პ demo ზ

ეს ფორმა სთავაზობს მსმენელს პ არსებითი სახელით გამოხატულ ნივთს ან რაიმე მის მსგავსს.

chotto biiru demo nomimasen ka.

ლუდს ან რაიმე ამდაგვარს ხომ არ დალევდი?

7. ზ (nai-ფუძე) nai to ...

ეს ფორმა მიღებულია ზ(nai-ფუძე) nai to ikemasen ფორმიდან ikemasen –ის გამოტოვებით. მას იგივე მნიშვნელობა აქვს, რაც ზ (nai-ფუძე) nakereba narimasen, რომელიც მე-17 გაკვეთილში ისწავლეთ.

mō kaeranai to ... უკვე სახლში წასვლის დროა. (სახლში უნდა წავიდე)

ოცდამარრე ბაპპეთილი

DAI NIJUNI KA

I სიტყვები და გამოთქმები   kotoba to hyōgen

きる	ჩატმა
[シャツを~]	[ცერანგს იცმევს]
はく	ჩატმა
[くつを~]	[ფეხსაცმლს იცმევს]
かぶる	დახურვა
[ぼうしを~]	[ქუდს იხურავს]
かける	გაპეთება
[めがねを~]	[სათვალეს იქეთებს]
うまれる	დაბადება (იბადება)
コート	(coat) პალტო
スーツ	(suit) კოსტუმი
セーター	(sweater) სვიტერი, ჯემპრი
ぼうし	ქუდი
めがね	სათვალე
よく	ხშირად
おめでとう	გილოცავთ!
ございます。	

かいわ

こちら
やちん
うーん
ダイニングキッチン
わしつ
おいしいれ
ふとん
アパート

დიალოგი

ეს (kore-ს თავაზიანი შესატყვისი)
ბინის ქირა
(შორისდებული რაიმეზე დაფიქრებისას)
(dining kitchen) სამზარეულოსთან გაერთიანებული
სასადილო)
იაპონური სტილის ოთახი
იაპონური კედლის ქარადა
იაპონური ლეიბი, საბანი
(apartment) ბინა

パリ	პარიზი
ぱんりのちようじょう	ჩინეთის კედელი
よかかいはつセンター	სპორტულ-გამაჯანსაღებელი პროგრამების შემუშავებისა და დაგეგმვის ცენტრი
レジャーはくしょ	ე.წ. თეთრი წიგნი, ცნობარი დასკვენებისა და გართობისათვის

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი

- ეს მილერის გაკეთებული ტორტია.
  - იქ რომ არის, ის კაცი მილერია.
  - გუშინ ნასწავლი სიტყვები დამავიწყდა.
  - საყიდლებზე წასასვლელი დრო არა მაქვს.

წინადადების მაგალითები **rēbun**

1. ეს ჩინურ კედელზე გადაღებული სურათია.
მართლა? რა მაგარია!
  2. რომელია კარინას დახატული სურათი?
აი, ზღვა რომ ხატია, ის სურათია.
  3. კიმონო რომ აცვია, ის ვინ არის?
ქალბატონი კიმურაა.
  4. ბატონი იამადა, სად შეხვდით თქვენს მეუღლეს პირველად?
ოსაგას ციხესიმაგრეში.
  5. როგორ მოგეწონა ის კონცერტი, კიმურასთან ერთად რომ წახვედი?
ძალიან კარგი იყო.
  6. რა მოგივიდა?
გუშინ ნაყიდი ქოლგა დავპარგე.
  7. როგორი სახლი გინდა?
დიდეზოიანი სახლი მინდა.
  8. ამ საღამოს დასალევად წამოხვალ?
მაპატიუ, ამ საღამოს ამხანაგს დავპირდი შეხვედრას.

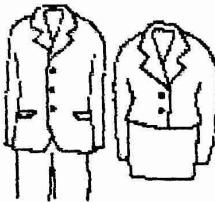
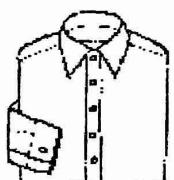
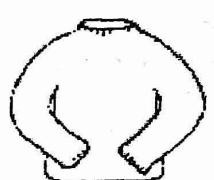
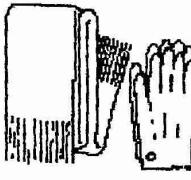
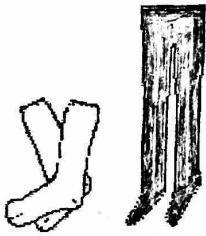
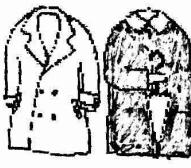
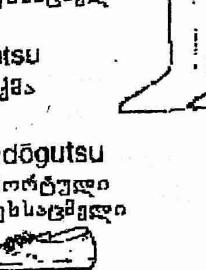
କୋଇବା kaiwa

როგორი ბინა გნებავთ?

მაკლერი:	ეს როგორ მოგწონთ? ბინის ქირა 80 ათასი იუნია.
ვანი:	აბა, ვნახოთ. სადგურიდან ცოტა შორია.
მაკლერი:	კარგი. აბა, ეს? მოხერხებულია.
ვანი:	სადგურიდან ფეხით 3 წუთის სავალია.
მაკლერი:	დიახ. სამზარეულო-სასადილო, ერთი იაპონური სტილის ოთახი. უკაცრავად, აქ რა არის?
ვანი:	გედლის კარადა. ეს ლეიიბების შესანახი ადგილია.
მაკლერი:	მართლა? ეს ბინა დღეს შემიძლია ვნახო?
ვანი:	დიახ. ახლა წავიდეთ?
მაკლერი:	დიახ, თუ შეიძლება.

III දාමාජේධිත සිංහල දා සිංහල මාසුව

IFUKU තාබ්සයෙලි

sūtsu සුත්සු	wanpiisu වෘත්තා	uwagi ුග්දා තැසැපුමුදු	zubon/pantsu සැරුගාදු
sukāto සුකාටො	burausu බුරාසු	waishatsu වැශ්චාන්සු	sētā සේටා
mafurā මාෆුරා, tebukuro තෙඩුකුරො	shitagi සිතැගි	kutsushita කුන්දා pansuto පාන්සුතො	kimono කිමො
			 obi මෝ (සිමොනිස් පෙමියාරු)
ōbā-kōto ඡායුල්තා rein-kōto සාජුල්තා	nekutai නෙකුතායි	haihiiru හැයුහුරු ශ්‍රී ස්‍රාන්ඩ් සුංසැපුමුදු	zōri මැණක් tabi තැබි
		 undōgutsu නෙර්ත්තුදා සුංසැපුමුදු	

IV გრამატიკა bumpō

1. არსებითი სახელის განსაზღვრება

1. არსებითი სახელი შეიძლება განსაზღვრული იყოს ერთი სიტყვით, როგორც
ეს მე-2 და მე-8 გაკვეთილებში ისწავლეთ.

mirā-san no uchi მიღერის სახლი

atarashii uchi ახალი სახლი

kireina uchi ლამაზი სახლი

იაპონურ ენაში მსაზღვრელი ყოველთვის საზღვრულის წინ დგას.

2. არსებითი სახელი შეიძლება განისაზღვროს წინადადებითაც.

1) ამ შემთხვევაში, მსაზღვრელი წინადადების შემასმენელი უბრალო
ფორმაშია. თუ მსაზღვრელი წინადადების შემასმენელი *na-ზედსართავი*
სახელით არის ნაწარმოები, მისი დაბოლოება *da* გადაიქცევა *na-დ*. თუ
მსაზღვრელი წინადადების შემასმენელი არსებითი სახელითა ნაწარმოები,
დაბოლოება *da* გადაიქცევა *no-დ*. მაგალითებში მსაზღვრელი წინადადება
ხაზგასმულია.

kyōto e iku hito

კაცი, რომელიც კიოტოში მიდის.

kyōto e ikanai hito

კაცი, რომელიც კიოტოში არ მიდის

kyōto e itta hito.

კაცი, რომელიც კიოტოში წავიდა.

kyōto e ikanakatta hito.

კაცი, რომელიც კიოტოში არ წავიდა.

sega takaku, kami ga kuroi hito.

მაღალი კაცი შავი თმით.

shinsetsu de, kireina hito.

თავაზიანი და კარგი შესახედი კაცი.

65 sai no hito.

65 წლის კაცი.

2) არსებითი სახელი, რომელიც ამა თუ იმ წინადადების შემადგენლობაშია,
შეიძლება განისაზღვროს ამავე წინადადებით.

watashi wa senshū eiga o mimashita. → *watashi ga senshū mita eiga*

მე გასულ კვირას ფილმი ვნახე. → ფილმი, რომელიც გასულ კვირას ვნახე.

wan san wa byōin de hataraitē imasu → *wan-san ga hataraitēru byōin*

ვანი საავადმყოფოში მუშაობს. → საავადმყოფო, რომელშიც ვანი მუშაობს.

watashi wa ashita tomodachi ni aimasu. → *watashi ga ashita au tomodachi*

მე ხვალ მეგობარს შევხვდები. → მეგობარი, რომელსაც მე ხვალ შევხვდები.

როდესაც არსებით სახელს განსაზღვრავს წინადადება, მას *o*, *de* და *ni*
თანდებულები აღარ სჭირდება.

3) წინადადებით განსაზღვრულ არსებით სახელს შეიძლება დიდი

წინადადების სხვადასხვა ნაწილში შევხვდეთ. მაგალითად, ვნახოთ *mirā-san*
ga sunde ita uchi -ს რა ადგილი უჭირავს სხვადასხვა წინადადებაში.

kore wa mirā-san ga sunde ita uchi desu.

ეს, მიღერი რომ ცხოვრობდა, ის სახლია.

mirā-san ga sunde ita uchi wa furui desu.

მიღერი რომ ცხოვრობდა, ის სახლია ძველია.

mirā-san ga sunde ita uchi o kaimashita.

お は な べ と う ど う じ 、 み る い て く り 、 う ち の く ま う と う だ 。

watashi wa mirā-san ga sunde ita uchi ga suki desu.

わ た し が み る い て く り 、 う ち の く ま う と う だ 。

mirā-san ga sunde ita uchi ni neko ga imashita.

は な べ と う 、 は な だ あ う 、 み る い て く り 、 う ち の く ま う と う だ 。

mirā-san ga sunde ita uchi e itta koto ga arimasen.

は な べ と う 、 は な だ あ う 、 み る い て く り 、 う ち の く ま う と う だ 。

2. が

う ち の く ま う と う 、 は な べ と う 、 は な だ あ う 、 み る い て く り 、 う ち の く ま う と う だ 。

mirā-san wa kēki o tsukurimashita. み る い て く り 、 く ま う と う 。

kore wa mirā-san ga tsukutta kēki desu.

は な べ と う 、 は な だ あ う 、 み る い て く り 、 く ま う と う 。

watashi wa karina-san ga kaita e ga suki desu.

は な べ と う 、 は な だ あ う 、 み る い て く り 、 く ま う と う 。

kare ga umareta tokoro o shitte imasuka.

は な べ と う 、 は な だ あ う 、 み る い て く り 、 く ま う と う 。

お こ い て お は な だ あ う 、 み る い て く り 、 く ま う と う 。

3. と(yo)(シヨウノヌルヲ フオルマ) jikan / yakusoku / yōji

は な べ と う 、 は な だ あ う 、 み る い て く り 、 く ま う と う 。

watashi wa asagohan o taberu jikan ga arimasen.

は な べ と う 、 は な だ あ う 、 み る い て く り 、 く ま う と う 。

は な べ と う 、 は な だ あ う 、 み る い て く り 、 く ま う と う 。

yakusoku は な べ と う 、 は な だ あ う 、 み る い て く り 、 く ま う と う 。

は な べ と う 、 は な だ あ う 、 み る い て く り 、 く ま う と う 。

watashi wa tomodachi to eiga o miru yakusoku ga arimasu.

は な べ と う 、 は な だ あ う 、 み る い て く り 、 く ま う と う 。

kyō wa shiyakusho e iku yōji ga arimasu.

は な べ と う 、 は な だ あ う 、 み る い て く り 、 く ま う と う 。

は な べ と う 、 は な だ あ う 、 み る い て く り 、 く ま う と う 。

shieni shōba: mada aranai to ebe shio は な べ と う 、 は な だ あ う 、 み る い て く り 、 く ま う と う 。

ოცენაშესაბამი ბაპვეთილი
DAI NIJŪSAN KA

I სიტყვები და გამოთქმები **kotoba to hyōgen**

きく	კითხვის დასმა
[せんせいに~]	[მასწავლებელს ეკითხება]
まわす	მოძრუნება (აბრუნება)
ひく	მოქაჩა (ქაჩავს)
かえる	გაცვლა, შეცვლა (ცვლის)
さわる	შეხება
[ドアに~]	[კარს ეხება]
でる	გამოსვლა
[おつりが~]	[ხურდა გამოდის]
うごく	მოძრაობა
[とけいが~]	[საათი მოძრაოს]
あるく	სიარული
[みちを~]	[გზაზე დადას]
わたる	გადასვლა
[はしを~]	[ხიდზე გადადის]
きをつける	ფრთხილად ყოფნა
[くるまに~]	[მანქანებთან ფრთხილად არის]
ひっこしする	სხვა სახლში გადასვლა (გადადის)
でんきや	ელექტრიკოსი; ელექტრონული ნივთების მაღაზია
~や	~ის მაღაზია; ~ მაღაზიის თანამშრომელი
サイズ	ზომა
おと	ხმა
きかい	მანქანა, დანადგარი
つまみ	რეგულირების სახელური
こしょう	დაზიანება, მანქანის წესრიგში არყოფნა
みち	გზა
こうさてん	გზაჯვარედინი
しじょう	შუქნიშანი
かど	კუთხე
はし	ხიდი
ちゅうしゃじょう	მანქანის სადგომი
-め	მე-, -ე (რიგუბითი რიცხვითი სახელის საწარმოებელი სუფიქსი)
[お] しようがつ	ახალი წელი
ごちそうさま[でした]。	გმადლობთ, გემრიელი იყო (ამბობენ ჭამის დამოავრცებისას)

23

かいわ
たてもの
がいこくじん
とうろくしよう

დიალოგი
შენობა
უცხოელთა რეგისტრაციის ბარათი

しようと たいし
ほうりゅうじ

პრინცი შოტოკუ
პორიუჯის ტაძარი. აშენებულია მე-7 საუკუნის
დასაწყისში ნარას პრეფექტურაში პრინც შოტოკუ
ტაიშის მიერ
(ჩაის დასახელება)
(სადგურის დასახელება)
(ავტობუსების გაჩერების დასახელება)

げんきちや
ほんだえき
としょかんまえ

II თარგმანი hon'yaku

წინადაღების მოდელი bunkē

- ბიბლიოთეკიდან წიგნის გამოტანისთვის საჭიროა ბარათი.
- ამ ლილაკს თითს რომ დაძვრო, ხურდა გამოვა.

წინადაღების მაგალითები rēbun

- ტელევიზორს ხშირად უყურებთ?
ვუყურებ, როცა ბეისბოლის მატჩია.
- როცა მაცივარში არაფერი გაქვთ, რას შვრებით?
მახლობელ რესტორანში მივდივარ რაიმეს საჭმელად.
- კრებათა დარბაზიდან გამოსვლისას კონდიციონერი გამოთიშეთ?
უკაცრავად. დამავიწყდა.
- ბატონი სანტოს, განსაცმელს და ფეხსაცმელს სად ყიდულობთ?
როცა ზაფხულის შვებულების დროს და ახალ წელს სამშობლოში ვძრუნდები, იქ ვყიდულობ.
- ეს რა არის?
“გენკიჩა”. როცა ავად ვარ, ვსვამ ხოლმე.
- თავისუფალ დროს ჩემთან სტუმრად ხომ არ მოხვიდოდი?
დიახ, გმადლობთ.
- სტუდენტობის დროს მუშაობდით?
დიახ, ხანდახან ვმუშაობდი.
- დაბალი ხმა აქვს, არა?
ამ რეგულირების სახელურს მარჯვნივ თუ მოაბრუნებთ, ხმა გაძლიერდება.
- უკაცრავად, მერია სად არის?
ამ გზაზე პირდაპირ რომ ივლით, მარცხნივ არის.

დიალოგი kaiwa

როგორ მოვიდე?

დიახ, მიღორის ბიბლიოთეკად

ბიბლიოთეკარი:

თქვენთან როგორ მოვიდე?

კარინა:

თქვენდას სადგურიდან 12 ნომერ ავტობუსში ჩაჯექით და
“ტოშოკან-მაგეს” სადგურზე ჩამოდით. მესამე გაჩერებაა.

ბიბლიოთეკარი:

მესამე, არა?

კარინა:

დიახ. რომ ჩამოხვალთ, წინ ბაღია. ბაღის შიგნით
თეთრი შენობა ბიბლიოთეკაა.

ბიბლიოთეკარი:

გასაგებია.

კარინა:

კიდევ, წიგნის გამოტანისთვის საჭიროა რაიმე?

ბიბლიოთეკარი:

უცხოელი ბრძანდებით?

კარინა:

დიახ.

ბიბლიოთეკარი:

მაშინ უცხოელთა რეგისტრაციის ბარათი მოიტანეთ,
თუ შეიძლება.

კარინა:

დიახ, დიდი მადლობა.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

DŌRO KŌTSŪ გზები და მიმოსვლა

hodō	ტროტუარი
shadō	სამანქანო გზა
kōsoku-dōro	ჩქაროსნული გზა
tōri	ქუჩა
kōsaten	გზაჯვარედინი
ōdan-hodō	გადასასვლელი
hodōkyō	გზის ზემოდან გადასასვლელი ხიდი (ფეხით მოსიარულეთათვის)
kado	კუთხე
shingō	შუქნიშანი
saka	დაღმართი, აღმართი
fumikiri	შლაგბაუმი (რკინიგზასთან გადაპვეთა)
gasorin-sutando	ბენზოგასამართი სადგური

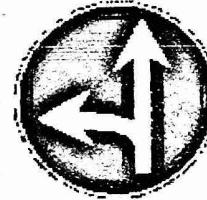
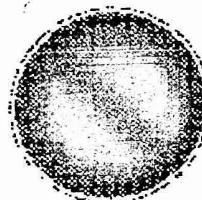
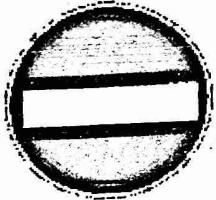
tomare
შეჩერდი

shinnyū-kinshi
შესეღადა
აკრძალულება

ippō-tsūkō
ცალმისრიგი
მოძრაობა

chūsha-kinshi
განერტება
არ შეიძლება

usetsu-kinshi
შარჯენიგ მოხევება
აკრძალულია

IV გრამატიკა

1.

V1	V2
ზ(უბრალო ფორმა)	
i-ზდ.სხ.	toki,
na ზდ.სხ. na	
ა no	

toki ნიშნავს “როცა”-ს, აერთიანებს ორ წინადადებას. პირველი წინადადების მოქმედების დროს ხდება მეორე წინადადებაში აღწერილი მოქმედება. როგორც ზემოთმოყვანილ ცხრილში ხედავთ, toki-თ ორი წინადადების შეერთებისას პირველი წინადადების შემასმენელი იმავე ფორმაშია, როგორშიც წინა გაკვეთილში ნასწავლი მსაზღვრელი წინადადების შემასმენელი.

toshokan de hon o kariru toki, kādo ga irimasu.

ბიბლიოთეკიდან წიგნის გამოტანისას საჭიროა ბარათი.

tsukai-kata ga wakaranai toki, watashi ni kiite kudasai.

თუ მოხმარების წესს ვერ გაიგებთ, მე მკითხეთ.

karada no chōshi ga warui toki, “genki-cha” o nomimasu.

როცა ავად ვარ, ვსვამ “გენკი-ჩას”.

himana toki, uchi e asobi ni kimasen ka.

თავისუფალ დროს, ჩემთან სტუმრად ხომ არ მოხვიდოდი?

tsuma ga byōki no toki, kaisha o yasumimasu.

როცა ჩემი ცოლი ავად არის, სამსახურს ვაცდენ.

wakai toki, amari benkyō-shimasendeshita.

ახალგაზრდა როცა ვიყავი, მაინცდამაინც არ ვმეცადინეობდი.

kodomo no toki yoku kawa de oyogimashita.

ბავშვობაში ხშირად ვბანაობდი მდინარეში.

2.

ზ (ეხლანდელი დრო) უბრალო ფორმა	toki~
ზ (წარსული დრო) უბრალო ფორმა	

თუ toki-ის წინ შემასმენელი ახლანდელ დროშია, ეს ნიშნავს, რომ მოქმედება არ დასრულებულა. თუ შემასმენელი წარსულ დროშია, ეს მიგვანიშნებს, რომ მოქმედება დასრულდა.

kuni e kaeru toki, kabani o kaimashita.

სამშობლოში როცა ვბრუნდებოდი, ჩანთა ვიყიდე.

kuni e kaetta toki, kabani o kaimashita.

სამშობლოში რომ დავბრუნდი, ჩანთა ვიყიდე.

23

kaeru ნიშნავს, რომ მოქმედება არ დასრულებულა და მან ჩანთა იყიდა დაბრუნების დროს გზაში ან ჯერ კიდევ იაპონიაში. kaetta კი ნიშნავს, რომ მოქმედება დასრულდა და მან ჩანთა უკვე სამშობლოში იყიდა.

3.

¶1	¶2
ზ(ლექსიკონური ფორმა) to,	~
to გამოიყენება ორი წინადადების დასაკავშირებლად. ასეთი კავშირი მიგვითითებს, რომ, თუ პირველი წინადადება შესრულდა, მეორე წინადადებაც შესრულდება. kono botan o osu to, otsuri ga demasu.	
ამ ღილაკს თუ თითს დააჭირო, ხურდა ფული გამოვა. kore o mawasu to, oto ga ōkiku narimasu.	
ამას თუ მოატრიალებო, ხმა გაძლიერდება. migi e magaru to, yūbinkyoku ga arimasu.	
მარჯვნივ რომ შეუხვევთ, იქ ფოსტად. to-ს შემდეგ არ შეიძლება მოდიოდეს მოპატიუების, სურვილის, თხოვნის ან რაიმე სამომავლო გეგმის გამომხატველი მარტივი წინადადება.	
X jikan ga aru to	eiga o mini ikimasu.(რაიმე სამომავლო გეგმა) eiga o mini ikitaidesu. (სურვილი) eiga o mini ikimasesen ka.(მოპატიუება) chotto tetsudatte kudasaimasesen ka. (თხოვნა)

ამ შემთხვევაში to-ს ნაცვლად გამოიყენება ~tara, რომელსაც 25-ე გაბეჭილში ისწავლით.

4.

ა ga ზდ. სხ. / ზ

მე-14 გაკვეთილში მოცემულია, რომ ბუნების მოვლენების ზმნებთან სუბიექტს დაერთვის თანდებული ga. აგრეთვე სუბიექტს დაერთვის ga, თუ წინადადება აღწერს რაიმე მოვლენას ან მდგომარეობას.
oto ga chiisai desu. დაბალი ხმაა.

denki ga akaruku narimashita. ჭაღი განათდა.

kono botan o osu to, kippu ga demasu.

ამ ღილაკს თითს რომ დააჭირო, ბილეთი გამოვა.

5.

ა(ადგილი) o ზ(მოქმედების გამომხატველი)

თანდებული o დაერთვის იმ ადგილის გამომხატველ სიტყვას, სადაც მოქმედება ხდება. ამ შემთხვევაში გამოიყენება ზმნები sanpo-shimasu, arukimasu, watarimasu.

kōen o sanpo-shimasu. პარკში ვსეირნობ.

michi o watarimasu. ქუჩაზე გადავდივარ.

kōsaten o migi e magarimasu. გზაჯვარედინზე მარჯვნივ ვუხვევ.

ოცდაეთხევ ბაპვეთილი
DAI NIJŪYON KA

I სიტყვები და გამოთქმები **kotoba to hyōgen**

くれる	მოცემა (მაძლევს)
つれていく	თან წაყვანა (თან მიყავს)
つれてくる	თან მოყვანა (თან მოყავს)
おくる	გაცილება
[ひとを~]	[ვინმეს აცილებს]
しょうかいする	გაცნობა (აცნობს)
あんないする	გაძღვოლა, გზის ჩვენება (უძღვება, გზას აჩვენებს)
せつめいする	ახსნა (უხსნის)
いれる	გაკეთება, მოდულება
[コーヒーを~]	[ყავას აკეთებს]
おじいさん	ბაბუა, მოხუცი კაცი
おじいちゃん	ბაბუ (მოფერებით)
おばあさん	ბებია, მოხუცი ქალი
おばあちゃん	ბებო (მოფერებით)
じゅんび	მომზადება (~ する ამზადებს)
いみ	მნიშვნელობა
[お]かし	ტაბილეული ან მისაყოლებელი რაიმე
ぜんぶ	ყველაფერი, მთლიანად
じぶんで	თვითონ, თავისით, თავად

24

かいわ	დიალოგი
ほかに	გარდა (ამისა)
ワゴンしゃ	მინი ავტობუსი
[お]べんとう	საგზალი, წასაღებად მომზადებული სადლი
~~	~~~~~
ははの ひ	დედის დღე

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

- ბატონმა სატოომ საშობაო დია ბარათი მომცა.
- ქალბატონ კიმურას წიგნი ვათხოვე.
- ბატონმა იამადამ საავადმყოფოს ტელეფონის ნომერი მითხოა.
- დედამ სვიტერი გამომიგზავნა.

წინადადების მაგალითები rēbun

- ტაროს ბებია უყვარს?
დიახ, უყვარს. ბებია მას ყოველთვის აძლევს ტკბილეულს.
- გემრიელი ღვინოა?
დიახ, ბატონმა სატოომ მომართვა. ფრანგული ღვინო.
- ტარო, დედას დედის დღეზე რას გაუკუთხებ?
მისთვის პიანინოზე დაგუკრავ.
- ბატონო მილერ, გუშინდელი წვეულების საჭმელები სულ თქვენ გააკეთეთ?
არა, ბატონი ვანი მომეხმარა.
- მატარებლით წახვედით?
არა, ბატონმა იამადამ მანქანით მიმაცილა.

დიალოგი

მომეხმარებით?

კარინა:	ბატონო ვან, ხვალ ახალ სახლში გადადისართ, არა?
	დასახმარებლად მოვიდე?
ვანი:	გმადლობთ. იქნებ 9 საათზე მოხვიდეთ.
კარინა:	კიდევ ვინ მოდის დასახმარებლად?
ვანი:	იამადა და მილერი მოვლენ.
კარინა:	მანქანა?
ვანი:	ბატონი იამადა მინი ავტობუსს მათხოვებს.
კარინა:	სადილზე რას იზამთ?
ვანი:	ჰორ. . .
კარინა:	იქნებ მე საჭმელი მოვიტანო?
ვანი:	უკაცრავად, თუ შეიძლება.
კარინა:	გეთილი, მაშ ხვალამდე.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

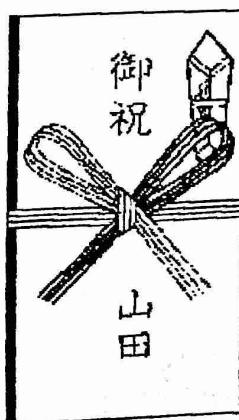
ZŌTŌ NO SHŪKAN საჩუქრების გაცვლის ტრადიცია

otoshidama	საახალწლოდ პატარა ფულადი საჩუქარი ბავშვებს მშობლებისაგან ან ნათესავებისაგან
nyūgaku-iwai	საჩუქარი სასწავლებელში შესვლის აღსანიშნავად
sotsugyō-iwai	საჩუქარი სასწავლებლის დამთავრების აღსანიშნავად (ფული, საკანცელარიო ნივთები, წიგნები და ა. შ.)
kekkon-iwai	საქორწილო საჩუქარი (ფული, სახლის ნივთები და ა. შ.)
shussan-iwai	ბავშვის დაბადების აღსანიშნავი საჩუქარი (ბავშვის ტანსაცმელი, სათამაშოები და ა. შ.)
o-chūgen [ივლისი ან აგვისტო]	სეზონური საჩუქარი იმ ადამიანებისათვის (მასწავლებელი, ექიმი, უფროსი და სხვა), რომლებიც თქვენზე ზრუნავდნენ (საჭმელი და ა. შ.)
o-seibo [დეკემბრის ბოლო]	
o-kōden	გასვენებისათვის ფული
o-mimai	საჩუქარი ავადმყოფის მონახულებისას (ყვავილები, ხილი, და ა. შ.)

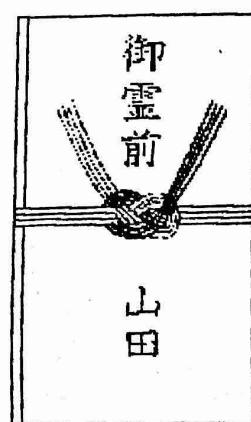
არსებობს სპეციალური კონვერტები ფულადი საჩუქრებისათვის, რომელსაც ჰქვია noshibukuro. სხვადასხვა შემთხვევაში სხვადასხვა ტიპის კონვერტს იყენებენ:

ქორწილური

დაცვასწაულური

გასენებაში

(თეთრი და შავი ჯერტებით)

(წითელი და თეთრი ან ლერნესტერი და გერცელის სური ლერნესტერი და გერცელის სური
ლერნესტერი)

IV გრამატიკა bumpō

1. kuremasu

როგორც მე-7 გაკვეთილში ვნახეთ, agemasu ნიშნავს მიცემას. მაგრამ, როდესაც მოსაუბრეს სურს თქვას, რომ მას ან მის ოჯახის წევრს აძლევენ რაიმეს, agemasu არ გამოიყენება. არ შეიძლება ვთქვათ satō-san wa watashi ni kurisumasu-kādo o agemashita. უნდა ვთქვათ:

satō-san wa watashi ni kurisumasu-kādo o kuremashita.

ქალბატონმა სატოომ (მე) საშობაო დია ბარათი მომცა.

watashi wa satō-san ni hana o agemashita.

(მე) ქალბატონ სატოოს ყვავილები მივართვი.

satō-san wa imōto ni o-kashi o kuremashita.

ბატონმა სატოომ ჩემს უმცროს დას ტკბილეული მისცა.

2.

ზ(te-ფორმა)	agemasu
	moraimasu
	kuremasu

agemasu, moraimasu, kuremasu ზმნების საშუალებით შეგვიძლია დავადგინოთ, ვინ ასრულებს მოქმედებას და ვისთვის სრულდება ეს მოქმედება. მოქმედების გამომხატველი ზმნა te-ფორმაშია. ეს ფორმები მიგვითოთებენ მოქმედების მიმღებსა და გამცემს შორის კეთილგანწყობასა და მადლიერების გრძნობაზე. მაგრამ გამოიყენება მხოლოდ ახლობლების მიმართ.

1)

ზ(te-ფორმა) agemasu

ზ(te-ფორმა agemasu) ნიშნავს, რომ ერთი ადამიანი მეორეს რაღაცას უკეთებს. მოქმედებას აღმავალი მიმართულება აქვს, რაც ნიშნავს რომ, მას ასრულებს უმცროსი უფროსისათვის, ანდა მოსაუბრე ან მისი ოჯახის წევრი სხვისთვის. ამ ორ ადამიანს შორის მოქმედების შემსრულებელს დაერთვის თანდებული

wa, ხოლო მიმღებს თანდებული nī.

watashi wa kimura-san ni hon o kashite agemashita.

მე კიმურას წიგნი ვათხოვე.

როცა გვინდა ზემდგომი, ან ნაკლებ ნაცნობი პირისათვის რაიმეს გაკეთება, ჯობს თავაზიანად შევთავაზოთ ჩვენი სამსახური, რისთვისაც გამოიყენება ზ(masu-ფუძე) mashō ka (ეს ფორმა მოცემულია მე-14 და მე-6 გაკვეთილებში.) takushii o yobimashō ka. თქვენთვის ტაქსეს გამოვუძახო? tetsudaimoshō ka. დაგეხმაროთ?

2)

発(te-づのりま) kuremasu

ეს ფორმაც გვიჩვენებს, რომ ერთი ადამიანი მეორეს რაღაცას უკეთებს. მოქმედებას დაღმავალი მიმართულება აქვს, რაც ნიშნავს, რომ მას ასრულებს უფროსი უმცროსისათვის, ანდა ვინმე მოსაუბრისათვის ან მისი ოჯახის წევრისათვის. აქაც მოქმედების შემსრულებელს დაერთვის თანდებული *wa*, ხოლო მიმღებს თანდებული *ni*.

haha wa [watashi ni] sētā o okutte kuremashita.

დედამ [მე] სვიტერი გამომიგზავნა.

თუ მოქმედება სრულდება მოსაუბრისათვის, ხშირად *[watashi ni]-ს* გამოტოვებენ ხოლმე.

3)

発(te-づのりま) moraimasu

ეს ფორმა გვიჩვენებს, რომ ვინმე მოსაუბრეს უკეთებს რაღაცას. ხშირად ეს ხდება მოსაუბრის თხოვნით ან სურვილით. წინა ფორმებისაგან განსხვავებით, მოქმედების შემსრულებელს დაერთვის თანდებული *ni*, ხოლო მიმღებს თანდებული *wa*.

watashi wa yamada-san ni toshokan no denwa-bangō o oshiete moraimashita.

მე ბიბლიოთეკის ტელეფონის ნომერი ბატონმა იამადამ მითხრა.

3.

さ(さ) き(き) る(る) る(る) ga な

sutekina nekutai desu ne. რა შესანიშნავი პალსტუხია!

ē, satō-san ga kuremashita. დიახ, ბატონმა სატოომ მომცა.

sutekina nekutai desu ne. ეს წინადაღება წამოჭრის საუბრის თემას. მასზე პასუხი არის ამ თემის გაგრძელება *[kono nekutai wa] satō-san ga kuremashita* იგი იძლევა ახალ ინფორმაციას მოცემული თემის შესახებ, რომელიც მანამდე არ იყო ცნობილი. იმ წინადაღების სუბიექტი, რომელიც ახალ ინფორმაციას იძლევა, აღინიშნება თანდებულით *ga*.

4.

き(き) い(い) く(く) ま(ま) す(す) ga な

კითხვითი სიტყვა ga な

როდესაც სუბიექტს კითხვა დაესმის, ის აღინიშნება თანდებულით *ga*.

dare ga tetsudai ni ikimasu ka. ვინ მოვა დასახმარებლად?

karina-san ga ikimasu. ქალბატონი კარინა მოვა.

ოცდამეხუთე ბაკვეთილი
DAI NIJŪGO KA

I სიტყვები და გამოთქმები **kotoba to hyōgen**

かんがえる	ფიქრი, განსჯა
つく	მოსვლა, ჩამოსვლა
[えきに～]	[სადგურში ჩამოდის]
りゅうがくする	უცხოეთში სასწავლებლად წასვლა (მიღის)
とる	მომატება
[としを～]	[წლები ემატება; ასაკში შედის]
いなか	სოფელი, რაიონი
たいしかん	საელჩო
グループ	ჯგუფი
チャンス	შანსი
おく	ასი მიღიონი
もし [～たら]	თუ ~
いくら [～ても]	რამდენიც არ ~

25

かいわ	დიალოგი
てんきん	გადასვლა (~shimasu იმავე კომპანიის სხვა ოფისში გადადის სამუშაოდ)
こと	ამბავი, რაღაც (~ no koto ~ ამბავი)
いっぱいのみましょう。	ერთი ჭიქა ავწიოთ (დავლიოთ).
[いろいろ] おせわに なりました。	გმადლობთ ყველაფრისათვის, რაც გამიკეთეთ.
がんばります。	გავუძლებ; გავმაგრდები; არ დავიშურებ ძალისხმევას.
どうぞおげんきで。	აბა, კარგად იყავით.

II თარგმანი hon'yaku

წინადადების მოდელი bunkē

1. თუ წვიმს, გარეთ არ გავალ.
2. რომც წვიმდეს, მაინც გავალ გარეთ.

წინადადების მაგალითები rēbun

1. 10 მილიონი იენი რომ გქონდეთ, რას გააკეთებდით? კომპიუტერული პროგრამების ფირმას ჩამოვაყალიბებდი.
2. ამხანაგი დათქმულ დროს თუ არ მოვიდა, რას იზამთ? მაშინვე დავბრუნდები.
3. იმ ახალ ფეხსაცმელების მადაზიაში ბევრი კარგი ფეხსაცმელია. მართლა? თუ იაფი იქნება ვიყიდი.
4. ანგარიში ხვალამდე უნდა ჩაგაბაროთ? არა, თუ ძნელი იქნება პარასკევს მომეცით.
5. უკვე მოიფიქრეთ ბავშვის სახელი? კი, ბიჭი თუ იქნება ჰიკარუს დავარქმევთ. გოგო თუ იქნება, აიას.
6. ინსტიტუტს რომ დაამთავრებთ, მაშინვე დაიწყებთ მუშაობას? არა, 1 წლის განმავლობაში სხვადასხვა ქვეყანაში ვაპირებ მოგზაურობას.
7. მასწავლებელო, ამ სიტყვის მნიშვნელობა ვერ გავიგე. ლექსიკონში ჩაიხედე?
8. იაპონელებს უყვართ ჯგუფური მოგზაურობები, არა? დიახ, იაფიდა და იმიტომ. როგორი იაფიც (არ) უნდა იყოს, ჯგუფური მოგზაურობა არ მიყვარს.

დიალოგი kaiwa

გმადლობთ ჩემზე ზრუნვისათვის

იამადა:	გილოცავთ ახალ სამუშაოზე გადასვლას.
მილერი:	გმადლობთ.
იამადა:	ბატონო მილერ, ტოკიოში რომ წახვალთ, უთქვენოდ მოგვეწყინება. ტოკიოში ოსაკა არ დაივიწყოთ, რა.
მილერი:	რა თქმა უნდა.
სანტოსი:	ბატონო მილერ, ოსაკაში თუ იქნებით, დამირეკეთ. ერთი ჭიქა ავწიოთ.
მილერი:	დიახ, აუცილებლად. უველას მადლობას გიხდით ჩემზე ზრუნვისათვის.
სატო:	თავს გაუფრთხილდით და გამაგრდით.
მილერი:	დიახ, შევაცდები. თქვენც უველაფერს საუკეთესოს გისურვებთ.

III დამატებითი სიტყვები და ინფორმაცია

HITO NO ISSHŌ ადამიანის სიცოცხლე

0-sai	akachan ახალშობილი	umareru hoikuen yōchien	დაბადება ბაგშვთა ბაგა საბავშვო ბაღი	
6-sai	kodomo ბაგშვი	gakkō ni hairu shōgakkō chūgakkō kōtōgakkō	სკოლაში შესვლა დაწყებითი სკოლა 6 წელი საშუალო სკოლა 3 წელი მაღალი ქლასები 3 წელი	
18-sai	seinen ახალგაზრდა	daigaku ინსტიტუტი 4 წელი daigakuin მაგისტრატურა 2-6 წელი	tandai ინსტიტუტი შემცირებული პროგრამით 2 წელი	senmon-gakkō ტექნიკური კოლეჯი 2 წელი
		gakkō o deru shūshoku-suru kekkon suru	სკოლის დამთავრება სამსახურის დაწყება ქორწინება	
30-sai		kodomo ga umareru rikon suru saikon suru	ბაგშვის დაბადება გაყრა ხელახლი ქორწინება	
40-sai	chūnen საშუალო ასაკის			
60-sai		shigoto o yameru	სამსახურის დატოვება	
70-sai	rōjin მოხუცებული			
?		shinu	სიკვდილი	

სიცოცხლის ხანგრძლივობა იაპონიაში

კაცები 77 წელი

ქალები 84 წელი

(იაპონიის ჯანდაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის
სამინისტროს 1998 წლის მონაცემები)

IV გრამატიკა

1.

ვ1	ვ2
წარსულის უბრალო ფორმა ra ,	~

თუ

ამ ფორმით ორი წინადადება უერთდება ერთმანეთს. პირველი წინადადება არის პირობა მეორესათვის. თუ პირველი წინადადება შესრულდა, შესრულდება მეორეც. პირველი წინადადების შემასმენელი წარსულის უბრალო ფორმაშია და ემატება **ra**.

okane ga attara, ryokō-shimasu.

ფული თუ მექნება, ვიმოგზაურებ.

jikan ga nakattara, terebi o mimasen.

დრო თუ არ მაქვს, ტელევიზორს არ ვუყურებ.

yasukattara, pasokon o kaitaidesu.

თუ იაფი იქნება, პერსონალურ კომპიუტერს ვიყიდი.

hima dattara, tetsudatte kudasai.

თუ თავისუფალი ხართ, მომეხმარეთ.

ii tenki dattara, sanpo-shimasen ka?

თუ კარგი ამინდი იქნება, გავისეირნოთ?

შეგვიძლია ასეთ რთულ წინადადებას პირველ სიტყვად დავუმატოთ **moshi**, რაც ნიშნავს “თუკი”, “იმ შემთხვევაში, თუ”-ს.

moshi 1-oku-en attara, iroirona kuni o ryokō-shitai desu.

თუკი 10 მიღიონი იენი მექნება, სხვადასხვა ქვეყნებში ვიმოგზაურებ.

2.

ვ1	ვ2
ზ(ta-ფორმა) ra ,	~

როცა, რომ

ეს ფორმა გვიჩვენებს რომ, როცა შესრულდება პირველი წინადადების შემასმენლით გამოხატული მოქმედება, მაშინ შესრულდება მეორე წინადადებაც.

10-ji ni nattara, dekakemashō.

10 საათი რომ შესრულდება, გავიდეთ.

uchi e kaettara, sugu shawā o abimasu.

სახლში როცა ვბრუნდები, მაშინვე შხაპს ვიღებ.

3.

V1	V2
ヲ(te-ヲルルマ)	
i-ヲ.ニ.（i-ニ ガルエシ） kute	mo,
na-ヲ.ニ.（na-ニ ガルエシ） de	~
△ de	

ეს ფორმა გვიჩვენებს, რომ რთული წინადადების შემადგენელი ორი წინადადებიდან პირველი რომც შესრულდეს, მეორე მაინც შესრულდება.
ame ga futte mo, sentaku-shimasu.

წვემა რომ მოდიოდეს კიდევ, მაინც გავრცხავ.

yasukute mo, watashi wa grūpu-ryokō ga kirai desu.

მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფური მოგზაურობა იაფია, მაინც არ მიყვარს.
benri demo, pasokon o tsukaimesen.

მოხერხებული კი არის, მაგრამ მაინც არ ვხმარობ პერსონალურ კომპიუტერს.
nichiyōbi demo, hatarakimasu.

კვირა დღე კია, მაგრამ ვმუშაობ.

თუ ასეთ რთულ წინადადებას პირველ სიტყვად დავურთავთ ikura-ს, იგი გააძლიერებს წინადადების მნიშვნელობას. ის ითარგმნება როგორც:
“რამდენიც არ”, “რაც არ უნდა”.

ikura kangaete mo, wakarimasen.

რამდენი არ ვიფიქრე, მაინც ვერ გავიგა.

ikura takakute mo, kaimasu.

რაც (არ) უნდა ძვირი იყოს, მაინც ვიყიდი.

4.

△ ga

რთული ქვეწყობილი წინადადების შემთხვევაში, როდესაც გვაქვს ფორმები tara, te mo, toki, to, mae ni, kara და ა. შ., პირველი წინადადების სუბიექტს დაერთვის თანდებული ga.

tomodachi ga kuru maeni, heya o sōji-shimasu.

მეგობრის მოსვლამდე ოთახს ვალაგებ.

tsuma ga byōki no toki, kaisha o yasumimasu.

როცა ცოლი ავად არის, სამსახურს ვაცდებ.

tomodachi ga yakusoku no jikan ni konakattara, dōshimasu ka.

თუ თქვენი ამხანაგი დათქმულ დროს არ მოვიდა, რას იზამთ?

ଡାର୍ଶନିକ

I ନାମଗୀଳୋ

0	zero, rei	100	hyaku
1	ichi	200	ni-hyaku
2	ni	300	san-byaku
3	san	400	yon-hyaku
4	yon, shi	500	go-hyaku
5	go	600	rop-pyaku
6	roku	700	nana-hyaku
7	nana, shichi	800	hap-pyaku
8	hachi	900	kyū-hyaky
9	kyū, ku		
10	jū	1 000	sen
11	jū-ichi	2 000	ni-sen
12	jū-ni	3 000	san-sen
13	jū-san	4 000	yon-sen
14	jū-yon, jū-shi	5 000	go-sen
15	jū-go	6 000	roku-sen
16	jū-roku	7 000	nana-sen
17	jū-nana, jū-shichi	8 000	has-sen
18	jū-hachi	9 000	kyū-sen
19	jū-kyū, jū-ku		
20	ni-jū	10 000	ichi-man
30	san-jū	100 000	jū-man
40	yon-jū	1 000 000	hyaku-man
50	go-jū	10 000 000	sen-man
60	roku-jū	100 000 000	ichi-oku
70	nana-jū, shichi-jū		
80	hachi-jū	17,5	jū-nana ten go
90	kyū-jū	0,83	rei ten hachi san
		1/2	ni-bun no ichi
		3/4	yon-bun n o san

II. დროის გამომხატველი სიტყვები

დღე	დილა	დამე
ototoi გუშინწინ	ototoi no asa გუშინწინდელი დილა	ototoi no ban გუშინწინდელი დამე
kinō გუშინ	kinō no asa გუშინდელი დილა	kinō no ban გუშინდელი დამე
kyō დღეს	kesa დღევანდელი დილა	konban დღევანდელი დამე
ashita ხვალ	ashita no asa ხვალინდელი დილა	ashita no ban ხვალინდელი დამე
asatte ზეგ	asatte no asa ზეგინდელი დილა	asatte no ban ზეგინდელი დამე
mainichi ყოველდღე	maiasa ყოველი დილა	maiban ყოველი დამე

კვირა	თვე	წელი
sensenshū (ni-shūkan mae) გასული კვირის წინა კვირა	sensengetsu (ni-kagetsu mae) გასული თვის წინა თვე	ototoshi გასული წლის წინა წელი
senshū წინა კვირა	ksengetsu გასული თვე	kyonen შარშანდელი წელი
konshū ეს კვირა	kongetsu ეს თვე	kotoshi წლევანდელი წელი
raishū შემდეგი კვირა	raigetsu მომავალი თვე	rainen მომავალი წელი
saraishū შემდეგის შემდეგი კვირა	saraigetsu მომავალი თვის შემდეგი თვე	asatte no ban მომავლი წლის შემდეგი წელი
maishū ყოველი კვირა	maitsuki ყოველი თვე	maitoshi, mainen ყოველი წელი

დორის გამოხატვა

საათი -ji		წუთი -fun/- pun	
1	ichi-ji	1	ip-pun
2	ni-ji	2	ni-fun
3	san-ji	3	san-pun
4	yo-ji	4	yon-pun
5	go-ji	5	go-fun
6	roku-ji	6	rop-pun
7	shichi-ji	7	nana-fun, shichi-fun
8	hachi-ji	8	hap-pun
9	ku-ji	9	kyū-fun
10	jū-ji	10	jup-pun, jip-pun
11	jū ichi-ji	15	jū go-fun
12	jū ni-ji	30	san-jup-pun, san-jip-pun, han
?	nan-ji	?	nan-pun

კვირის დღეები -yōbi
nichi-yōbi კვირა
getsu-yōbi ორშაბათი
ka-yōbi სამშაბათი
sui-yōbi ოთხშაბათი
moku-yōbi ხუთშაბათი
kin-yōbi პარასკევი
do-yōbi შაბათი
nan-yōbi რა დღე

თარიღი					
თვე -gatsu		რიცხვი -nichi			
1	ichi-gatsu	1	tsuitachi	17	jū shichi-nichi
2	ni-gatsu	2	futsuka	18	jū hachi-nichi
3	san-gatsu	3	mikka	19	jū ku-nichi
4	shi-gatsu	4	yokka	20	hatsuka
5	go-gatsu	5	itsuka	21	ni-jū ichi-nichi
6	roku-gatsu	6	muika	22	ni-jū ni-nichi
7	shichi-gatsu	7	nanoka	23	ni-jū san-nichi
8	hachi-gatsu	8	yōka	24	ni-jū yokka
9	ku-gatsu	9	kokonoka	25	ni-jū go-nichi
10	jū-gatsu	10	tōka	26	ni-jū roku-nichi
11	jū ichi-gatsu	11	jū ichi-nichi	27	ni-jū shichi-nichi
12	jū ni-gatsu	12	jū ni-nichi	28	ni-jū hachi-nichi
?	nan gatsu	13	jū san-nichi	29	ni-jū ku-nichi
		14	jū yokka	30	san-jū-nichi
		15	jū go-nichi	31	san-jū ichi-nichi
		16	jū roku-nichi	?	nan-nichi

III. პერიოდის გამომხატველი სიტყვები

დროის განმავლობა		
	საათი -jikan	წუთი -fun/-pun
1	ichi-jikan	ip-pun
2	ni-jikan	ni-fun
3	san-jikan	san-pun
4	yo-jikan	yon-pun
5	go-jikan	go-fun
6	roku-jikan	rop-pun
7	nana-jikan, shichi-jikan	nana-fun, shichi-fun
8	hachi-jikan	hap-pun
9	ku-jikan	kyū-fun
10	jū-jikan	jup-pun, jip-pun
?	nan-jikan	nan-pun

პერიოდი				
	დღე -nichi	კვირა -shūkan	თვე -kagetsu	წელი -nen
1	ichi-nichi	is-shūkan	ik-kagetsu	ichi-nen
2	futsuka	ni-shūkan	ni-kagetsu	ni-nen
3	mikka	san-shūkan	san-kagetsu	san-nen
4	yokka	yon-shūkan	yon-kagetsu	yo-nen
5	itsuka	go-shūkan	go-kagetsu	go-nen
6	muika	roku-shūkan	rok-kagetsu, hantoshi	roku-nen
7	nanoka	nana-shūkan, shichi-shūkan	nana-kagetsu, shichi-kagetsu	nana-nen, shichi-nen
8	yōka	has-shūkan	hachi-kagetsu, hak-kagetsu	hachi-nen
9	kokonoka	kyū-shūkan	kyū-kagetsu	kyū-nen
10	tōka	jus-shūkan, jis-shūkan	juk-kagetsu, jik-kagetsu	jū-nen
?	nan-nichi	nan-shūkan	nan-kagetsu	nan-nen

IV. თვლის სუფიქსები

	საგნები	ადამიანები	თანმიმდევრობა	თხელი და პრტყელი ნივთები
		-nin	-ban	-mai
1	hitotsu	hitori	ichi-ban	ichi-mai
2	futatsu	futari	ni-ban	ni-mai
3	mittsu	san-nin	san-ban	san-mai
4	yottsu	yo-nin	yon-ban	yon-mai
5	itsutsu	go-nin	go-ban	go-mai
6	muttsu	roku-nin	roku-ban	roku-mai
7	nanatsu	nana-nin, shichi-nin	nana-ban	nana-mai
8	yattsu	hachi-nin	hachi-ban	hachi-mai
9	kokonotsu	kyū-nin	kyū-ban	kyū-mai
10	tō	jū-nin	jū-ban	jū-mai
?	ikutsu	nan-nin	nan-ban	nan-mai
	მანქანები და აპარატები	ასაკი	წიგნები და რეეულები	ჩასაცმელები
	-dai	-sai	-satsu	-chaku
1	ichi-dai	is-sai	is-satsu	it-chaku
2	ni-dai	ni-sai	ni-satsu	ni-chaku
3	san-dai	san-sai	san-satsu	san-chaku
4	yon-dai	yon-sai	yon-satsu	yon-chaku
5	go-dai	go-sai	go-satsu	go-chaku
6	roku-dai	roku-sai	roku-satsu	roku-chaku
7	nana-dai	nana-sai	nana-satsu	nana-chaku
8	hachi-dai	has-sai	has-satsu	hat-chaku
9	kyū-dai	kyū-sai	kyū-satsu	kyū-chaku
10	jū-dai	jus-sai, jis-sai	jus-satsu, jis-satsu	jut-chaku, jit-chaku
?	nan-dai	nan-sai	nan-satsu	nan-chaku

	განმეორადობა	პატარა ნივთები	ფეხსაცმელები და წინდები	სახლები
	-kai	-ko	-soku/-zoku	-ken/-gen
1	ik-kai	ik-ko	is-soku	ik-ken
2	ni-kai	ni-ko	ni-soku	ni-ken
3	san-kai	san-ko	san-zoku	san-ken
4	yon-kai	yon-ko	yon-soku	yon-ken
5	go-kai	go-ko	go-soku	go-ken
6	rok-kai	rok-ko	roku-soku	rok-ken
7	nana-kai	nana-ko	nana-soku	nana-ken
8	hak-kai	hak-ko	has-soku	hak-ken
9	kyū-kai	kyū-ko	kyū-soku	kyū-ken
10	juk-kai, jik-kai	juk-ko, jik-ko	jus-soku, jis-soku	juk-ken, ji-ken
?	nan-kai	nan-ko	nan-zoku	nan-gen
	სართულები	წერილი, გრძელი საგნები	სასმელი და ჭიქები	პატარა ცხოველები და მწერები
	-kai/-gai	-hon/-pon/-bon	-hai/-pai/-bai	-hiki/-piki/-biki
1	ik-kai	ip-ponsai	ip-pai	ip-piki
2	ni-kai	ni-hon	ni-hai	ni-hiki
3	san-gai	san-bon	san-bai	san-biki
4	yon-kai	yon-hon	yon-hai	yon-hiki
5	go-kai	go-hon	go-hai	go-hiki
6	rok-kai	rop-pon	rop-pai	rop-piki
7	nana-kai	nana-hon	nana-hai	nana-hiki
8	hak-kai	hap-pon	hap-pai	hap-piki
9	kyū-kai	kyū-hon	kyū-hai	kyū-hiki
10	juk-kai, jik-kai	jup-pon, jip-pon	jup-pai, jip-pai	jup-piki, jip-piki
?	nan-gai	nan-bon	nan-bai	nan-biki

V. ზმნების ულლება

I ჯგუფი

ლექსიკონური ფორმა		masu-ფორმა		te-ფორმა
au	[tomodachi ni ~]		ai	masu
arau			arai	masu
aru			ari	masu
aru			ari	masu
aru	[o-matsuri ga ~]		ari	masu
aruku	[michi o ~]		aruki	masu
asobu			asobi	masu
dasu	[tegami o ~]		dashi	masu
dasu			dashi	masu
dasu	[repōto o ~]		dashi	masu
furu	[ame ga ~]		furi	masu
hairu	[kissaten ni ~]		hairi	masu
hairu	[daigaku ni ~]		hairi	masu
hairu	[o-furo ni ~]		hairi	masu
haku	[kutsu o ~]		haki	masu
hanasu		hanashi	masu	hanashite
harau		harai	masu	haratte
hataraku		hataraki	masu	hataraitε
hiku		hiki	masu	hiite
hiku		hiki	masu	hiite
iu		ii	masu	itte
iku		iki	masu	itte*
iru	[biza ga ~]		iri	masu
isogu			isogi	masu
kaburu	[bōshi o ~]		kaburi	masu
katsu			kachi	masu
kaesu			kaeshi	masu
kaeru			kaeri	masu
kau			kai	masu
kakaru			kakari	masu

nai-ფორმა		ta-ფორმა	მნიშვნელობა	გაპ.
awa	nai	atta	შეხვედრა [ამხანაგთან ~]	6
arawa	nai	aratta	გარეცხვა	18
-	nai	atta	ქონა	9
-	nai	atta	არის, არსებობს (უსულო საგნები)	10
-	nai	atta	არსებობა [დღესასწაული არის]	21
aruka	nai	aruita	სიარული [გზაზე ~]	23
asoba	nai	asonda	თამაში, გარობა	13
dasa	nai	dashita	გაგზავნა [წერილის ~]	13
dasa	nai	dashita	გაგზავნა	16
dasa	nai	dashita	მიცემა, ჩაბარება [ანგარიშის ~]	17
fura	nai	futta	მოსვლა [წვიმის ~]	14
haira	nai	haitta	შესვლა [კაფეში ~]	13
haira	nai	haitta	შესვლა [ინსტიტუტში ~]	16
haira	nai	haitta	შესვლა, ჩასვლა [აბაზანაში ~]	17
haka	nai	haita	ჩაცმა [ფეხსაცმელის ~]]	22
hanasa	nai	hanashita	ლაპარაკი	14
harawa	nai	haratta	გადახდა	17
hataraka	nai	hataraita	მუშაობა	4
hika	nai	hiita	დაკვრა (პიანინოზე, სიმებიან ინსტრ.)	18
hika	nai	hiita	მოქაჩვა	23
iwa	nai	itta	თქმა	21
ika	nai	itta	წასვლა	5
ira	nai	itta	საჭიროება [ვიზის ~]	20
isoga	nai	isoida	აჩქარება	14
kabura	nai	kabutta	დახურვა [ქუდის ~]	22
kata	nai	katta	გამარჯვება	21
kaesa	nai	kaeshita	ჩასესხება, დაბრუნება	17
kaera	nai	kaetta	დაბრუნება	5
kawa	nai	katta	ყიდვა	6
kakara	nai	kakatta	საჭიროება (დროის ან ფულის)	11

ლექსიკონური ფორმა		masu-ფორმა		te-ფორმა
kaku		kaki	masu	kaite
kasu		kashi	masu	kaeshite
kesu		keshi	masu	keshite
kiku		kiki	masu	kiite
kiku	[sensei ni ~]	kiki	masu	kiite
kiru		kiri	masu	kittei
matsu		machi	masu	matte
magaru	[migi e ~]	magari	masu	magatte
mawasu		mawashi	masu	mawatte
motsu		mochi	masu	motte
morau		morai	masu	moratte
motte iku		motte iki	masu	motte itte*
nakusu		nakushi	masu	nakushite
naosu		naoshi	masu	naoshite
narau		narai	masu	naratte
naru		nari	masu	natte
noboru	[yama ni ~]	nobori	masu	nobotte
nomu		nomi	masu	nonde
nomu	[kusuri o ~]	nomi	masu	nonde
nugu		nugi	masu	nuide
oku		oki	masu	oite
okuru		okuri	masu	okutte
okuru	[hito o ~]	okuri	masu	okutte
omou		omoi	masu	omotte
omoidasu		omoidashi	masu	omoidashite
osu		oshi	masu	oshite
owaru		owari	masu	owatte
oyogu		oyogi	masu	oyoide
sawaru	[doa ni ~]	sawari	masu	sawatte